I

(Akty, ktorých uverejnenie je povinné)

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 2086/2004

z 19. novembra 2004,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1725/2003 o prijatí určitých medzinárodných účtovných štandardov v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, pokiaľ ide o vloženie IAS 39

(Text s významom pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných štandardov [1], a najmä na jeho článok 3 ods. 1,

keďže:

(1) Nariadením Komisie (ES) č. 1725/2003 [2] boli prijaté určité medzinárodné štandardy a interpretácie, ktoré existovali k 1. septembru 2002.

(2) Dňa 17. decembra 2003 Rada pre medzinárodné účtovné štandardy (IASB) uverejnila revidovaný medzinárodný účtovný štandard (IAS) 39 Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie ako súčasť iniciatívy IASB na zlepšenie pätnástich štandardov včas na to, aby ich mohli použiť spoločnosti, ktoré zavádzajú IAS po prvýkrát v roku 2005. Účelom revízie bolo ďalšie zlepšenie kvality a konzistentnosti existujúcich IAS.

(3) Dňa 31. marca 2004 IASB vydala zmenu a doplnenie k IAS 39 Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie o účtovaní hedgingu objektívnej hodnoty pre hedging úrokového rizika portfólia. Všeobecným cieľom dodatku je zjednodušiť implementáciu IAS 39 umožnením účtovania hedgingu objektívnej hodnoty pre hedging úrokového rizika portfólia.

(4) V zmysle nariadenia (ES) č. 1606/2002 je cieľom Komisie vytvoriť stabilnú platformu medzinárodných účtovných štandardov, ktoré by boli k dispozícii od 1. januára 2005. Určité ustanovenia IAS 39 sú však ešte stále predmetom neuzavretých diskusií medzi IASB, Európskou centrálnou bankou, dozornými orgánmi a bankovým sektorom. Tieto ustanovenia sa týkajú možnosti objektívnej hodnoty všetkých finančných aktív a pasív a účtovania hedgingu. Každé z týchto ustanovení sa týka oblastí, ktoré sú úplne odlíšené a oddelené od ostatných častí štandardu. Aby sa dodržal termín 1. január 2005, je potrebné zaviesť IAS 39 s výnimkou týchto ustanovení.

(5) IAS 39 zavádza možnosť objektívnej hodnoty všetkých finančných aktív a pasív bez obmedzenia. IASB však nedávno publikovala Exposure Draft – konzultačnú správu, v ktorej sa navrhuje zmena a doplnenie IAS, aby sa obmedzila možnosť objektívnej hodnoty, ktorú obsahuje tento štandard. Navrhovaná zmena je priamou reakciou na obavy vyjadrené Európskou centrálnou bankou, dozornými orgánmi zastúpenými v Bazilejskom výbore, ako aj regulátormi cenných papierov členských štátov, ktorí sa obávajú, že by sa možnosť objektívnej hodnoty mohla používať nevhodne, najmä v prípade vlastných pasív spoločnosti. Komisia sa nazdáva, že tieto otázky sú dôležité a potrebujú ďalšie skúmanie. IASB dostala k tejto navrhovanej zmene a doplneniu mnohé pripomienky a očakáva sa, že do konca roka 2004 prijme v tejto veci konečné rozhodnutie. Nariadenie umožňuje, aby sa možnosť objektívnej hodnoty uplatňovala na finančné aktíva. V prípade finančných aktív, s ktorými sa neobchoduje na aktívnych a likvidných trhoch, by sa spoločnosti mali postarať, aby uplatnili možnosť objektívnej hodnoty na finančné aktíva spôsobom, ktorý by vytvoril spoľahlivé hodnotenie.

(6) Úplná možnosť objektívnej hodnoty by sa nemala uplatňovať, až kým IASB nevyrieši tento problém a kým Komisia neuzná, že sa našlo vhodné riešenie tohto problému. Keďže objektívna hodnota je iba možnosť, ustanovenia týkajúce sa tejto možnosti sú úplne iné a odlíšené od ostatných častí štandardu.

---

[1] Ú. v. ES L 243, 11.9.2002, s. 1.

[2] Ú. v. EÚ L 261, 13.10.2003, s. 1. Nariadenie bolo zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 707/2004 (Ú. v. EÚ L 111, 17.4.2004, s. 3).

(7) Pri účtovaní hedgingu sa otvorila diskusia, či IAS 39 dostatočne zohľadňuje spôsob, akým mnohé európske banky spravujú svoje aktíva/pasíva, najmä pri pevných úrokových sadzbách. Sporné je limitovanie účtovania hedgingu na buď hedging peňažných tokov, alebo hedging objektívnej hodnoty a prísne požiadavky týkajúce sa efektivity takéhoto hedgingu.

(8) Mnohé európske banky uvádzajú, že IAS 39 im dostatočne neumožňuje využiť hedging ich jadrových vkladov na báze portfólia a prinútil by ich vykonávať disproporčné a nákladné zmeny v ich správe aktív/pasív a účtovnom systéme. Keďže sa hedging portfólia z dôvodu interných interakcií a zákona o veľkých číslach odlišuje od hedgingu jednoduchého aktíva alebo pasíva, tvrdí sa, že umožnenie účtovania hedgingu jadrových vkladov portfólia na základe oceňovania objektívnou hodnotou je konzistentné so zásadou v IAS 39, že objektívna hodnota finančného pasíva splatného na požiadanie nemôže byť nižšia než čiastka splatná na požiadanie.

(9) Otázku, či a ako môže byť navrhnuté účtovné zaobchádzanie s hedgingom portfólia, aby lepšie odrážalo osobitosti bánk, pôsobiacich v prostredí pevných úrokových sadzieb, považuje IASB za významnú. Preto IASB prioritne vytvorila pracovnú skupinu, ktorá skúma návrhy európskych bánk zaviesť do IAS 39 nový spôsob účtovania hedgingu (hedging úrokovej marže), ktorý by lepšie zohľadňoval spôsob, akým tieto banky spravujú svoje aktíva/pasíva.

(10) Ustanovenia IAS 39, ktoré sa priamo vzťahujú na účtovanie hedgingu portfólia, by sa preto na tomto stupni nemali prijať na záväzné používanie, pretože ich nemožno považovať za záväzné a v budúcnosti môžu byť zmenené. Relevantné ustanovenia, ktoré sú vyňaté zo záväzného používania, sú zreteľne odlišné a oddelené od ostatnej časti štandardu. Týkajú sa tých ustanovení, ktoré neodrážajú prístup k portfóliu, a preto neumožňujú uplatňovanie účtovania hedgingu jadrových vkladov portfólia a tých ustanovení, ktoré prispôsobujú riziko predplatenia k riziku úrokovej sadzby, a tak zabraňujú ďalšiemu uplatňovaniu techník pri správe rizika, ktoré bankový dozor považuje za akceptovateľné. Spoločnosti však majú možnosť uplatňovať tieto ustanovenia, a môžu tak uplatňovať ustanovenia IAS 39 o účtovaní hedgingu.

(11) Existencia účtovného štandardu týkajúceho sa zaobchádzania s finančnými nástrojmi v právnom poriadku Spoločenstva je základným prvkom jadra štandardov, ktoré spoločnosti majú uplatňovať v roku 2005. Preto je cieľom čo najskôr – a ak je to možné, najneskôr do konca roku 2005 – dosiahnuť situáciu, keď Komisia môže úplne prijať zmenený a doplnený štandard IAS 39. Komisia prehodnotí uplatniteľnosť IAS 39, keď IASB zmení a doplní ustanovenia týkajúce sa možnosti objektívnej hodnoty a účtovníctva hedgingu, najneskôr do 31. decembra 2005. IASB, Európska centrálna banka a bankový dozor vypracúvajú riešenie plnej objektívnej hodnoty. Komisia postup prác na ňom podrobne sleduje a pravidelne skúma uplatniteľnosť štandardu. Podobne je prijatie vhodných ustanovení účtovania hedgingu v blízkej budúcnosti úzko spojené s pokrokom, ktorý dosiahla pracovná skupina ustanovená IASB.

(12) Spoločnosti, ktoré si po prvý raz pripravujú svoje účtovné závierky v súlade s medzinárodnými finančnými štandardnými výkazmi (IFRS) a uplatňujú IAS vo verzii pripojenej k tomuto nariadeniu, by mali byť považované za „prvouživateľov“ v zmysle IFRS 1, ako bolo prijaté nariadením (ES) č. 707/2004 a týmto nariadením. Cieľom IFRS 1 je, aby náklady na prechod k plnému uplatňovaniu IAS/IFRS neprevýšili zisk používateľov finančných výkazov. Tento prístup sa uplatňuje aj v prípade prechodu na úplné používanie schválených IAS. Preto by sa odkazy v IFRS 1 k IAS/IFRS, ktoré boli prijaté nariadením (ES) č. 707/2004, mali považovať za odkazy na IAS/IFRS, prijaté na základe nariadenia (ES) č. 1606/2002.

(13) Prijatie IAS 39 si následne vyžaduje zmeny a doplnenia IAS č. 12, 18, 19, 30, 36 a 37, ako aj SIC 37, ktoré boli prijaté nariadením Komisie (ES) č. 1725/2003, aby sa zabezpečila konzistencia medzi dotknutými účtovnými štandardmi.

(14) Preto Komisia prijala záver, že IAS 39 tak, ako je uvedená v prílohe k tomuto nariadeniu, vyhovuje kritériám prijatia uvedeným v článku 3 nariadenia (ES) č. 1606/2002.

(15) Preto je potrebné podľa toho zmeniť nariadenie (ES) č. 1725/2003.

(16) Opatrenia uvedené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Účtovného regulačného výboru,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. Medzinárodný účtovný štandard (IAS) 39 *Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie,* s výnimkou určitých ustanovení o používaní možnosti objektívnej hodnoty a určitých ustanovení súvisiacich s účtovaním hedgingu, sa vkladá do prílohy nariadenia (ES) č. 1725/2003.

Vložený text, ako je uvedené v prvom pododseku, je uvedený v prílohe tohto nariadenia.

2. Spoločnosti budú považované za „prvoužívateľov" v súlade s odsekom 1. Odkazy v IFRS 1 k IAS/IFRS sa budú považovať za odkazy k IAS/IFRS, ako Komisia prijala na základe nariadenia (ES) č. 1606/2002.

3. IAS č. 12, 18, 19, 30, 36 a 37 a *SIC*-27, ako aj Medzinárodný finančný výkaznícky štandard 1, sú zmenené a doplnené v súlade s prílohou B IAS 39, ako je uvedené v prílohe tohto nariadenia.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Bude sa uplatňovať najneskôr od 1. januára 2005.

V Bruseli 19. novembra 2004

Za Komisiu
Frederik BOLKESTEIN
člen Komisie

PRÍLOHA

MEDZINÁRODNÉ ÚČTOVNÉ ŠTANDARDY

IAS č.	**Názov**
IAS 39	*Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie* **s výnimkou ustanovení o používaní možnosti objektívnej hodnoty a určitých ustanovení súvisiacich s účtovaním hedgingu**

Reprodukcia povolená v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru. Všetky existujúce práva vyhradené mimo EHP, s výnimkou práva na reprodukovanie na účely osobného používania alebo iného čestného obchodovania. Ďalšie informácie je možné získať od IASB na www.iasb.org

MEDZINÁRODNÝ ÚČTOVNÝ ŠTANDARD 39

Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie

OBSAH

	Odsek
Cieľ	1
Rozsah	2-7
Definície	8-9
Vložené derivátové nástroje	10-13
Vykazovanie a ukončenie vykazovania	14-42
Prvotné vykázanie	14
Ukončenie vykazovania finančného majetku	15-23
Prevody, ktoré spĺňajú podmienky pre ukončenie vykazovania	24-28
Prevody, ktoré nespĺňajú podmienky pre ukončenie vykazovania	29
Pokračujúca zainteresovanosť v prevedenom majetku	30-35
Všetky prevody	36-37
Bežný nákup alebo predaj finančného majetku	38
Ukončenie vykazovania finančného záväzku	39-42
Oceňovanie	43-70
Prvotné ocenenie finančného majetku a finančných záväzkov	43-44
Následné oceňovanie finančného majetku	45-46
Následné oceňovanie finančných záväzkov	47
Stanoviská k oceneniu reálnou hodnotou	48-49
Preklasifikácie	50-54
Zisky a straty	55-57
Zníženie hodnoty a nedobytnosť finančného majetku	58-62
Finančný majetok účtovaný v upravenej cene obstarania	63-65
Finančný majetok účtovaný v obstarávacej cene	66
Finančný majetok k dispozícii na predaj	67-70
Hedging	71-102
Nástroje hedgingu	72-77
Nástroje, ktoré spĺňajú stanovené podmienky	72-73
Označenie nástrojov hedgingu	74-77
Hedgované položky	78-84
Položky, ktoré spĺňajú stanovené podmienky	78-80

IAS 39

	Odsek
Označenie finančných položiek ako hedgovaných položiek	81
Označenie nefinančných položiek ako hedgovaných položiek	82
Označenie skupiny položiek ako hedgovaných položiek	83-84
Účtovanie hedgingu	85-101
Zabezpečenia reálnej hodnoty	89-94
Hedgingy peňažných tokov	95-101
Hedgingy čistej investície	102
Dátum účinnosti a prechodné ustanovenia	103-108
Stiahnutie existujúcich dokumentov	109-110

Tento revidovaný štandard nahrádza IAS 39 (revidovaný z roku 2000) *Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie* a platí pre ročné obdobia začínajúce dňom 1. januára 2005 a neskôr. Povolené je skoršie uplatňovanie.

CIEĽ

1. Cieľom tohto štandardu je stanoviť zásady pre vykazovanie a oceňovanie finančného majetku, finančných záväzkov a niektorých zmlúv týkajúcich sa nákupu alebo predaja nefinančných položiek. Požiadavky na prezentáciu a zverejňovanie informácií o finančných nástrojoch sú uvedené v IAS 32 *Finančné nástroje: Zverejnenie a prezentácia*.

ROZSAH

2. ***Tento štandard uplatňujú všetky jednotky na všetky typy finančných nástrojov s výnimkou:***

   (a) tých podielov v dcérskych spoločnostiach, pridružených podnikoch a na spoločnom podnikaní, ktoré sa účtujú podľa IAS 27* Konsolidované a individuálne účtovné závierky, *IAS 28* Investície do pridružených podnikov *alebo IAS 31* Podiely na spoločnom podnikaní. *Jednotky však budú uplatňovať tento štandard vo vzťahu k podielu v dcérskych spoločnostiach, pridružených podnikoch alebo na spoločnom podnikaní, ktorý je v súlade s IAS 27, IAS 28 alebo IAS 31 účtovaný podľa tohto štandardu. Jednotky budú uplatňovať tento štandard tiež na deriváty týkajúce sa podielu v dcérskych spoločnostiach, pridružených podnikoch alebo na spoločnom podnikaní, pokiaľ derivát nespĺňa definíciu majetkového nástroja jednotky v IAS 32.

   b) práv a povinností vyplývajúcich z lízingov, na ktoré sa vzťahuje IAS 17* Lízingy. *Avšak:

      (i) na lízingové pohľadávky vykazované prenajímateľom sa vzťahujú ustanovenia tohto štandardu o ukončení vykazovania a znížení hodnoty (pozri odseky 15–37, 58, 59, 63–65 a Prílohu A odseky AG36–AG52 a AG84–AG93);

      (ii) na záväzky finančného lízingu vykazované prenajímateľom sa vzťahujú ustanovenia tohto štandardu o ukončení vykazovania (pozri odseky 39–42 a Prílohu A odseky AG57–AG63);

      a

      (iii) na deriváty obsiahnuté v lízingoch sa vzťahujú ustanovenia tohto štandardu o vložených derivátových nástrojoch (pozri odseky 10–13 a Prílohu A odseky AG27–AG33).

   ***(c) práv a povinností zamestnávateľov podľa programov zamestnaneckých požitkov, pre ktoré platí IAS 19* Zamestnanecké požitky.**

(d) práv a povinností vyplývajúcich z poistných zmlúv. Jednotky však budú uplatňovať tento štandard na finančný nástroj, ktorý má formu poistnej zmluvy (alebo zmluvy o zaistení) podľa opisu v odseku 6 štandardu IAS 32, avšak obsahuje najmä transfer finančných rizík opísaný v odseku 52 uvedeného štandardu. Okrem uvedeného sa na derivátové nástroje vložené v poistných zmluvách vzťahujú ustanovenia tohto štandardu o vložených derivátových nástrojoch (pozri odseky 10–13 a Prílohu A odseky AG27–AG33).

(e) finančných nástrojov vydaných jednotkou, ktoré spĺňajú definíciu majetkového nástroja v IAS 32 (vrátane opcií a warantov). Držiteľ takýchto majetkových nástrojov však bude uplatňovať tento štandard na tieto nástroje len za predpokladu, že nespĺňajú výnimku obsiahnutú vo vyššie uvedenom bode (a).

(f) finančných záručných zmlúv (vrátane akreditívov a iných úverových zmlúv o platobnej neschopnosti), ktoré umožňujú špecifické platby v prospech držiteľa za stratu, ktorú utrpel z dôvodu neschopnosti konkrétneho dlžníka realizovať platbu v deň splatnosti v rámci pôvodných alebo zmenených podmienok dlhového nástroja (pozri odsek 3). Emitent takejto finančnej záručnej zmluvy ju pôvodne vykáže v reálnej hodnote a následne ju ocení vyššou hodnotou spomedzi (i) sumy vykázanej v súlade s IAS 37 **Rezervy, podmienené záväzky a podmienený majetok** *a (ii) sumy pôvodne vykázanej mínus (podľa vhodnosti) kumulatívna amortizácia vykázaná v súlade s* IAS 18 **Výnosy**. *Na finančné záruky sa vzťahujú ustanovenia tohto štandardu týkajúce sa ukončenia vykazovania (pozri odseky 39–42 a Prílohu A odseky AG57–AG63)*

(g) zmlúv o podmienených úvahách v podnikových kombináciách (pozri odseky 65–67 v IAS 22 **Podnikové kombinácie**). **Táto výnimka sa týka iba nadobúdateľa.**

(h) zmlúv, ktoré vyžadujú platbu založenú na klimatických, geologických alebo iných fyzikálnych premenlivých veličinách (pozri Prílohu A odsek AG1). Avšak na iné typy derivátov, ktoré sú obsiahnuté v takýchto zmluvách, sa vzťahujú ustanovenia tohto štandardu o vložených derivátových nástrojoch (ako je napríklad úrokový swap podmienený klimatickou premennou – napríklad výskytom horúcich dní, prvok úrokového swapu predstavuje vložený derivátový nástroj, ktorý spadá pod ustanovenia tohto štandardu — pozri odseky 10–13 a Prílohu A odseky AG27–AG33).

(i) s výnimkou ustanovení v odseku 4 – úverových záväzkov, ktoré nemožno uhradiť v hotovosti, alebo iný finančný nástroj. Úverový záväzok nemožno považovať za čisté vyrovnanie len preto, že sa úver spláca v splátkach (napríklad hypotekárny stavebný úver, ktorý sa spláca v splátkach v súlade s postupom stavebných prác). Emitent záväzku, ktorý bude poskytovať úver za úrok nižší než je trhová úroková sadzba, ho najskôr vykáže v reálnej hodnote a následne ho bude oceňovať vyššou hodnotou (i) sumy vykazovanej v súlade s IAS 37 a (ii) sumy pôvodne vykázanej mínus (podľa vhodnosti) kumulatívna amortizácia vykázaná v súlade s IAS 18. Emitent úverových záväzkov bude uplatňovať IAS 37 vo vzťahu k ďalším úverovým záväzkom, ktoré nespadajú do rámca pôsobnosti tohto štandardu. Na úverové záväzky sa vzťahujú ustanovenia tohto štandardu týkajúce sa ukončenia vykazovania (pozri odseky 15–42 a Prílohu A odseky AG36–AG63).

3. *Finančné záručné zmluvy spadajú do pôsobnosti tohto štandardu, ak predpokladajú, že platby sa uskutočnia ako reakcia na zmeny konkrétnej úrokovej sadzby, ceny finančných nástrojov, ceny komodít, kurzu cudzích mien, indexu cien alebo sadzieb, úverového hodnotenia alebo úverového indexu alebo ostatných premenlivých veličín (niekedy nazývaných „prvotných“). Napríklad finančná záručná zmluva, ktorá predpokladá, že sa platba uskutoční v prípade, že úverová bonita dlžníka klesne pod stanovenú úroveň, spadá do pôsobnosti tohto štandardu.*

4. *Úverové záväzky, ktoré jednotka označí ako finančné záväzky v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate spadajú do pôsobnosti tohto štandardu. Jednotka, ktorá má skúsenosti s predajom majetku vyplývajúceho z jeho úverových záväzkov krátko po vzniku, bude uplatňovať tento štandard na všetky svoje úverové záväzky v rovnakej triede.*

5. *Tento štandard sa bude vzťahovať na tie zmluvy o nákupe alebo predaji nefinančnej položky, ktoré možno uhradiť v hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov, so zmluvami ako finančnými nástrojmi, s výnimkou uzatvorených zmlúv pretrvávajúcich za účelom prijatia alebo doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými požiadavkami jednotky, ktoré sa týkajú nákupu, predaja alebo používania.*

6. Existujú rôzne spôsoby, ktorými možno zmluvu týkajúcu sa nákupu alebo predaja nefinančnej položky vyrovnať v čistej hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov. Tieto spôsoby zahŕňajú:

(a) stav, keď podmienky zmluvy umožňujú ktorejkoľvek strane vykonať čisté vyrovnanie v hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov;

b) stav, keď možnosť vykonať čisté vyrovnanie v hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov nie je jednoznačne zakotvená v podmienkach zmluvy, avšak jednotka má skúsenosti s vyrovnaním v prípade podobných zmlúv v čistej hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov (či už s protistranou, uzatvorením kompenzačných zmlúv alebo predajom zmluvy pred jej realizáciou alebo vypršaním);

(c) stav, keď v rámci podobných zmlúv má jednotka skúsenosti v oblasti prevzatia dodávky cenného papiera a jeho predaja v krátkej dobe po doručení za účelom tvorby zisku z krátkodobých fluktuácií cien alebo marže dílera;

a

(d) stav, keď je nefinančná položka obsiahnutá v zmluve jednoducho konvertibilná na hotovosť.

Zmluva, ktorej sa týka bod (b) alebo (c), nie je uzatvorená za účelom príjmu alebo doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými požiadavkami jednotky, ktoré sa týkajú nákupu, predaja alebo používania, a podľa toho spadá pod pôsobnosť tohto štandardu. Iné zmluvy, na ktoré sa vzťahuje odsek 5, sú hodnotené za účelom stanovenia toho, či boli uzatvorené a pretrvávajú za účelom príjmu alebo doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými požiadavkami jednotky, ktoré sa týkajú nákupu, predaja alebo používania a podľa toho, či spadajú do pôsobnosti tohto štandardu.

7. Upísaná opcia na nákup alebo predaj nefinančnej položky, ktorú možno vyrovnať v čistej hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov v súlade s odsekom 6(a) alebo (d), spadá do pôsobnosti tohto štandardu. Takúto zmluvu nemožno uzatvoriť za účelom príjmu alebo doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými požiadavkami jednotky, ktoré sa týkajú nákupu, predaja alebo používania.

DEFINÍCIE

8. Výrazy definované v IAS 32 sa používajú v tomto štandarde s významom definovaným v odseku 11 štandardu IAS 32. IAS 32 definuje nasledujúce výrazy:

— finančný nástroj

— finančný majetok

— finančný záväzok

— majetkový nástroj

a uvádza usmernenia týkajúce sa používania týchto definícií.

9. ***Nasledujúce výrazy sa v tomto štandarde používajú v uvedených významoch:***

Definícia derivátu

Derivát je finančný nástroj alebo iná zmluva v rozsahu pôsobnosti tohto štandardu (pozri odseky 2–7), ktorý spĺňa všetky tri nasledujúce charakteristiky:

(a) jeho hodnota sa mení reagovaním na zmenu špecifikovanej úrokovej sadzby, ceny finančného nástroja, ceny komodít, kurzu cudzích mien, indexu cien alebo sadzieb, úverovej bonity alebo úverového indexu alebo podobnej premenlivej veličiny (niekedy nazývanej „prvotná“);

b) nevyžaduje žiadnu úvodnú čistú investíciu alebo úvodnú čistú investíciu, ktorej hodnota je nižšia, než požadovaná hodnota pri iných typoch zmlúv, ktoré by reagovali podobne na zmeny trhových faktorov;

a

(c) jeho vyrovnanie nastane v budúcnosti.

Definície štyroch kategórií finančných nástrojov

Finančný majetok alebo finančný záväzok v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate je finančný majetok alebo finančný záväzok, ktorý spĺňa všetky z nasledujúcich podmienok.

(a) Je klasifikovaný ako držaný na obchodovanie. Finančný majetok alebo finančný záväzok je klasifikovaný ako držaný na obchodovanie ak:

(i) bol získaný alebo vznikol najmä za účelom predaja alebo opätovného nákupu v krátkom čase;

(ii) tvorí súčasť portfólia identifikovaných finančných nástrojov spravovaných spolu, a pre ktoré existuje dôkaz o krátkodobom generovaní zisku; alebo

a

(iii) predstavuje derivát (s výnimkou derivátu, ktorý predstavuje účinný nástroj hedgingu).

b) […] Akýkoľvek finančný majetok […], spadajúci do pôsobnosti tohto štandardu, možno po počiatočnom vykázaní označiť ako finančný majetok […] v jeho reálnej hodnote v zisku alebo strate s výnimkou investícií do majetkových nástrojov, ktoré nemajú kótovanú trhovú cenu na aktívnom trhu, a ktorých reálnu hodnotu nemožno spoľahlivo oceniť (pozri odsek 46(c) a Prílohu A odseky AG80 a AG81).

Investície držané do splatnosti sú nederivátovým finančným majetkom s fixnými alebo stanoviteľnými platbami a fixnou splatnosťou, ktoré jednotka zamýšľa uchovať v držbe až do splatnosti (pozri Prílohu A odseky AG16–AG25), iné než:

(a) tie, ktoré jednotka po počiatočnom vykázaní označí ako určené v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate;

b) tie, ktoré jednotka označí ako určené na predaj;

a

(c) tie, ktoré spĺňajú definíciu úverov a pohľadávok.

Jednotka neklasifikuje žiadny finančný majetok ako držaný do splatnosti, ak jednotka počas bežného finančného roka alebo počas dvoch predchádzajúcich finančných rokov predala, preklasifikovala viac než nevýznamnú sumu investícií držaných do splatnosti pred splatnosťou (viac ako nevýznamnú vo vzťahu k celkovej sume investícií držaných do splatnosti), iných než predaje alebo preklasifikácie, ktoré:

(i) sú tak blízko k splatnosti alebo k dátumu výpovede finančného majetku (napríklad menej než 3 mesiace pred splatnosťou), že zmeny trhovej úrokovej sadzby nebudú mať na reálnu hodnotu finančného majetku zásadný vplyv;

(ii) vznikli potom, ako jednotka už získala v podstate celú pôvodnú istinu finančného majetku prostredníctvom plánovaných splátok alebo preddavkov; alebo

a

(iii) sa dajú priradiť k izolovanému prípadu, ktorý je nad rámec riadenia jednotky, ktorý sa neopakuje a jednotka ho dôvodne nemohla očakávať.

Úvery a pohľadávky predstavujú nederivátový finančný majetok s fixnými alebo stanoviteľnými platbami, ktoré nie sú kótované na aktívnom trhu, iné než:

(a) tie, ktoré jednotka zamýšľa okamžite alebo v krátkom čase predať, ktoré budú klasifikované ako držané na obchodovanie a tie, ktoré jednotka po počiatočnom vykázaní označí v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate;

IAS 39

b) tie, ktoré jednotka po počiatočnom vykázaní označí ako k dispozícii na predaj; alebo

a

(c) tie, pri ktorých držiteľ neobdržal podstatnú časť svojej počiatočnej investície z iného dôvodu, než je zhoršenie kvality úveru, a ktoré budú klasifikované ako položky k dispozícii na predaj.

Podiel získaný v rámci súboru majetku, ktorý nie je úverom alebo pohľadávkou (napríklad podiel v spoločnom fonde alebo podobnom fonde), nemožno považovať za úver alebo pohľadávku.

Finančný majetok k dispozícii na predaj je ten nederivátový finančný majetok, ktorý je označený ako k dispozícii na predaj alebo nie je klasifikovaný ako (a) úver a pohľadávka, (b) investície držané do splatnosti alebo (c) finančný majetok v jeho reálnej hodnote v zisku alebo strate.

Definície súvisiace s vykazovaním a oceňovaním

Upravená cena obstarania finančného majetku alebo finančného záväzku predstavuje sumu, v ktorej je finančný majetok alebo záväzok ocenený pri prvotnom vykázaní, znížená o základné splátky, plus alebo mínus kumulatívna amortizácia pri použití metódy efektívnej úrokovej miery každého rozdielu medzi touto prvotnou sumou a splatnou sumou a zmenšená o každé odpísanie (priamo alebo prostredníctvom použitia prídelového účtu) kvôli zníženiu hodnoty alebo nedobytnosti.

Metóda efektívnej úrokovej miery je metóda kalkulácie upravenej ceny obstarania finančného majetku alebo finančného záväzku (alebo skupiny finančného majetku alebo finančných záväzkov) a rozvrhnutia úrokového výnosu alebo nákladu počas príslušného obdobia. Efektívna úroková sadzba je sadzba, ktoré presne diskontuje odhadované budúce peňažné platby alebo príjmy prostredníctvom očakávanej životnosti finančného nástroja alebo, podľa vhodnosti, obdobia kratšieho než je čistá účtovná hodnota finančného majetku alebo finančného záväzku. Pri výpočte platnej úrokovej sadzby bude jednotka odhadovať peňažné toky s prihliadnutím na všetky zmluvné podmienky finančného nástroja (napríklad preddavok, kúpne a podobné opcie), avšak nebude prihliadať na budúce úverové straty. Výpočet zahŕňa všetky poplatky a body zaplatené alebo prijaté medzi zmluvnými stranami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou platnej úrokovej sadzby (pozri IAS 18), transakčných nákladov a všetkých ostatných prémií alebo diskontov. Existuje predpoklad, že peňažné toky a očakávanú životnosť skupiny podobných finančných nástrojov možno spoľahlivo odhadnúť. Avšak v zriedkavých prípadoch, v ktorých nie je možné spoľahlivo odhadnúť peňažné toky alebo očakávanú životnosť finančného nástroja (alebo skupiny finančných nástrojov), použije jednotka zmluvné peňažné toky počas celého zmluvného obdobia finančného nástroja (alebo skupiny finančných nástrojov).

Ukončenie vykazovania predstavuje odstránenie predtým vykazovaného finančného majetku alebo finančného záväzku zo súvahy jednotky.

Reálna hodnota je suma, za ktorú môže byť majetok vymenený alebo záväzok vyrovnaný v nezávislej transakcii medzi informovanými súhlasiacimi stranami (*).

Bežný spôsob nákupu alebo predaja je nákup alebo predaj finančného majetku v rámci zmluvy, ktorej podmienky vyžadujú doručenie majetku v rámci časového úseku stanoveného predpisom alebo konvenciou konkrétneho trhu.

Transakčné náklady sú prírastkové náklady, ktoré sú priamo priraditeľné nadobudnutiu, vydaniu alebo vyradeniu finančného majetku alebo finančného záväzku (pozri Prílohu A odsek AG13). Prírastkové náklady sú náklady, ktoré by nevznikli v prípade, ak by jednotka nezískala, nevydala alebo nevyradila konkrétny finančný nástroj.

Definície súvisiace s účtovaním hedgingu

Firemný záväzok je záväzná dohoda o výmene špecifikovaného množstva zdrojov v špecifikovanej cene k špecifikovanému budúcemu dátumu alebo dátumom.

Predpokladaná transakcia je nezáväzná, avšak očakávaná budúca transakcia.

(*) Odseky 48, 49 a AG69–AG82 Prílohy A obsahujú požiadavky na stanovenie reálnej hodnoty finančného majetku alebo finančného záväzku.

Nástroj hedgingu je určený derivát alebo (platí len pre hedging rizika zmien v kurzoch cudzích mien) určený nederivátový finančný majetok alebo nederivátový finančný záväzok, ktorého reálna hodnota alebo peňažné toky majú za účel kompenzovať zmeny v reálnej hodnote alebo peňažných tokoch určenej hedgovanej položky (odseky 72–77 a Príloha A odseky AG94–AG97 ustanovujú definíciu nástroja hedgingu).

Hedgovaná položka predstavuje majetok, záväzok, firemný záväzok, veľmi pravdepodobnú budúcu transakciu alebo čistú investíciu do zahraničnej prevádzky, ktorá (a) vystavuje jednotku riziku zmeny v reálnej hodnote alebo v budúcich peňažných tokoch, a (b) je označená ako hedgovaná položka (odseky 78–84 a Príloha A odseky AG98–AG101 ustanovujú definíciu hedgovaných položiek).

Efektívnosť hedgingu je stupeň, do ktorého sú zmeny v reálnej hodnote alebo v peňažných tokoch hedgovanej položky priraditeľné k hedgovanému riziku vykompenzované zmenami v reálnej hodnote alebo peňažných tokoch nástroja hedgingu (pozri Prílohu A, odseky AG105 – AG113).

VLOŽENÉ DERIVÁTOVÉ NÁSTROJE

10. Vložený derivátový nástroj je súčasťou hybridného (kombinovaného) nástroja, ktorý obsahuje aj nederivátovú základnú zmluvu – s účinkom, že niektoré peňažné toky kombinovaného nástroja sa rôznia podobným spôsobom ako u samostatného derivátu. Vložený derivátový nástroj spôsobuje výskyt niektorých alebo všetkých peňažných tokov, ktoré by museli byť v opačnom prípade v súlade so zmluvou modifikované na základe špecifikovanej úrokovej sadzby, ceny finančného nástroja, ceny komodít, kurzu cudzích mien, indexu cien alebo sadzieb, úverovej bonity alebo úverového indexu alebo inej premennej veličiny. Derivát pripojený k finančnému nástroju, ktorý sa však dá zmluvne previesť nezávisle od uvedeného nástroja, alebo ktorý disponuje inou protistranou od uvedeného nástroja, nemožno považovať za vložený derivátový nástroj, ale za oddelený derivátový nástroj.

11. ***Vložený derivátový nástroj možno oddeliť od základnej zmluvy a účtovať ho ako derivát v súlade s týmto štandardom len za podmienky, ak:***

(a) ekonomické charakteristiky a riziká vloženého derivátového nástroja nesúvisia blízko s ekonomickými charakteristikami a rizikami základnej zmluvy (pozri Prílohu A odseky AG30 a AG33);

b) osobitný nástroj s rovnakými podmienkami ako vložený derivátový nástroj spĺňa definíciu derivátu;

a

(c) hybridný (kombinovaný) nástroj nie je oceňovaný v reálnej hodnote so zmenami v reálnej hodnote vykazovanými v zisku alebo strate (t.j. derivát vložený do finančného majetku alebo finančného záväzku v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate nie je oddelený).

Ak je vložený derivátový nástroj oddelený, základná zmluva je účtovaná podľa tohto štandardu, ak je finančným nástrojom a v súlade s ostatnými vhodnými štandardmi, ak nie je finančným nástrojom. Tento štandard neuvádza skutočnosť, či vložený derivátový nástroj bude prezentovaný v účtovnej závierke oddelene.

12. ***Ak sa od jednotky týmto štandardom vyžaduje oddeliť vložený derivátový nástroj od jeho základnej zmluvy, avšak nie je schopná samostatne oceňovať vložený derivátový nástroj buď pri nadobudnutí alebo k následnému dátumu finančného vykazovania, považuje celú kombinovanú zmluvu za finančný majetok alebo finančný záväzok držaný na obchodovanie.***

13. Ak jednotka nie je schopná spoľahlivo stanoviť reálnu hodnotu vloženého derivátového nástroja na základe jeho zmluvných podmienok (napríklad vzhľadom na skutočnosť, že vložený derivátový nástroj vychádza z nekótovaného majetkového nástroja), reálna hodnota vloženého derivátového nástroja je rozdielom medzi reálnou hodnotou hybridného nástroja a reálnou hodnotou základnej zmluvy, ak je možné tieto hodnoty v rámci tohto štandardu stanoviť. Ak jednotka nie je schopná stanoviť reálnu hodnotu vloženého derivátového nástroja pomocou vyššie uvedenej metódy, uplatňuje sa odsek 12 a kombinovaný nástroj sa bude považovať za nástroj držaný na obchodovanie.

IAS 39

VYKAZOVANIE A UKONČENIE VYKAZOVANIA

Prvotné vykázanie

14. ***Jednotka vykazuje finančný majetok alebo finančný záväzok vo svojej súvahe len vtedy, ak sa stáva stranou zmluvných ustanovení týkajúcich sa daného nástroja. (Pozri odsek 38 ohľadom bežného nákupu finančného majetku.)***

Ukončenie vykazovania finančného majetku

15. V konsolidovaných účtovných závierkach sa odseky 16–23 a Príloha A odseky AG34–AG52 uplatňujú na konsolidovanej úrovni. Preto jednotka najskôr vykoná konsolidáciu všetkých dcérskych spoločností v súlade s IAS 27 a SIC-12 *Konsolidácia — Jednotky špeciálneho účelu* a následne uplatní na výslednú skupinu odseky 16–23 a Prílohu A odseky AG34–AG52.

16. ***Pred zhodnotením toho, či a do akej miery je v súlade s odsekmi 17–23 ukončenie vykazovania vhodné, stanoví jednotka, či sa tieto odseky majú uplatňovať na časť finančného majetku (alebo časť skupiny podobného finančného majetku) alebo na celý finančný majetok (alebo skupinu podobného finančného majetku) nasledovným spôsobom.***

(a) Odseky 17–23 sa uplatňujú na časť finančného majetku (alebo časť skupiny podobného finančného majetku) výlučne v prípade, ak uvedená časť, v súvislosti s ktorou sa o ukončení vykazovania uvažuje, spĺňa jednu z nasledujúcich troch podmienok.

(i) Uvedená časť zahŕňa výlučne špecificky identifikované peňažné toky z finančného majetku (alebo skupiny podobného finančného majetku). Ak napríklad jednotka vstúpi do obchodovania len s úrokovou sadzbou, čím protistrana získa právo na úrokové peňažné toky, avšak nie na istinové peňažné toky z dlhového nástroja, uplatňujú sa odseky 17–23 na úrokové peňažné toky.

(ii) Uvedená časť zahŕňa plne pomerný („pro rata“) podiel na peňažných tokoch z finančného majetku (alebo skupiny podobného finančného majetku). Ak napríklad jednotka uzatvorí zmluvu, v rámci ktorej protistrana získa právo na 90-percentný podiel na všetkých peňažných tokoch z dlhového nástroja, uplatňujú sa odseky 17–23 na 90 percent týchto peňažných tokov. Ak existuje viac, než jedna protistrana, od každej protistrany sa nevyžaduje disponovať pomerným podielom na peňažných tokoch za predpokladu, že prevádzajúca jednotka disponuje plne pomerným podielom.

(iii) Uvedená časť zahŕňa plne pomerný („pro rata“) podiel na špecificky identifikovaných peňažných tokoch z finančného majetku (alebo skupiny podobného finančného majetku). Ak napríklad jednotka uzatvorí zmluvu, čím protistrana získa právo na 90-percentný podiel na úrokových peňažných tokoch z finančného majetku, uplatňujú sa odseky 17–23 na 90 percent týchto úrokových peňažných tokov. Ak existuje viac, než jedna protistrana, od každej protistrany sa nevyžaduje disponovať pomerným podielom na špecificky identifikovaných peňažných tokoch za predpokladu, že prevádzajúca jednotka disponuje plne pomerným podielom.

b) Vo všetkých ostatných prípadoch sa odseky 17–23 uplatňujú na celý finančný majetok (alebo na skupinu všetkého podobného finančného majetku). Ak napríklad jednotka prevedie (i) práva na prvých alebo posledných 90 percent peňažného inkasa z finančného majetku (alebo skupiny finančného majetku), alebo (ii) práva na 90 percent peňažných tokov zo skupiny pohľadávok, avšak poskytne záruku na kompenzáciu pre kupujúceho vo vzťahu k akýmkoľvek úverovým stratám do výšky 8 percent zo sumy istiny pohľadávok, uplatňujú sa odseky 17–23 na všetok finančný majetok (alebo skupinu podobného finančného majetku).

V rámci odsekov 17-26 odkazuje pojem „finančný majetok“ buď na časť finančného majetku (alebo časť skupiny podobného finančného majetku) podľa identifikácie v rámci vyššie uvedeného bodu (a) alebo inak, na všetok finančný majetok (alebo skupinu podobného finančného majetku).

17. *Jednotka môže ukončiť vykazovanie finančného majetku výlučne v prípade, ak:*

(a) vypršia zmluvné práva na peňažné toky z finančného majetku;

alebo

b) prevedie finančný majetok v súlade s ustanoveniami odsekov 18 a 19 a takýto prevod spĺňa podmienky ukončenia vykazovania podľa odseku 20.

(Pozri odsek 38, v ktorom sa nachádzajú informácie o bežnom predaji finančného majetku.)

18. *Jednotka môže previesť finančný majetok výlučne v prípade, ak:*

(a) buď prevedie zmluvné práva na príjem peňažných tokov z finančného majetku;

alebo

b) alebo si ponechá zmluvné práva na príjem peňažných tokov z finančného majetku, avšak predpokladá zmluvnú povinnosť platiť peňažné toky jednému alebo viacerým príjemcom v rámci zmluvy, ktorá spĺňa podmienky odseku 19.

19. *Ak si jednotka ponechá zmluvné práva na príjem peňažných tokov z finančného majetku („pôvodný majetok"), avšak predpokladá zmluvnú povinnosť platiť tieto peňažné toky jednej alebo viacerým jednotkám („prípadní príjemcovia"), považuje jednotka takúto transakciu za prevod finančného majetku výlučne v prípade, ak sú splnené všetky tri nasledujúce podmienky.*

(a) Jednotka nemá žiadny záväzok platiť sumy prípadným príjemcom, pokiaľ neobdrží ekvivalentné sumy z pôvodného majetku. Krátkodobé zálohy od jednotky s právom na plnú výšku požičanej sumy spolu s kumulovaným úrokom pri trhových sadzbách nie sú porušením tejto podmienky.

b) V súlade s podmienkami zmluvy o prevode jednotka nesmie predávať alebo založiť pôvodný majetok inak, než vo forme cenného papiera v prospech prípadných príjemcov, vzhľadom na záväzok vyplácať im peňažné toky.

(c) Jednotka má povinnosť poukázať akékoľvek peňažné toky, ktoré prijme v mene prípadných príjemcov, bez významného oneskorenia. Okrem vyššie uvedeného jednotka nemá právo preinvestovať takéto peňažné toky, s výnimkou peňažných investícií alebo investícií v peňažných ekvivalentoch (podľa ustanovení IAS 7 Výkazy o peňažných tokoch), počas krátkeho obdobia vyrovnania počnúc dátumom inkasa až po dátum požadovanej úhrady v prospech prípadných príjemcov a úrok získaný v rámci takýchto investícií sa prevádza na prípadných príjemcov.

20. *Ak jednotka prevádza finančný majetok (pozri odsek 18), musí zhodnotiť rozsah, v akom si ponecháva riziká a odmeny vyplývajúce z vlastníctva takéhoto finančného majetku. V takomto prípade:*

(a) ak jednotka prevedie podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva finančného majetku, ukončí vykazovanie finančného majetku a vykáže oddelene ako majetok alebo záväzky všetky práva a záväzky vytvorené alebo ponechané v rámci prevodu.

b) ak si jednotka ponechá podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva finančného majetku, musí pokračovať vo vykazovaní finančného majetku.

(c) ak jednotka neprevedie a ani si neponechá podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva finančného majetku, musí určiť, či aj naďalej disponuje kontrolou nad finančným majetkom. V takomto prípade:

(i) ak si jednotka neponechala kontrolu, ukončí vykazovanie finančného majetku a vykáže oddelene ako majetok a záväzky všetky práva a záväzky vytvorené alebo ponechané v rámci takéhoto prevodu.

IAS 39

(ii) ak si jednotka ponechala kontrolu, pokračuje vo vykazovaní finančného majetku do rozsahu jeho pokračujúcej zainteresovanosti v rámci finančného majetku (pozri odsek 30).

21. Prevod rizík a odmien (pozri odsek 20) sa hodnotí porovnaním zainteresovanosti jednotky pred a po uskutočnení prevodu so zohľadnením premenlivosti súm a časového rozvrhnutia čistých peňažných tokov prevedeného majetku. Jednotka si ponechala podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva finančného majetku v prípade, ak sa jej zainteresovanosť v rámci premenlivosti súčasnej hodnoty budúcich čistých peňažných tokov z finančného majetku v dôsledku prevodu podstatne nezmení (napríklad, ak jednotka na základe zmluvy predala finančný majetok a zmluvne ho musí odkúpiť späť za fixnú cenu alebo za predajnú cenu plus výnos veriteľa). Jednotka previedla podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva finančného majetku, ak jej zainteresovanosť vzhľadom na uvedenú premenlivosť nie je podstatná vo vzťahu k celkovej premenlivosti súčasnej hodnoty budúcich čistých peňažných tokov spojených s finančným majetkom (napríklad, pretože jednotka predala finančný majetok s opciou spätného odkúpenia v jeho reálnej hodnote v čase spätného odkúpenia, alebo previedla plne pomerný podiel na peňažných tokoch z väčšieho finančného majetku v rámci zmluvy, napríklad subparticipácia na úvere, ktorý spĺňa ustanovenia odseku 19).

22. Často bude zrejmé, či jednotka previedla alebo si ponechala podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva a nie je potrebné vykonávať žiadne výpočty. V iných prípadoch bude nevyhnutné vykonať výpočty a porovnať zainteresovanosť jednotky v rámci premenlivosti súčasnej hodnoty budúcich čistých peňažných tokov pred a po uskutočnení prevodu. Výpočet a porovnanie využívajú diskontnú sadzbu ako vhodnú úrokovú sadzbu aktuálneho trhu. Do úvahy sa berú všetky dôvodne možné premenlivosti v rámci čistých peňažných tokov a vyššia váha sa prisudzuje tým výstupom, ktorých výskyt je pravdepodobnejší.

23. Skutočnosť, či si jednotka ponechala kontrolu (pozri odsek 20(c)) nad prevedených majetkom, závisí od schopnosti prevádzajúceho majetok predať. Ak má prevádzajúci praktickú schopnosť predať všetok majetok nespriaznenej tretej osobe a je schopný zrealizovať túto schopnosť jednostranne a bez potreby uvalenia dodatočných obmedzení na prevod, jednotka si kontrolu neponechala. Vo všetkých ostatných prípadoch si jednotka kontrolu ponechala.

Prevody, ktoré spĺňajú podmienky pre ukončenie vykazovania

(pozri odsek 20(a) a (c)(i))

24. ***Ak jednotka prevedie finančný majetok v rámci prevodu, ktorý vo svojej podstate spĺňa podmienky pre ukončenie vykazovania a ponechá si právo na obsluhu finančného majetku za poplatok, vykazuje buď servisný majetok alebo servisný záväzok týkajúci sa tejto servisnej zmluvy. Ak sa neočakáva, že prijatý poplatok bude adekvátnou kompenzáciou pre jednotku za poskytovanie služieb, servisný záväzok za prevádzkovanie povinnosti sa bude vykazovať v reálnej hodnote. Ak je predpoklad, že prijatý poplatok viac než adekvátne vykompenzuje poskytovanú službu, servisný majetok sa bude vykazovať na základe rozvrhnutia účtovnej hodnoty väčšieho finančného majetku v súlade s odsekom 27.***

25. ***Ak, v dôsledku prevodu, dôjde k celkovému ukončeniu vykazovania finančného majetku, avšak prevod vyústi do získania nového finančného majetku zo strany jednotky alebo vytvorenia nového finančného záväzku, vykáže jednotka nový finančný majetok, finančný záväzok alebo servisný záväzok v reálnej hodnote.***

26. ***Pri ukončení vykazovania všetkého finančného majetku bude rozdiel medzi:***

(a) účtovnou hodnotou

a

b) sumou (i) prijatej odmeny (vrátane akéhokoľvek získaného nového majetku bez akéhokoľvek predpokladaného nového záväzku) a (ii) akéhokoľvek kumulatívneho zisku alebo straty, ktoré boli vykázané priamo vo vlastnom imaní (pozri odsek 55(b))

vykazovaný ako zisk alebo strata.

27. ***Ak je prevedený majetok súčasťou väčšieho finančného majetku (napríklad ak jednotka prevádza úrokové peňažné toky, ktoré sú súčasťou dlhového nástroja, pozri odsek 16(a)) a prevádzaná časť spĺňa podmienky pre ukončenie vykazovania ako celok, bude predchádzajúca účtovná hodnota väčšieho finančného majetku rozdelená medzi časť, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať a časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania na základe relatívnych reálnych hodnôt k dátumu prevodu. Za týmto účelom bude ponechaný servisný majetok považovaný za časť, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať. Rozdiel medzi:***

(a) účtovnou hodnotou priradenou časti, u ktorej dochádza k ukončeniu vykazovania,

a

b) sumou (i) prijatej odmeny za časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania (vrátane akéhokoľvek získaného nového majetku bez akéhokoľvek predpokladaného nového záväzku) a (ii) akéhokoľvek kumulatívneho zisku alebo straty, ktoré boli vykázané priamo vo vlastnom imaní (pozri odsek 55(b))

sa bude vykazovať ako zisk alebo strata. Kumulatívny zisk alebo strata, ktoré boli vykázané vo vlastnom imaní sú rozvrhnuté medzi časť, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať a časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania na základe relatívnych reálnych hodnôt týchto častí.

28. Ak jednotka rozvrhne predchádzajúcu účtovnú hodnotu väčšieho finančného majetku medzi časť, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať a časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania, bude potrebné stanoviť reálnu hodnotu časti, ktorej vykazovanie bude pokračovať. Ak jednotka disponuje históriou predaja častí podobnej časti, ktorá sa bude vykazovať alebo vo vzťahu k takýmto častiam existujú iné trhové transakcie, predstavujú ceny aktuálnych transakcií najlepší základ pre odhad jej reálnej hodnoty. Ak neexistujú kóty cien alebo najnovšie trhové transakcie podporujúce tvorbu reálnej hodnoty časti, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať, najvhodnejším základom pre odhad reálnej hodnoty je rozdiel medzi reálnou hodnotou väčšieho finančného majetku ako celku a odmenou prijatou od prevádzajúceho za časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania.

Prevody, ktoré nespĺňajú podmienky pre ukončenie vykazovania

(pozri odsek 20(b))

29. ***Ak prevod nevyústi do ukončenia vykazovania z dôvodu, že si jednotka ponechala podstatnú časť všetkých rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva prevedeného majetku, bude jednotka aj naďalej vykazovať prevedený majetok ako celok a bude vykazovať finančný záväzok za prijatú odmenu. V nasledujúcich obdobiach jednotka vykáže akýkoľvek príjem z prevedeného majetku a akýkoľvek náklad vynaložený vo vzťahu k finančnému záväzku.***

Pokračujúca zainteresovanosť v prevedenom majetku

(pozri odsek 20(c)(ii))

30. ***Ak jednotka neprevedie a ani si neponechá podstatnú časť všetkých rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva prevedeného majetku a ponechá si kontrolu nad prevedeným majetkom, musí naďalej vykazovať prevedený majetok v rozsahu svojej pokračujúcej zainteresovanosti. Rozsah pokračujúcej zainteresovanosti jednotky v prevedenom majetku je rozsahom, do ktorého je jednotka vystavená zmenám hodnoty prevedeného majetku. Napríklad:***

(a) ak má pokračujúca zainteresovanosť jednotky formu ručenia za prevedený majetok, rozsah pokračujúcej zainteresovanosti jednotky je nižšia hodnota spomedzi (i) sumy majetku a (ii) maximálnej sumy prijatej odmeny, o splatenie ktorej by jednotka mohla byť požiadaná („záručná suma“).

b) ak má pokračujúca zainteresovanosť jednotky formu vypísanej alebo zakúpenej opcie (alebo oboch) na prevedený majetok, rozsah pokračujúcej zainteresovanosti jednotky predstavuje sumu prevedeného majetku, ktorý môže jednotka spätne odkúpiť. Avšak v prípade vypísanej predajnej opcie na majetok ocenený v reálnej hodnote je rozsah pokračujúcej zainteresovanosti jednotky obmedzený na nižšiu reálnu hodnotu prevedeného majetku a opčnú realizačnú cenu (pozri odsek AG48).

(c) ak má pokračujúca zainteresovanosť jednotky formu opcie s peňažným vyrovnaním alebo podobného ustanovenia týkajúceho sa prevedeného majetku, je rozsah pokračujúcej zainteresovanosti jednotky oceňovaný tým istým spôsobom, ako je spôsob, vyplývajúci z opcií s nepeňažným vyrovnaním podľa vyššie uvedeného bodu (b).

IAS 39

31. ***Ak jednotka pokračuje vo vykazovaní majetku do rozsahu svojej pokračujúcej zainteresovanosti, musí vykazovať aj pridružený záväzok. Okrem ďalších požiadaviek na oceňovanie uvedených v tomto štandarde sa prevedený majetok a pridružený záväzok oceňujú na základe odrážajúcom práva a záväzky, ktoré si jednotka ponechala. Pridružený záväzok sa oceňuje spôsobom, podľa ktorého predstavuje čistá účtovná hodnota prevedeného majetku a pridruženého záväzku:***

(a) upravenú cenu obstarania týkajúcu sa práv a záväzkov, ktoré si jednotka ponechala, ak sa prevedený majetok oceňuje na základe upravenej ceny obstarania;

alebo

(b) reálnu hodnotu práv a záväzkov, ktoré si jednotka ponechala v prípade oceňovania na samostatnom základe, ak je prevedený majetok oceňovaný v reálnej hodnote.

32. ***Jednotka bude pokračovať vo vykazovaní akýchkoľvek príjmov vyplývajúcich z prevedeného majetku do rozsahu svojej pokračujúcej zainteresovanosti a vykáže každý vynaložený náklad súvisiaci s pridruženým záväzkom.***

33. ***Za účelom následného ocenenia sú vykázané zmeny v reálnej hodnote prevedeného majetku a pridruženého záväzku účtované konzistentne vo vzájomnej súvislosti v súlade s odsekom 55 a kompenzácia sa ich netýka.***

34. ***Ak sa pokračujúca zainteresovanosť jednotky týka len časti finančného majetku (napríklad, ak si jednotka ponechá opciu na spätné odkúpenie časti prevedeného majetku, alebo si ponechá zvyškový podiel, ktorý nevyústi do ponechania podstatnej časti všetkých rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva a súčasne si jednotka ponechá kontrolu), rozvrhne jednotka predchádzajúcu účtovnú hodnotu finančného majetku medzi časť, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať, na základe pokračujúcej zainteresovanosti, a časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania, na základe relatívnych reálnych hodnôt týchto častí ku dňu prevodu. Za týmto účelom sa uplatňujú požiadavky uvedené v odseku 28. Rozdiel medzi:***

(a) účtovnou hodnotou pridelenou časti, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania;

a

b) sumou (i) prijatej úhrady za časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania a (ii) akéhokoľvek kumulatívneho zisku alebo straty jej priradenými, ktoré boli vykázané priamo vo vlastnom imaní (pozri odsek 55(b))

sa bude vykazovať ako zisk alebo strata. Kumulatívny zisk alebo strata, ktoré boli vykázané vo vlastnom imaní, sú rozvrhnuté medzi časť, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať a časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania, na základe relatívnych reálnych hodnôt týchto častí.

35. […]

Všetky prevody

36. ***Ak sa prevedený majetok bude aj naďalej vykazovať, na majetok a pridružený záväzok sa kompenzácia nevzťahuje. Podobne jednotka nebude kompenzovať žiadny výnos vyplývajúci z prevedeného majetku so žiadnym vynaloženým nákladom súvisiacim s pridruženým záväzkom (pozri IAS 32, odsek 42).***

37. ***Ak prevádzateľ poskytne prevádzajúcemu nepeňažnú záruku (napríklad dlhový alebo majetkový nástroj), účtovanie záruky prevádzateľom a prevádzajúcim závisí od skutočnosti, či má prevádzajúci právo na predaj alebo opätovné založenie záruky a od toho, či sa prevádzateľ dostal do stavu platobnej neschopnosti. Prevádzateľ a prevádzajúci budú účtovať záruku nasledovne:***

(a) Ak má prevádzajúci zmluvné právo alebo zvykové právo na predaj alebo na opätovné založenie záruky, prevádzateľ preklasifikuje tento majetok v súvahe (napríklad ako požičaný majetok, založené majetkové nástroje alebo pohľadávku s možnosťou spätného odkúpenia) oddelene od iného majetku.

b) Ak prevádzajúci predá založenú záruku, v jeho prospech, vykáže príjmy z predaja a záväzok v oceňovaný v reálnej hodnote za jeho záväzok vrátiť záruku.

(c) Ak v rámci podmienok zmluvy dôjde k nezaplateniu zo strany prevádzateľa a tento stratí nárok na vrátenie záruky, dôjde k ukončeniu vykazovania záruky a prevádzajúci vykáže záruku ako jeho majetok počiatočne ocenený v reálnej hodnote, alebo, ak už záruku predal, ukončí vykazovanie jeho záväzku vrátiť záruku.

(d) S výnimkou ustanovení v bode (c) pokračuje prevádzateľ vo vedení záruky ako svojho majetku a prevádzajúci nevykazuje záväzok ako majetok.

Bežný nákup alebo predaj finančného majetku

38. ***Bežný nákup alebo predaj finančného majetku sa podľa vhodnosti vykazuje alebo sa jeho vykazovanie ukončí použitím účtovania dátumom ukončenia obchodu alebo účtovania dátumom vyrovnania (pozri Prílohu A odseky AG53–AG56).***

Ukončenie vykazovania finančného záväzku

39. ***Jednotka odstráni finančný záväzok (alebo časť finančného záväzku) zo svojej súvahy výlučne v prípade, ak je záväzok zrušený – t.j. ak je záväzok špecifikovaný v zmluve splnený alebo zrušený alebo vyprší.***

40. ***Výmena dlhových nástrojov medzi existujúcim úverovým dlžníkom a veriteľom so zásadne rozdielnymi podmienkami sa účtuje ako zánik pôvodného finančného záväzku a vykazovanie nového finančného záväzku. Podobne sa zásadná zmena podmienok existujúceho finančného záväzku alebo jeho časti (bez ohľadu na jeho súvis s finančným problémom veriteľa) bude účtovať ako zánik pôvodného finančného záväzku a vykazovanie nového finančného záväzku.***

41. ***Rozdiel medzi účtovnou hodnotou finančného záväzku (alebo časťou finančného záväzku), ktorý zanikol alebo bol prevedený na inú stranu a zaplatenou odmenou, vrátane všetkého prevedeného nepeňažného majetku alebo získaných záväzkov, je vykázaný v zisku alebo strate.***

42. Ak jednotka spätne odkúpi časť finančného záväzku, musí rozvrhnúť predchádzajúcu účtovnú hodnotu finančného záväzku medzi časť, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať a časť, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania, na základe relatívnych reálnych hodnôt týchto častí k dátumu spätného odkúpenia. Rozdiel medzi (a) účtovnou hodnotou pridelenou časti, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania a (b) zaplatenou odmenou, vrátane akéhokoľvek prevedeného nepeňažného majetku alebo nadobudnutých záväzkov vo vzťahu k časti, u ktorej dôjde k ukončeniu vykazovania, bude vykazovaný v zisku alebo strate.

Oceňovanie

Prvotné ocenenie finančného majetku a finančných záväzkov

43. ***Po prvotnom vykázaní finančného majetku alebo finančného záväzku ho jednotka ocení v jeho reálnej hodnote plus, v prípade, že finančný majetok alebo finančný záväzok nie je ocenený v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate, možno transakčné náklady priradiť priamo akvizícii alebo emisii finančného majetku alebo finančného záväzku.***

44. Ak jednotka používa účtovanie dátumom vyrovnania vo vzťahu k majetku, ktorý sa následne oceňuje v obstarávacej cene alebo upravenej cene obstarania, je majetok prvotne vykázaný v jeho reálnej hodnote k dátumu uskutočnenia obchodu (pozri Prílohu A odseky AG53–AG56).

Následné oceňovanie finančného majetku

45. Pre účely oceňovania finančného majetku následne po prvotnom vykázaní tento štandard klasifikuje finančný majetok do nasledujúcich štyroch kategórií definovaných v odseku 9:

(a) finančný majetok v jeho reálnej hodnote v zisku alebo strate;

b) investície držané do splatnosti;

(c) úvery a pohľadávky;

a

(d) finančný majetok k dispozícii na predaj.

IAS 39

Tieto kategórie sa uplatňujú pri oceňovaní a vykazovaní zisku alebo straty v rámci tohto štandardu. Pre tieto kategórie môže jednotka použiť iné kľúčové slová alebo iné kategorizácie pri prezentovaní informácií v samotnej účtovnej závierke. Informácie požadované štandardom IAS 32 uvedie jednotka v poznámkach.

46. ***Po prvotnom vykázaní jednotka ocení finančný majetok, vrátane derivátov, ktoré sú majetkom, v ich reálnych hodnotách bez akéhokoľvek zníženia o transakčné náklady, ktoré môžu byť vynaložené pri predaji alebo inom vyradení, s výnimkou nasledovného finančného majetku:***

(a) úvery a pohľadávky definované v odseku 9, ktoré sú oceňované v upravenej cene obstarania pri použití metódy efektívnej úrokovej miery;

b) investície držané do splatnosti definované v odseku 9, ktoré budú oceňované v upravenej cene obstarania pri použití metódy efektívnej úrokovej miery;

a

(c) investície do majetkových nástrojov, ktoré nemajú kótovanú trhovú cenu na aktívnom trhu, a ktorých reálnu hodnotu nemožno spoľahlivo oceniť a deriváty, ktoré sú prepojené a ich vyrovnanie musí prebehnúť formou takých nekótovaných majetkových nástrojov, ktoré sa budú oceňovať v obstarávacej cene (pozri Prílohu A odseky AG80 a AG81).

Finančný majetok označený ako hedgovaná položka je predmetom oceňovania v rámci požiadaviek účtovania hedgingu v odsekoch 89–102. Všetok finančný majetok s výnimkou majetku oceneného v jeho reálnej hodnote v zisku alebo strate je predmetom preverenia ohľadom zníženia hodnoty, uvedeného v odsekoch 58–70 a Prílohe A odseky AG84–AG93.

Následné oceňovanie finančných záväzkov

47. ***Po prvotnom vykázaní oceňuje jednotka všetky finančné záväzky v upravenej cene obstarania pri použití metódy efektívnej úrokovej miery, s výnimkou:***

(a) finančných záväzkov v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate. Takéto záväzky, vrátane derivátov, ktoré sú záväzkami, budú oceňované v reálnej hodnote s výnimkou derivátového záväzku, ktorý je prepojený, a ktorý musí byť vyrovnaný formou doručenia nekótovaného majetkového nástroja, ktorého reálnu hodnotu nemožno spoľahlivo oceniť, a ktorý bude oceňovaný v obstarávacej cene.

b) finančných záväzkov, ktoré vzniknú, keď prevod finančného majetku nebude spĺňať podmienky pre ukončenie vykazovania alebo, ktorý je účtovaný s použitím prístupu pokračujúcej zainteresovanosti. Na oceňovanie takýchto finančných záväzkov sa vzťahujú odseky 29 a 31.

Finančné záväzky, ktoré sú označené ako hedgované položky, sú predmetom oceňovania podľa požiadaviek pre účtovanie hedgingu v odsekoch 89–102.

Stanoviská k oceneniu reálnou hodnotou

48. ***Pri určovaní reálnej hodnoty finančného majetku alebo finančného záväzku za účelom uplatnenia tohto štandardu alebo IAS 32 uplatní jednotka odseky AG69–AG82 Prílohy A.***

49. Reálna hodnota finančného záväzku s funkciou dopytu (napríklad vklad splatný na požiadanie) nie je nižšia než suma splatná na požiadanie, diskontovaná od prvého dňa, v ktorý môže vzniknúť požiadavka na splatenie sumy.

Preklasifikácie

50. ***Jednotka nevykoná preklasifikáciu finančného nástroja do alebo z kategórie reálnej hodnoty v zisku alebo strate, pokiaľ je držaný alebo emitovaný.***

51. *Ak v dôsledku zmeny zámeru alebo schopnosti nie je naďalej vhodné klasifikovať investíciu ako držanú do splatnosti, je potrebné takúto investíciu preklasifikovať do kategórie k dispozícii na predaj a opätovne ju oceniť reálnou hodnotou a rozdiel medzi účtovnou hodnotou a reálnou hodnotou sa bude účtovať v súlade s odsekom 55(b).*

52. *Akonáhle nesplnia predaje alebo preklasifikácie viac než jednej nevýznamnej sumy investícií držaných do splatnosti ani jednu z podmienok uvedených v odseku 9, všetky zostávajúce investície držané do splatnosti musia byť preklasifikované na investície k dispozícii na predaj. Pri takejto preklasifikácii sa rozdiel medzi ich účtovnou hodnotou a reálnou hodnotou bude účtovať v súlade s odsekom 55(b).*

53. *Ak vo vzťahu k finančnému majetku alebo finančnému záväzku nastane možnosť ich spoľahlivého ocenenia, pričom predtým takáto možnosť neexistovala, a majetok alebo záväzok sa v takomto prípade má oceniť reálnou hodnotou, ak je k dispozícii spoľahlivé ocenenie (pozri odseky 46(c) a 47), je majetok alebo záväzok opätovne ocenený reálnou hodnotou a rozdiel medzi jeho účtovnou hodnotou a reálnou hodnotou bude účtovaný v súlade s odsekom 55.*

54. *Ak v dôsledku zmeny zámeru alebo schopnosti, alebo za výnimočných okolností, keď spoľahlivé oceňovanie reálnej hodnoty už nie je k dispozícii (pozri odseky 46(c) a 47), alebo pretože „dva predchádzajúce finančné roky", na ktoré sa odvoláva odsek 9, už prešli, stáva sa vhodným účtovanie finančného majetku alebo finančného záväzku skôr v obstarávacej cene alebo v upravenej cene obstarania než v reálnej hodnote, pričom sa reálna hodnota účtovnej hodnoty finančného majetku alebo finančného záväzku k tomuto dátumu stáva jeho novými nákladmi alebo novou upravenou cenou obstarania, ako je vhodné. Všetky predchádzajúce zisky alebo straty z tohto majetku, ktoré boli vykázané priamo vo vlastnom imaní v súlade s odsekom 55(b) sú účtované nasledovne:*

   (a) V prípade finančného majetku s fixnou splatnosťou sa zisk alebo strata odpisuje do zisku alebo straty počas zvyšného obdobia životnosti investície držanej do splatnosti pomocou metódy efektívnej úrokovej miery. Akýkoľvek rozdiel medzi novou upravenou cenou obstarania a sumou v deň splatnosti by mal byť odpisovaný počas zostávajúcej doby životnosti finančného majetku pomocou metódy efektívnej úrokovej miery, podobne ako amortizácia prémie a diskontu. Ak dôjde následne k zníženiu hodnoty finančného majetku, všetky zisky alebo straty, ktoré boli priamo vykázané vo vlastnom imaní sa vykazujú v zisku alebo strate v súlade s odsekom 67.

   b) V prípade, že finančný majetok nemá fixnú splatnosť, ostanú zisk alebo strata vo vlastnom imaní, pokiaľ nedôjde k predaju alebo inému vyradeniu finančného majetku, keď je vykázaný v zisku alebo strate. Ak sa následne zníži hodnota finančného majetku, všetky predchádzajúce zisky alebo straty, ktoré boli priamo vykázané vo vlastnom imaní, sa vykazujú v zisku alebo strate v súlade s odsekom 67.

Zisky a straty

55. *Zisk alebo strata vznikajúca zo zmeny v reálnej hodnote finančného majetku alebo finančného záväzku, ktorý nie je súčasťou hedgingového vzťahu (pozri odseky 89–102) sa vykazuje nasledovne:*

   (a) Zisk alebo strata z finančného majetku alebo finančného záväzku klasifikovaná v ich reálnej hodnote v zisku alebo strate sa bude vykazovať v zisku alebo strate.

   b) Zisk alebo strata z finančného majetku k dispozícii na predaj sa bude vykazovať priamo vo vlastnom imaní vo výkaze o zmenách vo vlastnom imaní (pozri IAS 1 Prezentácia účtovných závierok) s výnimkou strát zo zníženia hodnoty (pozri odseky 67–70) a ziskov alebo strát cudzej meny (pozri Prílohu A odsek AG83), pokiaľ sa neukončí vykazovanie finančného majetku, kedy sa kumulovaný zisk alebo strata predtým vykazovaná vo vlastnom imaní vykáže v zisku alebo strate. Úrok počítaný metódou efektívnej úrokovej miery (pozri odsek 9) sa vykazuje v zisku alebo strate (pozri IAS 18 Výnos). Dividendy plynúce z majetkového nástroja k dispozícii na predaj sa vykazujú v zisku alebo strate v prípade, ak je ustanovené právo jednotky na príjem platby (pozri IAS 18).

56. *Pre finančný majetok a finančné záväzky, ktoré sú účtované v upravenej cene obstarania (pozri odseky 46 a 47), je zisk alebo strata vykázaná v zisku alebo strate, ak sa ukončí vykazovanie alebo dôjde k zníženiu hodnoty finančného majetku alebo finančného záväzku, ako aj prostredníctvom procesu amortizácie. Pokiaľ však ide o finančný majetok alebo finančné záväzky, ktoré predstavujú hedgovanú položku (pozri odseky 78-84 a Prílohu A odseky AG98–AG101), bude účtovanie zisku alebo straty realizované v súlade s odsekmi 89–102.*

IAS 39

57. ***Ak jednotka vykazuje finančný majetok používajúc účtovanie dátumom vyrovnania (pozri odsek 38 a Prílohu A odseky AG53 a AG56), každá zmena v reálnej hodnote majetku, ktorý bude prijatý počas obdobia medzi dátumom uskutočnenia obchodu a dátumom vyrovnania, nie je vykázaná pre majetok, účtovaný v obstarávacej cene alebo upravenej cene obstarania (inej ako strát zo zníženia hodnoty). Pokiaľ však ide o majetok účtovaný v reálnej hodnote, zmena v reálnej hodnote by mala byť vykázaná v zisku alebo strate alebo vo vlastnom imaní, podľa vhodnosti, podľa odseku 55.***

Zníženie hodnoty a nedobytnosť finančného majetku

58. ***Jednotka zhodnotí ku každému dátumu, ku ktorému je zostavená súvaha, či existuje objektívny dôkaz toho, že sa znížila hodnota finančného majetku alebo skupiny finančného majetku. Ak takýto dôkaz existuje, na stanovenie sumy straty vzniknutej zo zníženia hodnoty použije jednotka odsek 63 (pre finančný majetok účtovaný v upravenej cene obstarania), odsek 66 (pre finančný majetok účtovaný v obstarávacej cene) alebo odsek 67 (pre finančný majetok k dispozícii na predaj).***

59. Ku zníženiu hodnoty finančného majetku alebo skupiny finančného majetku a k stratám zo zníženia hodnoty dochádza vtedy, ak existuje objektívny dôkaz zníženia hodnoty, ktorá je výsledkom jednej alebo viacerých udalostí, ku ktorým došlo po prvotnom vykázaní majetku („udalosť straty“) a takáto udalosť straty (alebo udalosti) má vplyv na odhadované budúce peňažné toky finančného majetku alebo skupiny finančného majetku, ktoré nemožno spoľahlivo odhadnúť. Individuálnu diskrétnu udalosť, ktorá spôsobila zníženie hodnoty, nemusí byť možné identifikovať. Zníženie hodnoty skôr spôsobil kombinovaný efekt viacerých udalostí. Straty očakávané ako výsledok budúcich udalostí, bez ohľadu na pravdepodobnosť, sa nevykazujú. Objektívny dôkaz, že došlo k zníženiu hodnoty finančného majetku alebo skupiny majetku, zahŕňa informácie, ktoré prichádzajú do pozornosti držiteľa majetku o nasledujúcich udalostiach straty:

(a) významné finančné problémy emitenta alebo dlžníka;

b) porušenie zmluvy, ako je zlyhanie alebo oneskorenie splátok úroku alebo istiny;

(c) z ekonomických alebo právnych dôvodov týkajúcich sa finančných ťažkostí dlžníka udelí veriteľ dlžníkovi úľavu, o ktorej by za iných okolností neuvažoval;

(d) pravdepodobnosť, že dlžník vyhlási bankrot alebo inú formu finančnej reorganizácie;

(e) zánik aktívneho trhu pre daný finančný majetok v dôsledku finančných ťažkostí;

alebo

(f) zistiteľné údaje, ktoré naznačujú, že existuje oceniteľný pokles v odhadovaných budúcich peňažných tokoch zo skupiny finančného majetku, keďže prvotné vykázanie tohto majetku aj napriek poklesu nie je možné ešte identifikovať v rámci jednotlivého finančného majetku v skupine, vrátane:

(i) negatívnych zmien v platobnom stave dlžníkov v skupine (napr. zvýšený počet oneskorených platieb alebo zvýšený počet požičiavajúcich si na kreditné karty, ktorí dosiahli svoj úverový limit a splácajú minimálnu mesačnú sumu);

alebo

(ii) národných alebo miestnych ekonomických podmienok, ktoré súvisia s porušením týkajúcim sa majetku v skupine (napríklad zvýšenie miery nezamestnanosti v geografickej oblasti dlžníkov, zníženie cien nehnuteľností týkajúcich sa hypotekárnych úverov v konkrétnej oblasti, pokles cien ropy vzťahujúci sa na úverový majetok pre producentov ropy alebo negatívne zmeny priemyselných podmienok, ktoré majú vplyv na dlžníkov v skupine).

60. Zánik aktívneho trhu kvôli tomu, že finančné nástroje jednotky nie sú viac predmetom verejného obchodovania, nie je dôkazom o znížení hodnoty. Zníženie akosti úverovej bonity jednotky ako také nie je dôkazom o znížení hodnoty, hoci pri zvážení iných dostupných informácií môže tento fakt predstavovať takýto dôkaz. Zníženie reálnej hodnoty finančného majetku pod úroveň jeho obstarávacej ceny alebo upravenej ceny obstarania nepredstavuje nevyhnutne dôkaz o znížení hodnoty (napríklad zníženie reálnej hodnoty investície do dlhového nástroja, ktoré vyplýva zo zvýšenia bezrizikovej úrokovej sadzby).

61. Okrem typov udalostí uvedených v odseku 59 zahŕňa objektívny dôkaz o znížení hodnoty investície do majetkového nástroja informácie o významných zmenách s negatívnym vplyvom, ku ktorým došlo v rámci technologického, trhového, ekonomického alebo právneho prostredia, v ktorom emitent vykonáva svoju činnosť a naznačuje, že k úhrade nákladov investície do majetkového nástroja nemusí dôjsť. Podstatný alebo dlhotrvajúci pokles reálnej hodnoty investície do majetkového nástroja pod jej obstarávaciu cenu taktiež predstavuje objektívny dôkaz o znížení hodnoty.

62. Niekedy môže nastať situácia, že zistiteľné údaje požadované na odhadnutie sumy straty zo zníženia hodnoty finančného majetku môžu byť obmedzené, alebo sa viac nemusia relevantne týkať aktuálneho stavu a okolností. Môže ísť o príklad, kedy sa dlžník ocitne vo finančných ťažkostiach a k dispozícii je len málo historických údajov, týkajúcich sa podobných dlžníkov. V takýchto prípadoch využije jednotka na odhad sumy straty zo zníženia hodnoty profesionálny úsudok. Jednotka používa profesionálny úsudok aj na úpravu zistiteľných údajov týkajúcich sa skupiny finančného majetku za účelom odzrkadlenia aktuálneho stavu a okolností (pozri odsek AG89). Použitie primeraných odhadov je základnou časťou zostavovania účtovnej závierky a nezničuje ich spoľahlivosť.

Finančný majetok účtovaný v upravenej cene obstarania

63. ***Ak existuje objektívny dôkaz o tom, že došlo ku vzniku straty zo zníženia hodnoty úverov a pohľadávok alebo investícií držaných do splatnosti účtovaných v upravenej cene obstarania, je suma straty oceňovaná ako rozdiel medzi účtovnou hodnotou majetku a aktuálnou hodnotou odhadovaných budúcich peňažných tokov (s výnimkou budúcich úverových strát, ku ktorým nedošlo), diskontovaná pôvodnou platnou úrokovou sadzbou finančného majetku (t.j. platnou úrokovou sadzbou vypočítanou pri prvotnom vykázaní). Účtovná hodnota majetku sa zníži buď priamo alebo prostredníctvom použitia prídelového účtu. Suma straty bude vykázaná v zisku alebo strate.***

64. Jednotka najskôr zhodnotí, či existuje dôkaz o znížení hodnoty individuálne pre finančný majetok, ktorý je individuálne významný, a individuálne alebo skupinovo pre finančný majetok, ktorý nie je individuálne významný (pozri odsek 59). Ak jednotka usúdi, že neexistuje žiadny objektívny dôkaz o znížení hodnoty pre individuálne hodnotený finančný majetok, či už významný alebo nie, zahrnie tento majetok do skupiny finančného majetku s podobnými charakteristikami úverového rizika a kolektívne ho zhodnotí z hľadiska zníženia hodnoty. Majetok, ktorý sa individuálne hodnotí z hľadiska zníženia hodnoty, a pre ktorý sa vykazuje, alebo sa bude pokračovať vo vykazovaní straty zo zníženia hodnoty, nie je zahrnutý do kolektívneho hodnotenia zníženia hodnoty.

65. ***Ak sa v nasledujúcom období suma straty zo zníženia hodnoty zníži a zníženie môže objektívne súvisieť s udalosťou, vyskytujúcou sa po vykázaní zníženia hodnoty (napríklad zlepšenie úverovej bonity dlžníka), je predtým vykázaná strata zo zníženia hodnoty zrušená priamo alebo úpravou prídelového účtu. Zrušenie by nemalo viesť k účtovnej hodnote finančného majetku, ktorá prevyšuje sumu, ktorou by bola upravená cena obstarania, ak by nebolo vykázané zníženie hodnoty k dátumu, ku ktorému došlo k zrušeniu zníženia hodnoty. Suma zrušenej hodnoty sa vykáže v zisku alebo strate.***

Finančný majetok účtovaný v obstarávacej cene

66. ***Ak existuje objektívny dôkaz o tom, že došlo ku strate zo zníženia hodnoty nekótovaného majetkového nástroja, ktorý nie je účtovaný v reálnej hodnote z dôvodu, že sa jeho reálna hodnota nedá spoľahlivo oceniť, alebo ku strate zo zníženia hodnoty derivátového majetku, ktorý je prepojený a jeho vyrovnanie musí prebehnúť formou doručenia uvedeného nekótovaného majetkového nástroja, je suma straty zo zníženia hodnoty ocenená ako rozdiel medzi účtovnou hodnotou finančného majetku a odhadovanou hodnotou budúcich peňažných tokov diskontovaných aktuálnou trhovou mierou návratnosti pre podobný finančný majetok (pozri odsek 46(c) a Prílohu A odseky AG80 a AG81). Takéto straty zo zníženia hodnoty nemožno zrušiť.***

Finančný majetok k dispozícii na predaj

67. ***Ak došlo k vykázaniu reálnej hodnoty finančného majetku k dispozícii na predaj priamo vo vlastnom imaní a existuje objektívny dôkaz o znížení hodnoty takéhoto majetku (pozri odsek 59), kumulatívna strata vykázaná priamo vo vlastnom imaní sa z vlastného imania odoberie a vykáže sa v zisku alebo strate aj napriek tomu, že nedošlo k ukončeniu vykazovania tohto finančného majetku.***

68. ***Suma kumulatívnej straty ktorá sa odoberie z vlastného imania a vykáže sa v zisku alebo strate v súlade s odsekom 67 bude rozdielom medzi obstarávacími nákladmi (po odpočítaní splátok istiny a odpisov) a aktuálnou reálnou hodnotou bez straty zo zníženia hodnoty finančného majetku vykázanej predtým v zisku alebo strate.***

IAS 39

69. ***Straty zo zníženia hodnoty vykazované v zisku alebo strate týkajúce sa investície do majetkového nástroja, ktoré sú klasifikované ako k dispozícii na predaj, nemožno zrušiť v zisku alebo strate.***

70. ***Ak v nasledujúcom období dôjde k zvýšeniu reálnej hodnoty dlhového nástroja klasifikovaného ako k dispozícii na predaj a toto zvýšenie objektívne súvisí s udalosťou, ku ktorej došlo po vykázaní straty zo zníženia hodnoty v zisku alebo strate, stratu zo zníženia hodnoty možno zrušiť a zrušenú sumu vykázať v zisku alebo strate.***

Hedging

71. ***Ak existuje označený hedgingový vzťah medzi nástrojom hedgingu a hedgovanou položkou v súlade s odsekmi 85–88 a Prílohou A odseky AG102–AG104, účtovanie zisku alebo straty z nástroja hedgingu alebo hedgovanej položky sa bude riadiť odsekmi 89–102.***

Nástroje hedgingu

Nástroje, ktoré spĺňajú stanovené podmienky

72. Tento štandard neobmedzuje okolnosti, v rámci ktorých môže byť derivát označený ako nástroj hedgingu za predpokladu splnenia podmienok odseku 88, s výnimkou niektorých vypísaných opcií (pozri Prílohu A odsek AG94). Nederivátový finančný majetok alebo nederivátový finančný záväzok môže byť označený ako nástroj hedgingu len za účelom hedgingu voči kurzovému riziku.

73. Z hľadiska účtovania hedgingu sa za nástroje hedgingu môžu označiť len nástroje, ktoré zahŕňajú stranu s externým vzťahom k vykazujúcej strane (t.j. s externým vzťahom ku skupine, segmentu alebo individuálnej jednotke, ktorý vykazuje). Hoci jednotlivé jednotky v rámci konsolidovanej skupiny alebo divízií v rámci jednotky môžu vstúpiť do hedgingových transakcií s ostatnými jednotkami v rámci skupiny alebo divíziami v rámci jednotky, všetky takéto vnútroskupinové transakcie sa pri konsolidácii eliminujú. Na základe vyššie uvedeného preto takého hedgingové transakcie nespĺňajú podmienky účtovania hedgingu v rámci konsolidovanej účtovnej závierky skupiny. Takéto transakcie však môžu spĺňať podmienky účtovania hedgingu v rámci individuálnych alebo samostatných účtovných závierok individuálnych jednotiek v rámci skupiny alebo vykazujúceho segmentu za predpokladu, že ide o externý vzťah k vykazujúcej individuálnej jednotke alebo segmentu.

Označenie nástrojov hedgingu

74. Bežne existuje jediné ocenenie reálnej hodnoty pre nástroj hedgingu v jeho celistvosti a faktory, ktoré spôsobujú zmeny v reálnej hodnote sú vzájomne závislé. Preto je hedgingový vzťah označený jednotkou pre nástroj hedgingu v jeho celistvosti. Jediné povolené výnimky sú:

(a) oddelenie vnútornej hodnoty a časovej hodnoty opčnej zmluvy a označenie zmeny vnútornej hodnoty opcie bez zmeny jej časovej hodnoty za nástroj hedgingu;

a

b) oddelenie úrokového prvku a okamžitej ceny forwardovej zmluvy.

Tieto výnimky sa povoľujú, nakoľko je vnútornú cenu opcie a prémiu k forwardovej zmluve možné všeobecne oceňovať osobitne. Dynamická hedgingová stratégia, ktorá hodnotí vnútornú a časovú hodnotu opcie, sa môže kvalifikovať pre účtovanie hedgingu.

75. Časť kompletného nástroja hedgingu, ako napríklad 50 % z fiktívnej sumy, je možné označiť za nástroj hedgingu v rámci hedgingového vzťahu. Hedgingový vzťah však nemožno označiť iba na časť časového obdobia, počas ktorého je nástroj hedgingu nezaplatený.

76. Jeden nástroj hedgingu možno označiť za hedging jedného alebo viacerých typov rizík za predpokladu, že (a) hedgované riziká sa jednoznačne dajú identifikovať; (b) je možné preukázať efektívnosť hedgingu; a (c) je možné zabezpečiť špecifické označenie nástroja hedgingu a rôzne rizikové pozície.

77. Na dva alebo viacero derivátov alebo ich časti (alebo v prípade hedgingu menového rizika ide o dva alebo viacero nederivátov alebo ich časti alebo kombináciu derivátov a nederivátov alebo ich časti) možno nazerať v kombinácii a spoločne ich označiť ako nástroj hedgingu, vrátane situácie, keď riziko (á) niektorých derivátov kompenzujú riziká vyplývajúce z iných nástrojov. Úrokový strop alebo iný derivát, ktorý v sebe kombinuje vypísanú opciu a nakúpenú opciu, však nespĺňa podmienky zaradenia do kategórie nástroj hedgingu v prípade, ak ide o platnú čistú vypísanú opciu (za ktorú sa prijíma čistá prémia). Podobne dva alebo viacero nástrojov (alebo ich časti) možno označiť za nástroj hedgingu len v prípade, ak žiadny z nich nepredstavuje vypísanú opciu alebo čistú vypísanú opciu.

Hedgované položky

Položky, ktoré spĺňajú stanovené podmienky

78. Hedgovanou položkou môže byť vykázaný majetok alebo záväzok, nevykázaný firemný záväzok, veľmi pravdepodobná predpokladaná transakcia alebo čistá investícia do zahraničnej prevádzky. Hedgovanou položkou môže byť (a) jednotlivý majetok, záväzok, firemný záväzok, veľmi pravdepodobná predpokladaná transakcia alebo čistá investícia do zahraničnej prevádzky, (b) skupina majetku, záväzkov, firemných záväzkov, veľmi pravdepodobných predpokladaných transakcií alebo čistých investícií do zahraničných prevádzok s podobnými rizikovými charakteristikami alebo (c) v portfóliu hedging iba úrokového rizika, časť portfólia finančného majetku alebo finančných záväzkov, ktoré zdieľajú hedgované riziko.

79. Na rozdiel od úverov a pohľadávok nemôžu investície držané do splatnosti predstavovať hedgovanú položku vzhľadom na úrokové riziko alebo riziko predčasného splatenia, pretože označenie investície držanej do splatnosti vyžaduje zámer držať investíciu až do splatnosti bez ohľadu na zmeny v reálnej hodnote alebo peňažných tokov takejto investície priraditeľných zmenám v úrokových sadzbách. Avšak, investícia držaná do splatnosti, môže byť hedgovanou položkou s ohľadom na riziká zmien kurzových rozdielov a úverového rizika.

80. Z hľadiska účtovania hedgingu je za hedgované položky možné označiť len majetok, záväzky, firemný záväzok alebo veľmi pravdepodobné predpokladané transakcie, ktoré zahŕňajú stranu s externým vzťahom k jednotke. Účtovanie hedgingu možno uplatniť na transakcie medzi jednotkami alebo segmentmi v tej istej skupine len v rámci individuálnych alebo samostatných účtovných závierok týchto jednotiek alebo segmentov a nie v rámci konsolidovanej účtovnej závierky skupiny. Výnimkou je kurzové riziko vnútroskupinovej peňažnej položky (napr. platba/pohľadávka medzi dvoma dcérskymi spoločnosťami), ktoré môže spĺňať podmienky pre zaradenie do kategórie hedgovanej položky v konsolidovanej finančnej závierke v prípade, ak je jeho výsledkom vystavenie kurzovému zisku alebo strate, ktoré nie sú v rámci konsolidácie v súlade s IAS 21 *Účinky zmien v kurzoch cudzích mien* úplne eliminované. Podľa IAS 21 nie sú kurzové zisky a straty týkajúce sa vnútroskupinových peňažných položiek v rámci konsolidácie úplne eliminované, ak ide o transakciu vnútroskupinovej peňažnej položky medzi dvomi jednotkami skupiny, ktoré majú dve rozdielne funkčné meny.

Označenie finančných položiek ako hedgovaných položiek

81. Ak je hedgovanou položkou finančný majetok alebo finančný záväzok, môže ísť o hedgovanú položku vo vzťahu k rizikám súvisiacim iba s časťou jeho peňažných tokov alebo reálnej hodnoty (napríklad v prípade jedného alebo viacerých zvolených zmluvných peňažných tokov alebo ich častí alebo percenta z reálnej hodnoty) za predpokladu, že je možné oceniť efektívnosť. Napríklad identifikovateľná a oddelene oceniteľná časť úrokového vystavenia úročeného majetku alebo úročeného záväzku môže byť označená ako hedgované riziko (ako napríklad bezriziková úroková sadzba alebo základná súčasť úroku celkového úrokového vystavenia hedgovaného finančného nástroja).

81A. V rámci hedgingu reálnej hodnoty úrokového vystavenia portfólia finančného majetku alebo záväzkov (výlučne v rámci takéhoto hedgingu) sa hedgovaná časť môže označiť sumou meny (napr. sumou v dolároch, eurách, librách alebo randoch) namiesto označenia individuálneho majetku (alebo záväzkov). Hoci z hľadiska riadenia rizík môže portfólio zahŕňať majetok a záväzky, označená suma je sumou majetku alebo sumou záväzkov. Označenie čistej sumy zahŕňajúcej majetok a záväzky sa nepovoľuje. Jednotka môže hedgovať časť úrokového rizika súvisiaceho s touto označenou sumou. Napríklad v prípade hedgingu portfólia obsahujúceho predplatiteľný majetok môže jednotka hedgovať zmenu v reálnej hodnote, ktorá súvisí so zmenou hedgovanej úrokovej sadzby na základe očakávaných, nie zmluvných dátumoch precenenia. […]

IAS 39

Označenie nefinančných položiek ako hedgovaných položiek

82. ***Ak je hedgovanou položkou nefinančný majetok alebo nefinančný záväzok, mal by byť označený ako hedgovaná položka buď (a) pre riziká cudzej meny, alebo (b) vo svojej úplnosti na všetky riziká v dôsledku zložitosti izolovania a oceňovania príslušnej časti zmien peňažných tokov alebo reálnej hodnoty, ktoré sú priraditeľné špecifickým rizikám iným, ako sú riziká cudzej meny.***

Označenie skupiny položiek ako hedgovaných položiek

83. Podobný majetok alebo podobné záväzky sú zoskupené a hedgované ako skupina iba vtedy, ak individuálny majetok alebo individuálne záväzky v skupine zdieľajú vystavenie sa riziku, ktoré je označované ako hedgované. Okrem toho zmena v reálnej hodnote priraditeľná k hedgovanému riziku pre každú individuálnu položku v skupine, sa očakáva približne v pomere k celkovej zmene reálnej hodnoty priraditeľnej k hedgovanému riziku skupiny položiek.

84. Pretože jednotka hodnotí efektívnosť hedgingu porovnaním so zmenou v reálnej hodnote alebo peňažného toku nástroja hedgingu (alebo skupiny podobných nástrojov hedgingu) a hedgovanej položky (alebo skupiny podobných hedgovaných položiek), neznamená porovnanie nástroja hedgingu skôr s celkovou čistou pozíciou (napr. čistá hodnota všetkého majetku s pevnou mierou a záväzkov s pevnou mierou a podobnými dobami splatnosti) než so špecifickou hedgovanou položkou oprávnenie na účtovanie hedgingu.

Účtovanie hedgingu

85. Účtovanie hedgingu vykazuje kompenzačné vplyvy na zisk alebo stratu zo zmien v reálnych hodnotách nástroja hedgingu a hedgovanej položky.

86. ***Existujú tri typy hedgingových vzťahov:***

(a) zabezpečenie reálnej hodnoty: hedging vystavenia sa zmenám reálnej hodnoty vykazovaného majetku alebo záväzku alebo nevykazovaného firemného záväzku alebo identifikovanej časti takéhoto majetku, záväzku alebo firemného záväzku, ktoré súvisí s konkrétnym rizikom a môže mať vplyv na zisk alebo stratu.

b) hedging peňažných tokov: hedging vystavenia sa variabilite v peňažných tokoch, ktorá (i) je priraditeľná konkrétnemu riziku, spojenému s vykazovaným majetkom alebo záväzkom (napr. všetky alebo niektoré budúce splátky úrokov z úveru s variabilnou sadzbou), alebo s veľmi pravdepodobnou predpokladanou transakciou a (ii) ktoré by mohlo mať vplyv na zisk alebo stratu.

(c) hedging čistej investície do zahraničnej prevádzky v súlade s IAS 21.

87. Hedging rizika cudzej meny firemného záväzku môže byť účtovaný ako zabezpečenie v reálnej hodnote alebo ako hedging peňažného toku.

88. ***Hedgingový vzťah spĺňa podmienky pre účtovanie hedgingu v rámci odsekov 89-102, výlučne vtedy, ak sú splnené všetky nasledujúce podmienky.***

(a) Na začiatku hedgingu existuje formálne označenie a dokumentácia o hedgingovom vzťahu a o cieli pri riadení rizika a stratégie na uskutočnenie hedgingu jednotky. Táto dokumentácia by obsahuje identifikáciu nástroja hedgingu, hedgovanú položku alebo transakciu, charakter hedgovaného rizika a to, ako bude jednotka hodnotiť efektívnosť nástroja hedgingu pri kompenzácii vystavenia sa zmenám v reálnej hodnote hedgovanej položky alebo v peňažných tokoch, ktoré sú priraditeľné hedgovanému riziku.

b) Hedging sa považuje za vysoko efektívny (pozri Prílohu A odseky AG105–AG113) pri dosahovaní kompenzovania zmien v reálnej hodnote alebo peňažných tokoch, priraditeľných hedgovanému riziku, v súlade s pôvodne zaznamenanou stratégiou riadenia rizík pre tento konkrétny hedgingový vzťah.

(c) Pre hedgingy peňažných tokov, musí byť predpokladaná transakcia, ktorá je predmetom hedgingu, veľmi pravdepodobná a musí prezentovať vystavenie sa variáciám v peňažných tokoch, ktoré by rozhodne mohli ovplyvniť zisk alebo stratu.

(d) Efektívnosť hedgingu možno spoľahlivo oceňovať, t.j. reálna hodnota alebo peňažné toky hedgovanej položky priraditeľné hedgovanému riziku a reálna hodnota nástroja hedgingu môže byť spoľahlivo ocenená (pozri odseky 46 a 47 a Prílohu A odseky AG80 a AG81, kde sú uvedené informácie o stanovení reálnej hodnoty).

(e) Hedging sa hodnotí na nepretržitom základe a je skutočne určovaný, aby bol vysoko efektívny počas finančného obdobia vykazovania, pre ktoré bol hedging označený.

Zabezpečenia reálnej hodnoty

89. ***Ak zabezpečenie reálnej hodnoty spĺňa podmienky odseku 88 počas obdobia, je účtovaný nasledovne:***

(a) zisk alebo strata z opätovného ocenenia nástroja hedgingu v reálnej hodnote (pre derivátový nástroj hedgingu) alebo komponent cudzej meny v jeho účtovnej hodnote ocenený v súlade s IAS 21 (pre nederivátový nástroj hedgingu) je vykazovaná v zisku alebo strate,

a

(b) zisk alebo strata z hedgovanej položky priraditeľná k hedgovanému riziku upravia účtovnú hodnotu hedgovanej položky a je vykazovaná v zisku alebo strate. Toto platí vtedy, ak je hedgovaná položka ocenená za iných okolností v obstarávacej cene. Vykázanie zisku alebo straty priraditeľnej k hedgovanému riziku v zisku alebo strate sa uplatňuje, ak hedgovaná položka predstavuje finančný majetok k dispozícii na predaj.

89A. Pokiaľ ide o zabezpečenie reálnej hodnoty úrokového vystavenia sa časti portfólia finančného majetku alebo finančných záväzkov (výlučne v rámci takéhoto zabezpečenia), je možné splniť požiadavku odseku 89(b) prezentáciou zisku alebo straty priraditeľnej k hedgovanej položke buď:

(a) v rámci jednej oddelenej riadkovej položky v rámci majetku pre tie časové obdobia precenenia, počas ktorých je hedgovaná položka majetkom;

alebo

b) v rámci jednej oddelenej riadkovej položky v rámci záväzkov pre tie časové obdobia precenenia, počas ktorých je hedgovaná položka záväzkom.

Oddelené riadkové položky uvedené v bodoch (a) a (b) vyššie sa prezentujú vedľa finančného majetku alebo finančných záväzkov. Sumy zahrnuté v týchto riadkových položkách sú zo súvahy odstránené v prípade, ak sa ukončí vykazovanie majetku alebo záväzkov, ku ktorým sa uvedené sumy vzťahujú.

90. Ak boli zabezpečované iba určité riziká priraditeľné k hedgovanej položke, vykázané zmeny v reálnej hodnote hedgovanej položky nesúvisiace s hedgingovaným rizikom, sú vykazované v súlade s odsekom 55.

91. ***Jednotka perspektívne ukončí účtovanie hedgingu uvedené v odseku 89, ak:***

(a) nástroj hedgingu zanikne alebo je predaný, ukončený, alebo realizovaný (pre tento účel, náhrada alebo prevzatie nástroja hedgingu iným nástrojom hedgingu nie je považované za zánik alebo ukončenie, ak je takáto náhrada alebo prevzatie súčasťou zaznamenanej hedgingovej stratégie jednotky);

b) hedging už ďalej nespĺňa kritériá účtovania hedgingu v odseku 88;

alebo

(c) jednotka zruší príslušné označenie.

IAS 39

92. ***Akákoľvek úprava vyplývajúca z odseku 89(b) týkajúca sa účtovnej hodnoty hedgovaného finančného nástroja, ktorý sa oceňuje v upravenej cene obstarania (alebo v prípade portfóliového hedgingu úrokového rizika, k oddelenej riadkovej položke uvedenej v odseku 89A) sa bude odpisovať do zisku alebo straty. Amortizácia môže začať ihneď po vzniku úpravy a nezačne neskôr než vtedy, keď hedgovaná položka prestane byť upravovaná o zmeny v jej reálnej hodnote priraditeľnej k hedgovanému riziku. Úprava vychádza z prepočítanej platnej úrokovej sadzby k dátumu zahájenia amortizácie. Avšak, ak v prípade zabezpečovania reálnej hodnoty úrokového vystavenia portfólia finančného majetku alebo finančných záväzkov (výlučne v rámci takéhoto hedgingu) nie je možné uplatniť odpisovanie pri použití prepočítanej platnej úrokovej sadzby, úprava sa bude odpisovať pomocou lineárnej metódy. Úprava sa bude odpisovať úplne do splatnosti finančného nástroja alebo, v prípade portfóliového hedgingu úrokového rizika, do vypršania relevantného časového obdobia precenenia.***

93. Ak je nevykázaný firemný záväzok označený ako hedgovaná položka, následná kumulatívna zmena v reálnej hodnote firemného záväzku priraditeľná hedgovanému riziku je vykazovaná ako majetok alebo záväzok spolu s príslušným ziskom alebo stratou, vykázanou v zisku alebo strate (pozri odsek 89(b)). Zmeny v reálnej hodnote nástroja hedgingu sa taktiež vykazujú v zisku alebo strate.

94. Ak jednotka vstúpi do firemného záväzku za účelom nadobudnutia majetku alebo prevzatia záväzku, ktorou je hedgovaná položka v rámci zabezpečenia reálnej hodnoty, je prvotná účtovná hodnota majetku alebo záväzku vyplývajúca z firemného záväzku jednotky upravená tak, aby zahŕňala kumulatívnu zmenu v reálnej hodnote firemného záväzku priraditeľného k hedgovanému riziku, vykázanému v súvahe.

Hedgingy peňažných tokov

95. ***Ak hedging peňažných tokov spĺňa podmienky odseku 88 počas obdobia, je účtovaný nasledovne:***

(a) časť zisku alebo straty nástroja hedgingu, ktorá bola určená ako efektívny hedging (pozri odsek 88) je vykazovaná priamo vo vlastnom imaní prostredníctvom výkazu o zmenách vo vlastnom imaní (pozri IAS 1);

a

b) neefektívna časť zisku alebo straty nástroja hedgingu je vykazovaná v zisku alebo strate.

96. Konkrétnejšie, hedging peňažných tokov je účtovaný nasledovne:

(a) oddelená súčasť vlastného imania súvisiaca s hedgovanou položkou je upravená na nižšiu sumu z nasledujúcich (v absolútnych sumách):

(i) kumulatívny zisk alebo strata z nástroja hedgingu od zahájenia hedgingu;

a

(ii) kumulatívna zmena v reálnej hodnote (aktuálna hodnota) očakávaných budúcich peňažných tokov hedgovanej položky od vzniku hedgingu;

b) akýkoľvek ostávajúci zisk alebo strata z nástroja hedgingu alebo jeho označenej súčasti (ktorá nepredstavuje efektívny hedging) sa vykazuje v zisku alebo strate;

a

(c) ak zaznamenaná stratégia riadenia rizika jednotky pre konkrétny hedgingový vzťah vylučuje špecifický prvok zisku alebo straty alebo súvisiacich peňažných tokov nástroja hedgingu z ohodnotenia efektívnosti hedgingu (pozri odseky 74, 75 a 88(a)), tento vylúčený prvok zisku alebo straty je vykázaný v súlade s odsekom 55.

97. *Ak hedging predpokladanej transakcie následne vyústi do vykázania finančného majetku alebo finančného záväzku, súvisiace zisky alebo straty vykázané priamo vo vlastnom imaní v súlade s odsekom 95 sa preklasifikujú do zisku alebo straty v tom istom období alebo obdobiach, počas ktorých nadobudnutý majetok alebo prevzatý záväzok ovplyvňuje zisk alebo stratu (napríklad ako v obdobiach, v ktorých sa vykazuje úrokový výnos alebo úrokový náklad). Ak však jednotka očakáva skutočnosť, že celá strata alebo jej časť, priamo vykázaná vo vlastnom imaní nebude v priebehu jedného alebo viacerých budúcich období uhradená, preklasifikuje sumu, ktorej zaplatenie neočakáva, do zisku alebo straty.*

98. *Ak hedging predpokladanej transakcie následne vyústi do vykázania nefinančného majetku alebo nefinančného záväzku, alebo sa predpokladaná transakcia pre nefinančný majetok alebo nefinančný záväzok stane firemným záväzkom, na ktorý sa uplatňuje účtovanie zabezpečenia reálnej hodnoty, využije jednotka nižšie uvedené body (a) alebo (b):*

(a) Preklasifikuje súvisiace zisky a straty vykazované priamo vo vlastnom imaní v súlade s odsekom 95 do zisku alebo straty v tom istom období alebo obdobiach, počas ktorých nadobudnutý majetok alebo získaný záväzok ovplyvňujú zisk alebo stratu (napríklad v obdobiach, v ktorých sa vykazujú náklady na odpisovanie alebo náklady na predaj). Ak však jednotka očakáva, že celá strata alebo jej čas, vykázaná priamo vo vlastnom imaní nebude v priebehu jedného alebo viacerých období uhradená, preklasifikuje sumu, ktorej zaplatenie neočakáva, do zisku alebo straty.

b) Odstráni súvisiace zisky a straty vykazované priamo vo vlastnom imaní v súlade s odsekom 95 a zahrnie ich do prvotných nákladov alebo inej účtovnej hodnoty majetku alebo záväzku.

99. *Jednotka prijme bod (a) alebo (b) v odseku 98 ako svoju účtovnú metódu a bude ju uplatňovať konzistentným spôsobom na všetky hedgingy, ktorých sa odsek 98 týka.*

100. *Pre všetky hedgingy peňažných tokov iných než tých, ktoré spadajú pod odseky 97 a 98, sú sumy, ktoré boli vykázané priamo vo vlastnom imaní vykazované v zisku alebo strate toho istého obdobia alebo období, počas ktorých hedgovaná predpokladaná transakcia ovplyvňuje zisk alebo stratu (napríklad keď sa uskutoční predpokladaný predaj).*

101. *V rámci každej z nasledujúcich situácií jednotka perspektívne ukončí účtovanie hedgingu uvedené v odsekoch 95–100:*

(a) Nástroj hedgingu zanikne alebo je predaný, ukončený, alebo realizovaný (pre tento účel, náhrada alebo prevzatie nástroja hedgingu iným nástrojom hedgingu nie je považované za zánik alebo ukončenie, ak je takáto náhrada alebo prevzatie súčasťou zaznamenanej hedgingovej stratégie jednotky). V takomto prípade, kumulatívny zisk alebo strata nástroja hedgingu, ktoré boli vykázané priamo vo vlastnom imaní od času, keď bol hedging účinný (pozri odsek 95(a)), ostanú vykázané oddelene vo vlastnom imaní až do výskytu predpokladanej transakcie. Keď sa daná transakcia uskutoční, platia odseky 97, 98 alebo 100.

b) Hedging viac nespĺňa kritériá pre účtovanie hedgingu uvedené v odseku 88. V takomto prípade, kumulatívny zisk alebo strata nástroja hedgingu, ktoré boli pri vzniku vykázané priamo vo vlastnom imaní od času, keď bol hedging efektívny (pozri odsek 95(a)), ostanú vykázané oddelene vo vlastnom imaní až do výskytu predpokladanej transakcie. Keď sa daná transakcia uskutoční, platia odseky 97, 98 alebo 100.

(c) Výskyt predpokladanej transakcie sa už neočakáva, pričom v takomto prípade všetky kumulatívne zisky alebo straty z nástroja hedgingu, ktoré sú vykazované priamo vo vlastnom imaní od času, keď bol hedging efektívny (pozri odsek 95(a)), budú vykazované v zisku alebo strate. Predpokladaná transakcia, ktorá už nie je veľmi pravdepodobná (pozri odsek 88(c)) však ešte môže nastať.

(d) Jednotka zruší príslušné označenie. Pri hedgingoch predpokladanej transakcie ostane kumulatívny zisk alebo strata nástroja hedgingu, ktoré boli vykázané priamo vo vlastnom imaní od času, keď bol hedging efektívny (pozri odsek 95(a)), oddelene vykázaný vo vlastnom imaní až do výskytu predpokladanej transakcie alebo až dovtedy, keď bude zjavné, že sa transakcia neuskutoční. Keď sa daná transakcia uskutoční, platia odseky 97, 98 alebo 100. Ak sa výskyt transakcie už neočakáva, je kumulatívny zisk alebo strata, ktoré boli vykazované priamo vo vlastnom imaní, vykazovaný v zisku alebo strate.

IAS 39

Hedgingy čistej investície

102. ***Hedgingy čistej investície do zahraničnej prevádzky vrátane hedgingu peňažnej položky, ktorá sa účtuje ako časť čistej investície (pozri IAS 21), budú účtované podobne, ako hedging peňažných tokov:***

(a) časť zisku alebo straty nástroja hedgingu, ktorá bola určená ako efektívny hedging (pozri odsek 88) je vykázaná priamo vo vlastnom imaní vo výkaze o zmenách vo vlastnom imaní (pozri IAS 1);

a

b) neefektívna časť bude vykázaná v zisku alebo strate.

Zisk alebo strata z nástroja hedgingu týkajúca sa efektívnej časti hedgingu, ktorá bola vykázaná priamo vo vlastnom imaní, bude vykázaná v zisku alebo strate z vyradenia zahraničnej prevádzky.

DÁTUM ÚČINNOSTI A PRECHODNÉ USTANOVENIA

103. ***Jednotka uplatní tento štandard (spolu so zmenami vydanými v marci 2004) na ročné obdobia začínajúce dňom 1. január 2005 a neskôr. Povoľuje sa skoršie uplatňovanie. Jednotka neuplatňuje tento štandard (spolu so zmenami vydanými v marci 2004) na ročné obdobia začínajúce dňom 1. január 2005 v prípade, ak uplatňuje štandard IAS 32 (vydaný v decembri 2003). Ak jednotka uplatňuje tento štandard na obdobie začínajúce pred 1. januárom 2005, zverejní túto skutočnosť.***

104. ***Tento štandard sa bude uplatňovať retrospektívne s výnimkou ustanovení v odsekoch 105–108. Počiatočný zostatok nerozdelených ziskov najskoršieho predchádzajúceho prezentovaného obdobia a všetky iné porovnateľné sumy sú upravené tak, ako keby sa tento štandard vždy používal s výnimkou situácie, kedy by bolo prehodnotenie informácií nepoužiteľné. V prípade nepoužiteľnosti prehodnotenia jednotka túto skutočnosť zverejní a uvedie rozsah, do akého boli informácie zmenené.***

105. ***Pri prvom uplatnení tohto štandardu jednotka môže označiť predtým vykazovaný finančný majetok alebo finančný záväzok ako finančný majetok alebo finančný záväzok v reálnej hodnote v zisku alebo strate alebo k dispozícii na predaj aj napriek požiadavke odseku 9, ktorá ustanovuje povinnosť takéhoto označenia až po prvotnom vykázaní. Pokiaľ ide o akýkoľvek takýto finančný majetok k dispozícii na predaj, vykáže jednotka všetky kumulatívne zmeny v reálnej hodnote v oddelenej súčasti vlastného imania až po následné ukončenie vykazovania alebo zníženie hodnoty, kedy jednotka prevedie takýto kumulatívny zisk alebo stratu do zisku alebo straty. Pokiaľ ide o akýkoľvek finančný nástroj označený v reálnej hodnote v zisku alebo strate alebo nástroj k dispozícii na predaj, jednotka:***

(a) prehodnotí finančný majetok alebo záväzok pomocou nového označenia v komparatívnej účtovnej závierke;

a

b) zverejní reálnu hodnotu finančného majetku alebo finančných záväzkov zaradeného do každej kategórie a klasifikáciu a účtovnú hodnotu v predchádzajúcej účtovnej závierke.

106. ***S výnimkou povolení obsiahnutých v odseku 107, uplatní jednotka požiadavky na ukončenie vykazovania uvedené v odsekoch 15–37 a v Prílohe A odseky AG36–AG52 perspektívnym spôsobom. V súlade s vyššie uvedeným, ak jednotka ukončila vykazovanie finančného majetku podľa IAS 39 (revidovaný z roku 2000) v dôsledku transakcie, ktorá sa uskutočnila pred 1. januárom 2004 a pri tomto majetku by v súlade s týmto štandardom nemalo byť ukončené vykazovanie, jednotka takýto majetok nevykáže.***

107. ***Bez ohľadu na obsah odseku 106 jednotka môže uplatniť požiadavky na ukončenie vykazovania uvedené v odsekoch 15–37 a v Prílohe A odseky AG36–AG52 retrospektívne od dátumu voľby uskutočnenej jednotkou za predpokladu, že informácie potrebné na uplatňovanie IAS 39 na majetok a záväzky, ktorých vykazovanie sa ukončilo v dôsledku minulých transakcií, boli získané v čase prvotného účtovania týchto transakcií.***

108. ***Jednotka nebude upravovať účtovnú hodnotu nefinančného majetku a nefinančných záväzkov za účelom vylúčenia ziskov a strát týkajúcich sa hedgingov peňažných tokov, ktoré boli zahrnuté do účtovnej hodnoty pred začiatkom finančného roka, v ktorom bol tento štandard prvýkrát uplatnený. Na začiatku finančného obdobia, v rámci ktorého sa tento štandard prvýkrát uplatňuje, sa akákoľvek suma vykazovaná priamo vo vlastnom imaní pre hedging firemného záväzku, ktorý sa v rámci tohto štandardu účtuje ako zabezpečenie reálnej hodnoty, preklasifikuje ako majetok alebo záväzok, s výnimkou hedgingu kurzového rizika, ktoré sa aj naďalej bude považovať za hedging peňažného toku.***

STIAHNUTIE EXISTUJÚCICH DOKUMENTOV

109. Tento štandard nahrádza IAS 39 *Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie,* revidovaný v októbri 2000.

110. Tento štandard a súvisiaci návod na implementáciu nahrádza návod na implementáciu vydaný Výborom pre návod na implementáciu IAS 39, založeným bývalým IASC.

IAS 39

PRÍLOHA A

Aplikačné usmernenie

Táto príloha tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto štandardu.

Rozsah (odseky 2–7)

AG1. Zmluvy, ktoré vyžadujú platby založené na klimatických, geologických alebo ostatných fyzikálnych premenlivých veličinách, sa bežne označujú ako poistné zmluvy. (Tie, ktoré sú založené na klimatických premenlivých veličinách, sa niekedy nazývajú „deriváty počasia".) Na základe takýchto zmlúv je uskutočnená platba založená na sume straty pre poistenú jednotku. Práva a povinnosti v rámci poistných zmlúv, ktoré v zásade neobsahujú prevod finančných rizík, sú z pôsobnosti tohto štandardu odsekom 2(d) vyňaté. Vyplatenie v rámci niektorých zmlúv, ktoré vyžaduje platbu vychádzajúcu z klimatických, geologických alebo iných premenlivých veličín, nesúvisí so sumou straty poistenej jednotky. Takéto zmluvy sú spod pôsobnosti tohto štandardu odsekom 2(h) vyňaté.

AG2. Týmto štandardom sa nemenia požiadavky týkajúce sa programov zamestnaneckých požitkov, ktoré spĺňajú ustanovenia IAS 26 *Účtovanie a vykazovanie penzijných programov* a ani zmlúv o poplatkoch za autorské práva vychádzajúcich z objemu výnosov predaja alebo služieb, ktoré sa účtujú v súlade s IAS 18 *Výnos*.

AG3. Niekedy jednotka vykonáva niečo, čo sa posudzuje ako „strategická investícia" do majetkových nástrojov vydaných inou jednotkou, so zámerom zriadenia alebo zachovania dlhodobého operatívneho vzťahu s jednotkou, do ktorej bola investícia umiestnená. Za účelom určenia, či je metóda účtovania vlastného imania vhodná pre takúto investíciu, používa investujúca jednotka IAS 28 *Investície do pridružených podnikov*. Podobne, investujúca jednotka používa IAS 31 *Podiely na spoločnom podnikaní* pri stanovení toho, či je konsolidácia s použitím podielovej metódy alebo metódy vlastného imania vhodná pre takého investície. Ak ani metóda vlastného imania a ani podielová metóda konsolidácie nie je vhodná, jednotka bude na danú strategickú investíciu uplatňovať tento štandard.

AG4. Tento štandard platí pre finančný majetok a finančné záväzky poisťovateľov, iné než práva a povinnosti vyplývajúce z poistných zmlúv, ktoré sú vylúčené odsekom 2(d).

Definície (odseky 8–9)

Efektivna úroková sadzba

AG5. V niektorých prípadoch dochádza k nadobudnutiu finančného majetku pri vysokom diskonte, ktorý odráža vzniknuté úverové straty. Pri výpočte platnej úrokovej sadzby zahrnú jednotky takéto vzniknuté úverové straty do odhadovaných peňažných tokov.

AG6. Pri použití metódy efektívnej úrokovej miery jednotka vo všeobecnosti odpisuje všetky poplatky, zaplatené alebo prijaté body, transakčné náklady a iné prémie alebo diskonty obsiahnuté vo výpočte platnej úrokovej sadzby počas očakávanej životnosti nástroja. Kratšie obdobie sa však používa v prípade, ak je toto kratšie obdobie obdobím, na ktoré sa vzťahujú poplatky, zaplatené alebo prijaté body, transakčné náklady, prémie alebo diskonty. Ide o situáciu, kedy je premenlivá veličina, na ktorú sa vzťahujú poplatky, zaplatené alebo prijaté body, transakčné náklady, prémie alebo diskonty, precenená na trhové sadzby predtým, než nastane očakávaná splatnosť nástroja. V takomto prípade je príslušné obdobie amortizácie obdobím do ďalšieho takéhoto dátumu precenenia. Ak napríklad prémia alebo diskont týkajúci sa nástroja s premenlivou sadzbou odráža úrok, k akumulácii ktorého došlo od poslednej splátky úrokov alebo zmeny trhových sadzieb od doby, kedy došlo ku zmene premenlivej úrokovej sadzby na trhovú sadzbu, amortizácia sa uskutoční k ďalšiemu dátumu, ku ktorému dôjde k zmene premenlivej úrokovej sadzby na trhovú sadzbu. Je tomu tak preto, lebo prémia alebo diskont sa týka obdobia do ďalšieho stanovenia úrokovej sadzby, pretože k tomuto dátumu je premenlivá veličina, ktorej sa prémia alebo diskont týka (t.j. úrokové sadzby) precenená na trhové sadzby. Ak však prémia alebo diskont vyplývajú zo zmeny úverového rozpätia premenlivej úrokovej sadzby stanovenej v nástroji alebo iných premenlivých veličín, ktoré nie sú prevedené na trhové sadzby, sú odpisované počas očakávanej doby životnosti nástroja.

AG7. Pokiaľ ide o finančný majetok s premenlivou sadzbou a finančné záväzky s premenlivou sadzbou, mení pravidelné prehodnotenie odhadov peňažných tokov za účelom zahrnutia pohybov trhových sadzieb platnú úrokovú sadzbu. Ak je finančný majetok s premenlivou sadzbou alebo finančný záväzok s premenlivou sadzbou prvotne vykázaný v sume rovnajúcej sa istine prijatej alebo splatnej k dátumu splatnosti, opätovný odhad budúcich úrokových platieb obvykle nemá významný vplyv na účtovnú hodnotu majetku alebo záväzku.

AG8. Ak jednotka prehodnotí svoje odhady týkajúce sa platieb alebo príjmov, musí upraviť účtovnú hodnotu finančného majetku alebo finančného záväzku (alebo skupiny finančných nástrojov) tak, aby odrážala súčasné a revidované odhadované peňažné toky. Jednotka prepočíta účtovnú hodnotu vypočítaním súčasnej hodnoty odhadovaných budúcich peňažných tokov pri pôvodnej platnej úrokovej sadzbe finančného nástroja. Takáto úprava sa vykáže v zisku alebo strate ako náklad alebo výnos.

Deriváty

AG9. Typickými príkladmi derivátov sú futures a forwardové zmluvy, zmluvy o swape a opčné zmluvy. Derivát má zvyčajne fiktívnu sumu, ktorá je sumou meny, počtu akcií, počtu jednotiek váhy alebo objemu alebo iných jednotiek určených zmluvou. Derivátový nástroj však nevyžaduje od držiteľa alebo upisovateľa investovať alebo prijať fiktívnu sumu pri vzniku zmluvy. Derivát si však v dôsledku určitej budúcej udalosti, ktorá sa netýka fiktívnej sumy, môže vyžadovať fixnú platbu alebo platbu sumy, ktorá sa môže zmeniť (nie však proporcionálne so zmenou základu). Napríklad zmluva môže vyžadovať fixnú platbu vo výške 1 000 (*) CU, ak šesťmesačný LIBOR vzrastie o 100 základných bodov. Takáto zmluva sa považuje za derivát aj napriek tomu, že fiktívna suma nie je stanovená.

AG10. Definícia derivátu v tomto štandarde zahŕňa zmluvy, ktoré sa vyrovnajú brutto formou doručenia základnej položky (napr. ide o forwardovú zmluvu na nákup dlhového nástroja s fixnou sadzbou). Jednotka môže disponovať zmluvou na nákup alebo predaj nefinančnej položky, ktorej vyrovnanie prebehne formou čistej hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov (napr. ide o zmluvu na nákup alebo predaj komodity pri fixnej sadzbe k budúcemu dátumu). Takáto zmluva spadá do pôsobnosti tohto štandardu s výnimkou situácie, ak k uzatvoreniu takejto zmluvy a k jej pokračovaniu došlo za účelom dodania nefinančného nástroja v súlade s očakávanými požiadavkami jednotky ohľadom nákupu, predaja alebo používania (pozri odseky 5–7).

AG11. Jednou z definujúcich vlastností derivátu je, že derivát disponuje úvodnou čistou investíciou, ktorá je nižšia než taká investícia, ktorá by sa vyžadovala pre iné typy zmlúv, od ktorých by sa vzhľadom na zmeny trhových faktorov očakávala podobná odozva. Opčná zmluva spĺňa túto definíciu, pretože prémia je nižšia ako investícia, ktorá by bola vyžadovaná na získanie základného finančného nástroja, s ktorým je opcia spojená. Menový swap, ktorý vyžaduje úvodnú výmenu rôznych mien v rovnakej reálnej hodnote, spĺňa túto definíciu, nakoľko s ním nesúvisí žiadna úvodná čistá investícia.

AG12. Bežný nákupu alebo predaj dáva podnet ku vzniku záväzku s pevnou cenou medzi dátumom uskutočnenia obchodu a dátumom vyrovnania, ktorý spĺňa definíciu derivátu. Avšak v dôsledku krátkeho trvania záväzku sa nevykazuje ako derivátový finančný nástroj. Tento štandard umožňuje špecifické účtovanie takýchto bežných zmlúv (pozri odseky 38 a AG53–AG56).

Transakčné náklady

AG13. Transakčné náklady zahŕňajú poplatky a provízie, platené agentom (vrátane zamestnancov vystupujúcich ako predajní agenti), poradcom, burzovým maklérom a obchodným zástupcom, odvody regulačných agentúr a búrz cenných papierov a prevodné dane a poplatky. Transakčné náklady nezahŕňajú úverové prémie alebo diskonty, finančné náklady alebo vnútorné administratívne alebo skladovacie náklady.

Finančný majetok a finančné záväzky držané na obchodovanie

AG14. Obchodovanie vo všeobecnosti odráža aktívny a častý nákup a predaj a finančné nástroje držané na obchodovanie sa obvykle používajú s cieľom tvorby zisku z krátkodobých zmien v cenách alebo marži dílera.

AG15. Finančné záväzky držané na obchodovanie zahŕňajú:

(a) derivátové záväzky, ktoré sa neúčtujú ako nástroje hedgingu;

b) záväzky na dodanie finančného majetku zapožičaného krátkodobým predajcom (t.j. ide o jednotku, ktorá predá finančný majetok, ktorý si požičala a zatiaľ ho nevlastní);

(*) V tomto štandarde sú peňažné sumy denominované v „menových jednotkách“ (CU).

IAS 39

(c) finančné záväzky, ktoré vznikli so zámerom ich opätovného nákupu v krátkom čase (napr. kótovaný dlhový nástroj, ktorý v závislosti od zmien v jeho reálnej hodnote môže emitent spätne v krátkom čase odkúpiť);

a

(d) finančné záväzky tvoriace súčasť portfólia identifikovaných finančných nástrojov spravovaných spolu, pre ktoré existuje aktuálny dôkaz o krátkodobom generovaní zisku.

Skutočnosť, že sa záväzok používa na financovanie obchodných činností neznamená, že je tento záväzok držaný na obchodovanie.

Investície držané do doby splatnosti

AG16. Jednotka nemá pozitívny zámer držať investíciu do finančného majetku s fixnou splatnosťou do splatnosti, ak:

(a) jednotka zamýšľa držať finančný majetok počas neurčitého obdobia;

b) jednotka je pripravená predať finančný majetok (inak, než ak dôjde k situácii, ktorá sa neopakuje, a ktorú jednotka nemôže dôvodne očakávať) v reakcii na zmeny trhových úrokových sadzieb alebo rizík, likviditných potrieb, zmeny v dostupnosti a vo výnose z alternatívnych investícií, zmeny vo finančných zdrojoch a podmienkach alebo zmeny v kurzových rizikách;

alebo

(c) emitent má právo vyrovnať finančný majetok v sume výrazne pod jeho upravenou cenou obstarania.

AG17. Dlhový nástroj s premenlivou úrokovou sadzbou môže splniť kritériá pre investície držané do splatnosti. Majetkové nástroje nemôžu byť investíciami držanými do splatnosti, pretože majú neurčitú životnosť (napríklad bežné akcie), alebo preto, lebo sumy, ktoré držiteľ môže prijať, sa môžu líšiť spôsobom, ktorý sa nedá stanoviť (ako sú akciové opcie, waranty a podobné práva). S ohľadom na definíciu investícií držaných do splatnosti, fixné alebo stanoviteľné platby a fixná doba splatnosti znamená, že zmluvná dohoda definuje sumy a dátumy platieb držiteľovi, akými sú platby úrokov a istiny. Významné riziko nezaplatenia nevylučuje možnosť klasifikovať finančný majetok ako majetok v držbe do splatnosti za predpokladu, že zmluvné platby sú fixné alebo ich možno stanoviť a súčasne sú splnené ostatné kritériá pre takúto klasifikáciu. Ak však podmienky opakovaného úverového nástroja umožňujú splácanie úroku počas neurčitej doby, takýto nástroj nemožno klasifikovať ako držaný do splatnosti, nakoľko vo vzťahu k nemu neexistuje doba splatnosti.

AG18. Finančný majetok, na ktorý je uplatniteľný nákup zo strany emitenta, spĺňa kritériá pre klasifikáciu investície držanej do splatnosti v prípade, ak má držiteľ zámer, alebo je schopný držať ho do jeho kúpy alebo do doby splatnosti, a ak by držiteľ získal náhradu v podstate celej jeho účtovnej hodnoty. Realizácia kúpnej opcie emitenta urýchľuje splatnosť majetku. Ak je však na finančný majetok uplatniteľná kúpa takým spôsobom, že by držiteľ v podstate nezískal náhradu jeho celej účtovnej hodnoty, nemožno finančný majetok klasifikovať ako majetok držaný do splatnosti. Pri stanovení toho, či by došlo k úhrade podstatnej časti účtovnej hodnoty, berie jednotka do úvahy zaplatenú prémiu a kapitalizované transakčné náklady.

AG19. Finančný majetok, ktorý nie je predajný (t.j. držiteľ má právo požadovať od emitenta splatenie alebo spätné odkúpenie finančného majetku pred jeho splatnosťou), nemožno klasifikovať ako investíciu držanú do splatnosti, nakoľko platba za predajnosť finančného majetku nie je konzistentná s vyjadrením zámeru držať finančný majetok do splatnosti.

AG20. V rámci väčšiny finančných majetkov predstavuje reálna hodnota vhodnejšie ocenenie než je upravená cena obstarania. Výnimkou je klasifikácia držaný do splatnosti, avšak iba v prípade, ak má jednotka pozitívny zámer a schopnosť držať investíciu do splatnosti. Ak konanie jednotky vnáša pochybnosti do jej zámeru a schopnosti držať dané investície do splatnosti, odsek 9 vylučuje použitie výnimky na primerané časové obdobie.

AG21. Katastrofický scenár, ktorý je pomerne nepravdepodobný, akým je napríklad prepad banky alebo podobná situácia ovplyvňujúca poisťovateľa, jednotka pri stanovení toho, či ide o pozitívny úmysel a schopnosť držať investíciu do splatnosti neberie do úvahy.

AG22. Predaje pred splatnosťou by mohli splniť podmienku v odseku 9 — a tým aj predísť vyvolaniu otázky, či má jednotka zámer držať iné investície do splatnosti — v prípade, ak sú priraditeľné k niektorej z nasledujúcich situácií:

(a) významné zhoršenie úveruschopnosti emitenta. Napríklad predaj, ktorý sa uskutoční po znížení úverovej bonity externou ratingovou agentúrou, nemusí nutne vyvolávať otázku, či jednotka zamýšľa držať iné investície do splatnosti v prípade, ak zníženie úverovej bonity predstavuje dôkaz o významnom zhoršení úveruschopnosti emitenta, posúdenej odkazom na úverovú bonitu pri prvotnom vykázaní. Podobne, ak jednotka používa na zhodnotenie vystavenosti interné hodnotenia, môžu zmeny takýchto interných hodnotení napomôcť pri identifikácii emitentov, u ktorých došlo k významnému zhoršeniu úveruschopnosti za predpokladu, že prístup jednotky k udeľovaniu interného hodnotenia a zmeny v takomto hodnotení poskytujú konzistentné, spoľahlivé a objektívne ocenenie úverovej kvality emitentov. Ak existuje dôkaz, že došlo k zníženiu hodnoty finančného majetku (pozri odseky 58 a 59), považuje sa zhoršenie úveruschopnosti často za významné.

b) zmena v daňovom zákone, ktorá eliminuje alebo významne znižuje oslobodenie od dane z úroku z investície držanej do splatnosti (nejde však o zmenu v daňovom zákone, ktorá reviduje marginálne daňové sadzby použiteľné na úrokový výnos).

(c) významná podniková kombinácia alebo významný prevod vlastníctva (napríklad predaj segmentu), ktoré si vyžadujú predaj alebo prevod investícií držaných do splatnosti za účelom zachovania pozície existujúceho úrokového rizika jednotkou, alebo politiky úverového rizika (hoci je podniková kombinácia sama osebe udalosťou, na ktorú má jednotka dosah, môžu byť zmeny v jej investičnom portfóliu za účelom zachovania pozície úrokového rizika alebo politiky úverového rizika skôr následné než očakávané).

(d) zmena v zákonných alebo regulačných požiadavkách, ktorá významne upravuje buď to, čo tvorí prípustnú investíciu alebo maximálnu úroveň určitých typov investícií, čím spôsobuje, že jednotka vyradí investíciu držanú do doby splatnosti.

(e) významné zvýšenie priemyselných regulačných kapitálových požiadaviek, ktoré spôsobí zmenšenie jednotky v dôsledku predaja investícií držaných do splatnosti.

(f) významné zvýšenie rizikových váh investícií držaných do splatnosti používaných na regulačné účely rizikového kapitálu.

AG23. Jednotka nemá preukázanú schopnosť držať do splatnosti investíciu do finančného majetku s fixnou splatnosťou, ak:

(a) nemá finančné zdroje k dispozícii na pokračovanie financovania investície až do splatnosti;

alebo

b) je predmetom existujúcich právnych alebo iných obmedzení, ktoré by mohli narušiť jej úmysel držať finančný majetok do splatnosti. (Kúpna opcia emitenta však nevyhnutne nenarúša zámer jednotky držať finančný majetok do splatnosti — pozri odsek AG18.)

AG24. Okolnosti odlišné od tých, ktoré sú opísané v odsekoch AG16–AG23 môžu naznačovať, že jednotka nemá pozitívny zámer alebo schopnosť držať investíciu do splatnosti.

AG25. Jednotka hodnotí svoj zámer a schopnosť držať svoje investície držané do splatnosti nielen vtedy, keď dôjde k prvotnému vykázaniu tohto finančného majetku, ale tiež ku každému následnému dátumu, ku ktorému je zostavená súvaha.

AG26. Nederivatívny finančný majetok s fixnými alebo stanoviteľnými platbami (vrátane úverového majetku, obchodných pohľadávok, investícií v dlhových nástrojoch a vkladov v bankách) môže potenciálne spĺňať definíciu úverov a pohľadávok. Finančný majetok, ktorý sa kótuje na aktívnom trhu (napríklad kótovaný dlhový nástroj, pozri odsek AG71), nespĺňa podmienky klasifikácie ako úver alebo pohľadávka. Finančný majetok, ktorý nespĺňa definíciu úverov a pohľadávok, možno klasifikovať ako investície držané do splatnosti v prípade, ak spĺňajú podmienky takejto klasifikácie (pozri odseky 9 a AG16–AG25). Pri prvotnom vykázaní finančného majetku, ktorý by bol inak klasifikovaný ako úver alebo pohľadávka, ho môže jednotka označiť ako finančný majetok v reálnej hodnote v zisku alebo strate alebo ako majetok k dispozícii na predaj.

Vložené derivátové nástroje (odseky 10–13)

AG27. Ak základná zmluva nemá určenú alebo vopred stanovenú splatnosť a predstavuje zvyškový podiel na čistých aktívach jednotky, potom sú jej ekonomické charakteristiky a riziká charakteristikami a rizikami majetkového nástroja a vložený derivátový nástroj musí spĺňať charakteristiky vlastného imania týkajúce sa tej istej jednotky tak, aby sa mohol považovať za významne súvisiaci. Ak základná zmluva nie je majetkovým nástrojom a spĺňa definíciu finančného nástroja, jej ekonomické charakteristiky a riziká sú charakteristikami a rizikami dlhového nástroja.

AG28. Vložený „neopčný“ derivát (napríklad vložený forward alebo swap) je oddelený od svojej základnej zmluvy na základe pre neho stanovených alebo v ňom obsiahnutých zásadných podmienok, pričom výsledkom je jeho nulová reálna hodnota pri prvotnom vykázaní. Vložený opčný derivát (napríklad put, call, horná hranica, minimálna hranica alebo realizácia swapu) je oddelený od svojej základnej zmluvy na základe stanovených podmienok funkcie opcie. Prvotná účtovná hodnota základného nástroja je zvyškovou hodnotou po oddelení vloženého derivátu.

AG29. Vo všeobecnosti sa viaceré deriváty vložené do jedného nástroja považujú za jeden zložený vložený derivát. Pokiaľ však ide o vložené deriváty klasifikované ako vlastné imanie (pozri IAS 32 *Finančné nástroje: Zverejňovanie a prezentácia*), tieto sa účtujú oddelene od tých, ktoré sú klasifikované ako majetok alebo záväzky. Okrem toho, ak nástroj disponuje viac než jedným vloženým derivátom a takéto deriváty sa týkajú rôznej vystavenosti rizikám a dajú sa okamžite oddeliť a sú navzájom nezávislé, účtujú sa každý osobitne.

AG30. Ekonomické charakteristiky a riziká vloženého derivátu sa nechápu ako úzko súvisiace so základnou zmluvou (odsek 11(a)) v nasledujúcich príkladoch. V týchto príkladoch, za predpokladu, že sú splnené podmienky odsekov 11(b) a (c), účtuje jednotka vložený derivát oddelene od základnej zmluvy.

(a) Predajná opcia vložená do nástroja, ktorá držiteľovi umožňuje požadovať od emitenta spätný nákup nástroja za peňažnú sumu alebo iný majetok, ktorý sa líši v závislosti od zmeny vo vlastnom imaní alebo ceny komodity alebo indexu, sa nepovažuje za úzko súvisiacu so základným dlhovým nástrojom.

(b) Kúpna opcia vložená do majetkového nástroja, ktorá umožňuje emitentovi spätne odkúpiť takýto majetkový nástroj za stanovenú cenu, sa z hľadiska držiteľa nepovažuje za úzko súvisiacu so základným majetkovým nástrojom (pokiaľ ide o pozíciu emitenta, kúpna opcia sa považuje za majetkový nástroj za predpokladu, že spĺňa podmienky podľa IAS 32 pre takúto klasifikáciu, pričom v takom prípade sa vylučuje z pôsobnosti tohto štandardu).

(c) Opcia alebo automatické ustanovenie o predĺžení dátumu splatnosti dlhového nástroja nesúvisí úzko so základným dlhovým nástrojom s výnimkou prípadu, že existuje súčasná úprava približnej aktuálnej trhovej úrokovej sadzby v čase predĺženia. Ak jednotka vydá dlhový nástroj a držiteľ takéhoto dlhového nástroja upíše kúpnu opciu na dlhový nástroj v prospech tretej strany, považuje emitent kúpnu opciu za predĺženie dátumu splatnosti dlhového nástroja za predpokladu, že od emitenta možno v dôsledku realizácie kúpnej opcie požadovať účasť alebo pomoc pri opätovnom predaji („marketingu“) dlhového nástroja.

(d) Majetkovo indexované splátky úrokov alebo istiny vložené do základného dlhového nástroja alebo poistnej zmluvy — prostredníctvom ktorej sa suma úrokov alebo istiny indexuje na hodnotu majetkových nástrojov — sa nepovažujú za úzko súvisiace so základným nástrojom, nakoľko sa riziká obsiahnuté v základnom a vloženom deriváte líšia.

(e) Komoditne indexované splátky úrokov alebo istiny vložené do základného dlhového nástroja alebo poistnej zmluvy — prostredníctvom ktorej sa suma úrokov alebo istiny indexuje na cenu komodity (napríklad zlata) — sa nepovažujú za úzko súvisiace so základným nástrojom, nakoľko sa riziká obsiahnuté v základnom a vloženom deriváte líšia.

(f) Funkcia majetkovej konverzie vloženej do konvertibilného dlhového nástroja sa z hľadiska držiteľa nástroja nepovažuje za úzko súvisiacu so základným dlhovým nástrojom (z pohľadu emitenta predstavuje opcia na konverziu majetku majetkový nástroj a je vyňatá spod pôsobnosti tohto štandardu za predpokladu, že spĺňa podmienky pre takúto klasifikáciu v rámci štandardu IAS 32).

(g) Kúpna, predajná, odkupná opcia a opcia na preddavok vložené v základnom dlhovom nástroji sa nepovažujú za úzko súvisiace so základným nástrojom s výnimkou situácie, ak sa realizačná cena opcie približne rovná upravenej cene obstarania dlhového nástroja ku každému dátumu uplatnenia. Z hľadiska emitenta konvertibilného dlhového nástroja s vloženou funkciou kúpnej alebo predajnej opcie sa hodnotenie, či kúpna alebo predajná opcia úzko súvisiaca so základným dlhovým nástrojom, realizuje pred oddelením majetkového prvku v rámci IAS 32.

(h) Úverové deriváty, ktoré sú vložené v základnom dlhovom nástroji, a ktoré umožňujú jednej strane („príjemca“) previesť úverové riziko určitého referenčného investičného majetku, ktoré nemusí v skutočnosti vlastniť, na inú zmluvnú stranu („ručiteľ“), nesúvisia úzko so základným dlhovým nástrojom. Takéto úverové deriváty umožňujú ručiteľovi predpokladať úverové riziko spojené s referenčným investičným majetkom bez jeho priameho vlastníctva.

AG31. Príkladom hybridného nástroja je finančný nástroj, ktorý udeľuje držiteľovi právo na predaj finančného nástroja emitentovi výmenou za peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok, ktorý sa mení v závislosti od zmeny majetkového alebo komoditného indexu, ktorý sa môže zvyšovať alebo znižovať („predajný nástroj“). […] Je potrebné oddeliť vložený derivát (t.j. indexovanú splátku istiny) v súlade s odsekom 11, nakoľko základná zmluva sa v súlade s odsekom AG27 považuje za dlhový nástroj a indexovaná splátka istiny úzko nesúvisí so základným dlhovým nástrojom podľa odseku AG30(a). Pretože splátka istiny sa môže zvyšovať alebo znižovať, je vložený derivát neopčným derivátom, ktorého hodnota sa indexuje vo vzťahu k prvotnej premenlivej veličine.

AG32. V prípade predajného nástroja, ktorý možno kedykoľvek predať späť za peňažnú hotovosť rovnajúcu sa proporcionálnemu podielu na hodnote čistých aktív jednotky (ide napríklad o jednotky otvoreného spoločného fondu alebo niektoré s jednotkami súvisiace investičné produkty), je zmyslom oddelenia vloženého derivátu a účtovania každého komponentu ocenenie kombinovaného nástroja v sume spätného odkúpenia, splatného k dátumu, ku ktorému je zostavená súvaha, v prípade, ak držiteľ uplatní svoje právo na spätný predaj nástroja emitentovi.

AG33. Ekonomické charakteristiky a riziká vloženého derivátu sa považujú za úzko súvisiace s ekonomickými charakteristikami a rizikami základnej zmluvy v nasledujúcich príkladoch. V týchto prípadoch jednotka neúčtuje vložený derivát oddelene od základnej zmluvy.

(a) Vložený derivát, v rámci ktorého sa za základ považuje úroková sadzba alebo index úrokovej sadzby, ktorý môže meniť sumu úroku, ktorá by bola inak splatná alebo prijatá z úročeného základného dlhového nástroja, sa považuje za úzko súvisiaci so základným nástrojom s výnimkou prípadu, ak môže byť kombinovaný nástroj vyrovnaný takým spôsobom, že držiteľ neobdrží podstatnú časť svojej vykázanej investície, alebo ak vložený derivát najmenej zdvojnásobí úvodnú mieru výnosnosti držiteľa zo základnej zmluvy a vyústi do miery výnosnosti, ktorá je najmenej dvojnásobne vyššia v porovnaní s trhovou výnosnosťou zo zmluvy s rovnakými podmienkami ako v prípade základnej zmluvy.

b) Vložené minimálne alebo maximálne úrokové sadzby dlhového nástroja sa považujú za úzko súvisiace s dlhovým nástrojom, ak maximum je na alebo nad úrovňou trhovej úrokovej sadzby, alebo ak je minimum na alebo pod úrovňou trhovej úrokovej sadzby v čase vydania nástroja, a maximum alebo minimum nepodlieha špekuláciám v súvislosti s prvotným nástrojom. Podobne aj ustanovenia zmluvy na nákup alebo predaj majetku (napr. komodity), ktoré stanovujú max. a min. cenu zaplatenú alebo prijatú za majetok sa považujú za úzko súvisiace so základnou zmluvou v prípade, ak max. a min. cena na počiatku neobsahovali žiadnu peňažnú hodnotu a nevzťahovali sa na ne špekulácie.

(c) Vložený derivát v cudzej mene, výsledkom ktorého je prúd splátok istiny alebo úroku v cudzej mene, a ktorý je vložený v základnom dlhovom nástroji (napr. dlhopis v dvoch menách), sa považuje za úzko súvisiaci so základným dlhovým nástrojom. Takýto derivát sa neoddeľuje od základnej zmluvy, pretože IAS 21 *Účinky zmien v kurzoch cudzích mien* vyžaduje, aby sa prevody kurzových ziskov a strát z peňažných položiek vykazovali v zisku alebo strate.

(d) Derivát v cudzej mene vložený do základnej zmluvy, ktorá nie je finančným nástrojom (napríklad zmluva na nákup alebo predaj nefinančnej položky, v rámci ktorej sa cena stanovuje v cudzej mene), sa považuje za úzko súvisiaci so základnou zmluvou v prípade, ak sa naň nevzťahujú špekulácie, neobsahuje charakteristiku opcie a vyžaduje platby denominované v jednej z nasledujúcich mien:

(i) funkčná mena ktorejkoľvek z významných strán zmluvy;

(ii) mena, ktorá sa bežne používa v rámci komerčných transakcií vo svete (napríklad v prípade obchodu s ropu ide o americký dolár), a v ktorej je vyjadrená cena súvisiaceho získaného alebo dodaného tovaru alebo služieb;

alebo

(iii) mena, ktorá sa bežne používa v rámci zmlúv na nákup alebo predaj nefinančných položiek v ekonomickom prostredí, v rámci ktorého k transakcii dochádza (napr. relatívne stabilná a likvidná mena, ktorá sa bežne používa v miestnych obchodných transakciách alebo pri externom obchode).

(Takúto zmluvu nemožno považovať za základnú zmluvu s vloženým derivátom v cudzej mene.)

(e) Vložená preddavková opcia týkajúca sa obchodovania len s úrokom alebo obchodovania len s istinou sa považuje za úzko súvisiacu so základnou zmluvou za predpokladu, že základná zmluva (i) počiatočne vznikla z osamostatnenia práva prijať zmluvné peňažné toky finančného nástroja, ktoré sami osebe neobsahovali vložený derivát, a (ii) neobsahuje žiadne podmienky, ktorá nie sú v pôvodnej základnej dlhovej zmluve.

(f) Vložený derivát v základnej lízingovej zmluve sa považuje za úzko súvisiaci so základnou zmluvou, ak vložený derivát (i) predstavuje inflačne súvisiaci index, akým je index lízingových splátok na index spotrebiteľských cien (za predpokladu, že sa na lízing nevzťahujú špekulácie a index súvisí s infláciou vo vlastnom ekonomickom prostredí jednotky), (ii) predstavuje podmienené prenájmy založené na súvisiacich predajoch, a (iii) predstavuje podmienené prenájmy založené na premenlivých úrokových sadzbách.

Vykazovanie a ukončenie vykazovania (odseky 14–42)

Prvotné vykazovanie (odsek 14)

AG34. V dôsledku zásady uvedenej v odseku 14 jednotka vo svojej súvahe vykazuje všetky svoje zmluvné práva a záväzky ako majetok a záväzky s výnimkou derivátov, ktoré znemožňujú prevod finančného majetku pred účtovaním finančného majetku ako predaj (pozri odsek AG49). Ak prevod finančného majetku nespĺňa podmienky pre ukončenie vykazovania, prevádzajúci nebude vykazovať prevedený majetok ako svoj majetok (pozri odsek AG50).

AG35. Nasledujú niektoré príklady uplatnenia princípu z odseku 14:

(a) nepodmienené pohľadávky a záväzky sa vykazujú ako majetok alebo záväzky vtedy, keď sa jednotka stáva zmluvnou stranou a, v dôsledku toho, má zákonné právo prijať, alebo zákonnú povinnosť platiť peniaze.

b) nadobudnutý majetok alebo záväzky vzniknuté v dôsledku firemného záväzku kúpiť alebo predať, tovar alebo služby sa vo všeobecnosti nevykazujú dovtedy, kým aspoň jedna zo strán neuskutočnila plnenie v rámci zmluvy. Napríklad jednotka, ktorá prijíma záväznú objednávku, nevykazuje majetok (a jednotka, ktorá zadáva objednávku, nevykazuje záväzok) v čase záväzku, ale skôr odkladá vykazovanie dovtedy, pokiaľ objednané tovary alebo služby nie sú zaslané, dodané, alebo poskytnuté. Ak spadá firemný záväzok na nákup alebo predaj nefinančných položiek do rozsahu pôsobnosti odsekov 5–7 tohto štandardu, vykáže sa jeho čistá reálna hodnota k dátumu vzniku záväzku ako majetok alebo záväzok (pozri nižšie uvedený bod (c)). Okrem toho – ak sa predtým nevykázaný firemný záväzok vykáže ako hedgovaná položka v reálnej hodnote hedgingu, vykáže sa akákoľvek zmena čistej reálnej hodnoty priraditeľná hedgovanému riziku po zahájení hedgingu ako majetok alebo záväzok (pozri odseky 93 a 94).

(c) forwardová zmluva spadajúca do rozsahu pôsobnosti tohto štandardu (pozri odseky 2–7) sa k dátumu vzniku záväzku, nie k dátumu uskutočnenia vyrovnania, vykazuje ako majetok alebo záväzok. Ak sa jednotka stane zmluvnou stranou forwardovej zmluvy, sú reálne hodnoty práv a záväzku obvykle rovnaké a teda aj reálna hodnota forwardu je nulová. Ak čistá reálna hodnota práva a záväzku nie je nulová, zmluva sa vykazuje ako majetok alebo záväzok.

(d) opčné zmluvy spadajúce do rozsahu pôsobnosti tohto štandardu (pozri odseky 2-7) sa vykazujú ako majetok alebo záväzok vtedy, ak sa držiteľ alebo upisujúci stane zmluvnou stranou.

(e) plánované budúce transakcie, bez ohľadu na ich pravdepodobnosť, sa nepovažujú za majetok a záväzky, pretože jednotka nie je zmluvnou stranou.

Ukončenie vykazovania finančného majetku (odseky 15–37)

AG36. Nasledujúci diagram uvádza hodnotenie toho, či a do akej miery je ukončené vykazovanie finančného majetku.

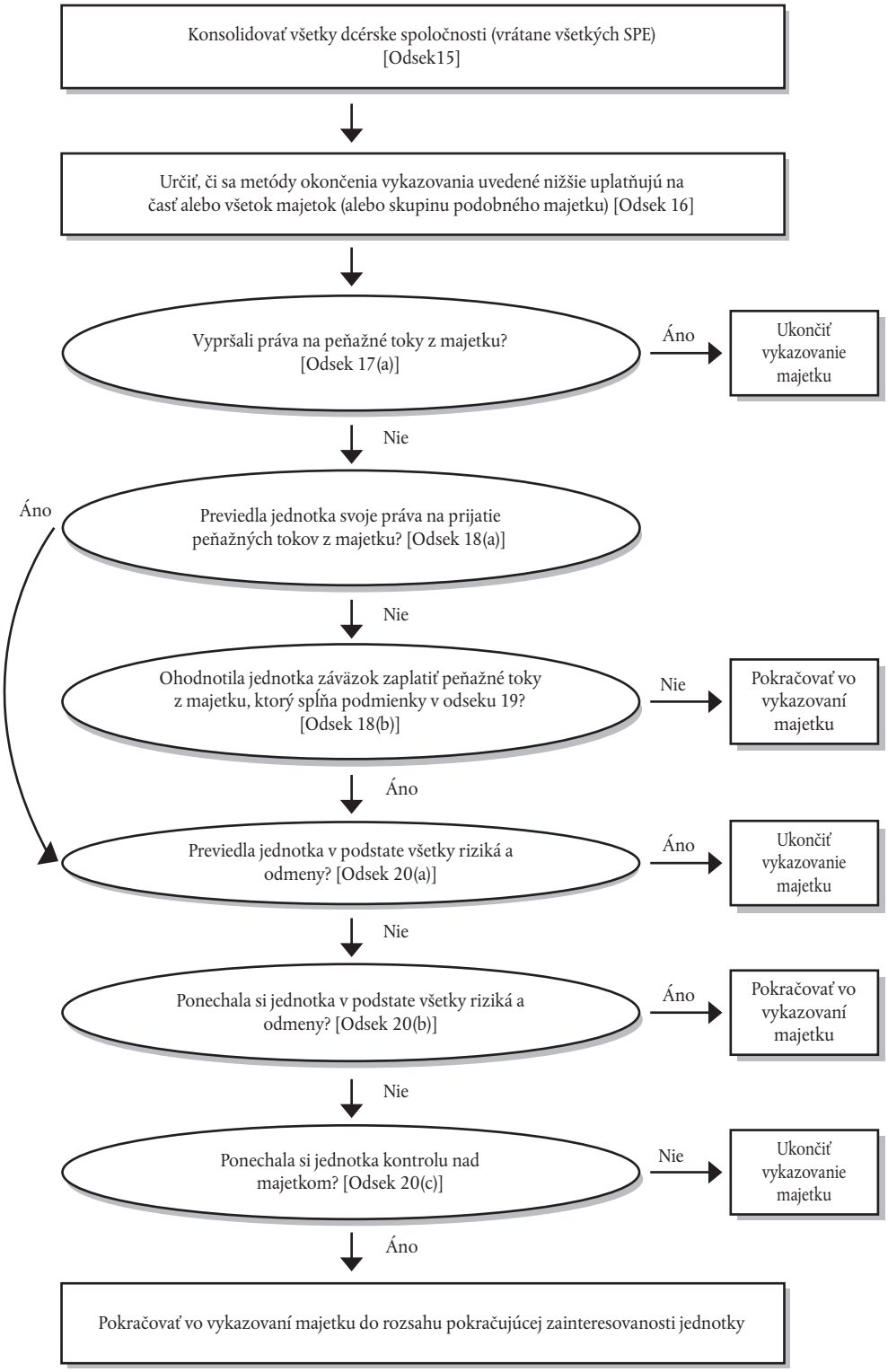

IAS 39

Zmluvy, v rámci ktorých si jednotka ponecháva zmluvné práva na príjem peňažných tokov z finančného majetku, avšak súčasne predpokladá platby peňažných tokov v prospech jedného alebo viacerých príjemcov (odsek 18(b))

AG37. K situácii uvedenej v odseku 18(b) (ak si jednotka ponechá zmluvné práva na peňažných tokov z finančného majetku, avšak ak sa naň súčasne vzťahuje zmluvná povinnosť platiť peňažné toky v prospech jedného alebo viacerých príjemcov) dochádza napríklad vtedy, ak ide o jednotku, ktorá je jednotkou špeciálneho účelu alebo trustom, ktorý v prospech investorov emituje užitočné podiely zo základného finančného majetku, ktorý vlastní a poskytuje služby súvisiace s takýmto finančným majetkom. V takomto prípade finančný majetok spĺňa podmienky pre ukončenie vykazovania, ak sú splnené podmienky uvedené v odsekoch 19 a 20.

AG38. V rámci uplatňovania odseku 19 môže byť jednotka, napríklad, tvorcom finančného majetku alebo môže byť skupinou zahŕňajúcou konsolidovanú jednotku špeciálneho účelu, ktorá získala finančný majetok a prevádza peňažné toky na neznámych investorov tretej strany.

Hodnotenie prevodu rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva (odsek 20)

AG39. Príklady toho, kedy jednotka previedla podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva zahŕňajú:

(a) nepodmienený predaj finančného majetku;

(b) predaj finančného majetku spolu s opciou na spätný nákup finančného majetku v jeho reálnej hodnote v čase spätného nákupu;

a

(c) predaj finančného majetku spolu s predajnou alebo kúpnou opciou, ktorá je mimo peňazí (so stratou) (t. j. ide o opciu, ktorá je tak mimo peňazí (so stratou) tak, že je veľmi nepravdepodobné, že pred jej vypršaním bude na peniazoch (bez straty hodnoty)).

AG40. Príklady, kedy si jednotka ponechala podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva zahŕňajú:

(a) transakciu predaja a transakciu spätného nákupu, v rámci ktorej cena za spätný nákup predstavuje fixnú cenu alebo predajnú cenu plus výnos veriteľa;

b) zmluvu o zapožičaní cenných papierov;

(c) predaj finančného majetku spolu so swapom na celkovú výnosnosť, ktorý prevedie trhové vystavenie sa rizikám späť na jednotku;

(d) predaj finančného majetku spolu s predajnou alebo kúpnou opciou s peňažnou hodnotou (t.j. ide o opciu, ktorá je na peniazoch (bez straty hodnoty) (t.j. ide o opciu, ktorá je na peniazoch (bez straty hodnoty) v takom rozsahu, že je veľmi nepravdepodobné, že pred jej vypršaním dôjde k zníženiu takejto hodnoty).

(e) predaj krátkodobých pohľadávok, v rámci ktorých jednotka v prospech prevádzajúceho ručí za kompenzáciu pravdepodobných úverových strát.

AG41. Ak jednotka určí, že v dôsledku prevodu previedla podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva prevedeného majetku, v budúcom období opätovne nevykazuje prevedený majetok s výnimkou situácie, ak takýto prevedený majetok nezíska späť v rámci ďalšej transakcie.

Hodnotenie prevodu kontroly

AG42. Jednotka si neponechala kontrolu nad prevedeným majetkom, ak prevádzajúci disponuje praktickou schopnosťou predať prevedený majetok. Jednotka si ponechala kontrolu nad prevedeným majetkom v prípade, ak prevádzajúci nedisponuje praktickou schopnosťou predať prevedený majetok. Prevádzajúci disponuje praktickou schopnosťou predať prevedený majetok v prípade, ak sa s takýmto majetkom obchoduje na aktívnom trhu, pretože prevádzajúci by v prípade, že by musel takýto majetok jednotke vrátiť, mohol takýto majetok z trhu odkúpiť späť. Napríklad prevádzajúci môže disponovať praktickou schopnosťou predať prevedený majetok, ak sa na prevedený majetok vzťahuje opcia, ktorá jednotke umožňuje jeho spätný nákup, ale prevádzajúci môže v prípade realizácie opcie okamžite získať prevedený majetok z trhu. Prevádzajúci nedisponuje praktickou schopnosťou predať prevedený majetok v prípade, ak si jednotka takúto opciu ponechá a prevádzajúci nemôže okamžite získať prevedený majetok z trhu v prípade, ak jednotka opciu realizuje.

AG43. Prevádzajúci disponuje praktickou schopnosťou predať prevedený majetok len vtedy, ak môže celý prevedený majetok predať v jeho celistvosti nespriaznenej tretej osobe a je schopný realizovať túto možnosť jednostranne bez uvalenia ďalších obmedzení na prevod. Zásadnou otázkou ostáva, čo je prevádzajúci schopný realizovať v praxi, nie aké zmluvné práva má prevádzajúci vo vzťahu k tomu, čo môže vykonať s prevedeným majetkom, alebo aké zmluvné obmedzenia existujú. Ide najmä o nasledovné:

(a) zmluvné právo na vyradenie prevedeného majetku má len malý praktický význam, ak pre prevedený majetok neexistuje žiadny trh;

a

(b) schopnosť vyradiť prevedený majetok má len malý význam v prípade, ak sa takéto vyradenie nemôže uskutočniť bez obmedzení. Z tohto dôvodu:

(i) schopnosť prevádzajúceho vyradiť prevedený majetok nesmie závisieť od činností iných (t.j. musí ísť o jednostrannú schopnosť);

a

(ii) prevádzajúci musí byť schopný vyradiť prevedený majetok bez potreby pridania obmedzujúcich podmienok alebo „viet“ k prevodu samotnému (napr. ide o podmienky toho, ako sa využíva pôžička alebo o opciu, dávajúcu prevádzajúcemu právo na spätné odkúpenie majetku).

AG44. To, že je nepravdepodobné, že prevádzajúci predá prevedený majetok neznamená, že si prevádzateľ ponechal kontrolu nad prevedeným majetkom. Ak však predajná opcia alebo záruka obmedzujú možnosť prevádzajúceho predať prevedený majetok, prevádzateľ si nad prevedeným majetkom ponechal kontrolu. Ak má napríklad predajná opcia alebo záruka dôvodnú hodnotu, obmedzuje možnosť prevádzajúceho predať prevedený majetok, pretože v praxi by prevádzajúci nepredal tretej strane prevedený majetok bez pripojenia podobnej opcie alebo podobných obmedzujúcich podmienok. Namiesto toho si prevádzajúci ponechá prevedený majetok tak, aby v rámci záruky alebo predajnej opcie získal príslušné platby. Za týchto okolností si prevádzateľ ponechal kontrolu nad prevedeným majetkom.

Prevody, ktoré spĺňajú podmienky pre ukončenie vykazovania

AG45. Jednotka si ako kompenzáciu za obsluhu tohto majetku môže ponechať právo na časť úrokových splátok z prevedeného majetku. Časť úrokových splátok, ktorých by sa jednotka pri ukončení alebo prevode servisnej zmluvy vzdala, sa priradí servisnému majetku alebo servisnému záväzku. Časť splátok úroku, ktorej by sa jednotka nevzdala, by bola pohľadávka s obchodovaním len s úrokom. Ak by sa napríklad jednotka nevzdala žiadneho úroku na základe ukončenia alebo prevodu servisnej zmluvy, celá úroková marža by bola pohľadávkou s obchodovaním len s úrokom. Pre účely uplatnenia odseku 27 sa reálne hodnoty servisného majetku a pohľadávky s obchodovaním len s úrokom používajú na rozvrhnutie účtovnej hodnoty pohľadávky medzi časť majetku, ktorej vykazovanie bolo ukončené a časť, ktorej vykazovanie aj naďalej pokračuje. Ak nie je stanovený žiadny servisný poplatok a v súvislosti s kompenzáciou jednotky za poskytovanie služieb sa neočakáva príjem žiadneho poplatku, záväzok za servisnú povinnosť sa vykáže v reálnej hodnote.

AG46. Pri odhadovaní reálnych hodnôt časti, ktorá sa bude aj naďalej vykazovať a časti, ktorej vykazovanie sa ukončí v súlade s uplatňovaním odseku 27, uplatní jednotka, okrem odseku 28, požiadavky na oceňovanie reálnou hodnotou, uvedené v odsekoch 48, 49 a AG69–AG82.

IAS 39

Prevody, ktoré nespĺňajú podmienky pre ukončenie vykazovania

AG47. Nasledujúce riadky sa týkajú uplatňovania zásady uvedenej v odseku 29. Ak záruka vystavená jednotkou a týkajúca sa strát zo zlyhania v súvislosti s prevedeným majetkom znemožňuje ukončenie vykazovania prevedeného majetku z toho dôvodu, že si jednotka ponechala zásadnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva prevedeného majetku, bude sa prevedený majetok aj naďalej vykazovať celý a prijatá odmena sa bude vykazovať ako záväzok.

Pokračujúca zainteresovanosť v prevedenom majetku

AG48. Nasledujúce príklady sú príkladmi toho, ako jednotka oceňuje prevedený majetok a pridružené záväzky podľa odseku 30.

Všetok majetok

(a) Ak záruka vystavená jednotkou a týkajúca sa platieb v prípade strát zo zlyhania v rámci prevedeného majetku znemožňuje vykazovať prevedený majetok do rozsahu pokračujúcej zainteresovanosti, prevedený majetok sa k dátumu prevodu oceňuje nižšou sumou spomedzi (i) účtovnej hodnoty majetku a (ii) maximálnej sumy prijatej odmeny v rámci transferu, ktorej platbu by jednotka musela realizovať („záručná suma“). Pridružený záväzok sa prvotne oceňuje v záručnej sume plus reálna hodnota záruky (ktorá obvykle zahŕňa odmenu prijatú za záruku). Následne sa počiatočná reálna hodnota záruky vykáže na časovom základe v zisku alebo strate (pozri IAS 18) a účtovná hodnota majetku sa zníži o všetky straty zo zníženia hodnoty.

Majetok oceňovaný v upravenej cene obstarania

(b) Ak záväzok predajnej opcie vypísanej jednotkou alebo právo kúpnej opcie držané jednotkou znemožňuje ukončenie vykazovania prevedeného majetku a jednotka oceňuje prevedený majetok v upravenej cene obstarania, je pridružený záväzok ocenený v jeho obstarávacej cene (t.j. výške prijatej odmeny), upravenej o všetky rozdiely medzi takouto cenou a upravenou cenou obstarania prevedeného majetku k dátumu vypršania opcie. Predpokladajme napríklad, že upravená cena obstarania a účtovná hodnota majetku k dátumu prevodu činí 98 CU, a že výška prijatej odmeny je 95 CU. Upravená cena obstarania majetku k dátumu realizácie opcie činí 100 CU. Prvotná účtovná hodnota pridruženého záväzku je 95 CU a rozdiel medzi 95 CU a 100 CU sa vykazuje v zisku alebo strate pri použití metódy efektívnej úrokovej miery. Ak dôjde k realizácii opcie, je rozdiel medzi účtovnou hodnotou pridruženého záväzku a realizačnou cenou vykazovaný v zisku alebo strate.

Majetok oceňovaný v reálnej hodnote

(c) Ak právo kúpnej opcie, ktoré si jednotka ponechala, znemožňuje ukončenie vykazovania prevedeného majetku a jednotka oceňuje prevedený majetok v reálnej hodnote, majetok sa bude aj naďalej vykazovať v jeho reálnej hodnote. Pridružený záväzok sa bude oceňovať (i) realizačnou cenou opcie bez časovej hodnoty opcie v prípade, ak je opcia na peniazoch (bez straty hodnoty), alebo (ii) reálnou hodnotou prevedeného majetku bez časovej hodnoty opcie v prípade, ak je opcia mimo peňazí (so stratou). Úprava ocenenia pridruženého záväzku zabezpečí, že čistá účtovná hodnota majetku a pridruženého záväzku predstavuje reálnu hodnotu práva kúpnej opcie. Ak je napríklad reálna hodnota základného majetku 80 CU, opčná realizačná cena je 95 CU a časová hodnota opcie je 5 CU, účtovná hodnota pridruženého záväzku je 75 CU (80 CU − 5 CU) a účtovná hodnota prevedeného majetku je 80 CU (t.j. jeho reálna hodnota).

(d) Ak predajná opcia vypísaná jednotkou znemožňuje ukončenie vykazovania prevedeného majetku a jednotka oceňuje prevedený majetok v jeho reálnej hodnote, je pridružený záväzok oceňovaný opčnou realizačnou cenou plus časová hodnota opcie. Ocenenie majetku v reálnej hodnote je obmedzené na nižšiu hodnotu spomedzi reálnej hodnoty a opčnej realizačnej ceny, pretože jednotka nemá právo na zvýšenie reálnej hodnoty prevedeného majetku nad opčnú realizačnú cenu. Týmto sa zabezpečí, že čistá účtovná hodnota majetku a pridruženého záväzku bude predstavovať reálnu hodnotu záväzku predajnej opcie. Ak je napríklad reálna hodnota základného majetku 120 CU, opčná realizačná cena je 100 CU a časová hodnota je opcie je 5 CU, účtovná hodnota pridruženého záväzku je 105 CU (100 CU + 5 CU) a účtovná hodnota majetku je 100 CU (t. j. jeho opčná realizačná cena).

(e) Ak maximálna hodnota, vo forme nakúpeného a vypísaného predaného, znemožňuje ukončenie vykazovania prevedeného majetku a jednotka ho oceňuje v reálnej hodnote, aj naďalej bude oceňovaný v reálnej hodnote. Pridružený záväzok sa oceňuje (i) sčítaním opčnej realizačnej ceny a reálnej hodnoty predajnej opcie po odpočítaní časovej hodnoty kúpnej opcie, ak je kúpna opcia na peniazoch (bez straty hodnoty), alebo (ii) sčítaním reálnej hodnoty majetku a reálnej hodnoty predajnej opcie po odpočítaní časovej hodnoty kúpnej opcie, ak je kúpna opcia mimo peňazí (so stratou). Úprava pridruženého záväzku zabezpečí, že čistá účtovná hodnota majetku a pridruženého záväzku predstavuje reálnu hodnotu držaných a vypísaných opcií jednotkou. Napríklad predpokladajme, že jednotka prevedie finančný majetok oceňovaný v reálnej hodnote a súčasne kúpi kúpnu opciu s realizačnou cenou 120 CU a vypíše predajnú opciu s realizačnou cenou 80 CU. Taktiež predpokladajme, že reálna hodnota majetku k dátumu prevodu predstavuje 100 CU. Časová hodnota predajnej a kúpnej opcie je 1 CU a 5 CU. V takomto prípade jednotka vykáže majetok v hodnote 100 CU (reálna hodnota majetku) a záväzok v hodnote 96 CU [(100 CU + 1 CU) – 5 CU]. Týmto výpočtom dostaneme čistú hodnotu majetku vo výške 4 CU, ktorá predstavuje reálnu hodnotu jednotkou držaných a vypísaných opcií.

Všetky prevody

AG49. Pokiaľ prevod finančného majetku nespĺňa podmienky na ukončenie vykazovania, nie sú zmluvné práva alebo povinnosti prevádzateľa, týkajúce sa prevodu, účtované oddelene ako deriváty v prípade, ak by vykazovanie derivátu a buď prevedeného majetku alebo záväzku vyplývajúceho z prevodu, vyústilo do dvojnásobného vykázania tých istých práv alebo povinností. Napríklad kúpna opcia, ktorú si prevádzateľ ponechal, môže znemožňovať účtovanie prevodu finančného majetku ako predaja. V takomto prípade sa kúpna opcia nevykazuje oddelene ako derivátový majetok.

AG50. Ak prevod finančného majetku nespĺňa podmienky pre ukončenie vykazovania, prevádzajúci nebude vykazovať prevedený majetok ako svoj majetok. Prevádzajúci ukončí vykazovanie peňazí alebo inej zaplatenej odmeny a vykáže pohľadávku voči prevádzateľovi. Ak má prevádzateľ právo a záväzok opätovného získania kontroly nad celým prevedeným majetkom za fixnú sumu (napríklad zmluva o spätnom odkúpení), môže prevádzajúci svoju pohľadávku účtovať ako úver alebo pohľadávku.

Príklady

AG51. Nasledujúce príklady uvádzajú použitie metód ukončenia vykazovania uvedených v tomto štandarde.

(a) *Zmluva o spätnom odkúpení a zapožičaní cenných papierov*.Ak dôjde k predaju finančného majetku v rámci zmluvy o spätnom odkúpení za fixnú cenu alebo za predajnú cenu spolu s výnosom veriteľa, alebo ak dôjde k jeho požičaniu v rámci zmluvy o jeho navrátení prevádzateľovi, vykazovanie majetku sa neukončí, pretože prevádzateľ si ponecháva podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva. Ak prevádzajúci získa právo majetok predať alebo ho vložiť do zástavy, prevádzateľ vo svojej súvahe majetok preklasifikuje, napríklad ako požičaný majetok alebo pohľadávku zo spätného odkúpenia.

b) *Zmluvy o spätnom odkúpení a zapožičanie cenných papierov-majetok, ktorý je v podstate ten istý*. Ak dôjde k predaju finančného majetku v rámci zmluvy o spätnom odkúpení rovnakého alebo v podstate rovnakého majetku za fixnú cenu alebo za predajnú cenu spolu s výnosom veriteľa, alebo ak dôjde k požičaniu finančného majetku v rámci zmluvy o navrátení rovnakého alebo v podstate rovnakého majetku prevádzateľovi, vykazovanie majetku sa neukončí, pretože prevádzateľ si ponecháva podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva.

(c) *Zmluvy o spätnom odkúpení a zapožičanie cenných papierov-právo substitúcie*. Ak zmluva o spätnom nákupe za fixnú cenu spätného nákupu alebo za cenu rovnajúcu sa predajnej cene spolu s výnosom veriteľa alebo podobná transakcia požičania cenných papierov udeľuje prevádzajúcemu právo substitúcie majetku, ktorý je podobný a s rovnakou reálnou hodnotou k dátumu spätného odkúpenia, vykazovanie majetku predaného alebo požičaného v rámci spätného odkúpenia alebo pôžičkovej transakcie s cennými papiermi sa neukončí, pretože prevádzateľ si ponechá podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva.

(d) *Právo spätného odkúpenia na prvé zamietnutie v reálnej hodnote*. Ak jednotka predá finančný majetok a ponechá si len právo na prvé zamietnutie spätného odkúpenia prevedeného majetku v reálnej hodnote v prípade, ak prevádzajúci následne majetok predá, jednotka ukončí vykazovanie majetku, pretože previedol v podstate všetky práva a odmeny vyplývajúce z vlastníctva.

IAS 39

(e) *Transakcia fingovaného predaja* Spätný nákup finančného majetku krátko po jeho predaji sa niekedy označuje ako fingovaný predaj. Takýto spätný nákup nevylučuje ukončenie vykazovania za predpokladu, že pôvodná transakcia splnila podmienky pre ukončenie vykazovania. Ak je však zmluva na predaj finančného majetku uzatvorená súčasne so zmluvou o spätnom odkúpení toho istého majetku za fixnú cenu alebo za predajnú cenu s výnosom pre veriteľa, vykazovanie majetku sa neukončí.

(f) *Predajné opcie a kúpne opcie, ktoré sú výrazne na peniazoch (bez straty hodnoty).* Ak prevádzateľ môže spätne odkúpiť prevedený finančný majetok a kúpna opcia je výrazne na peniazoch (bez straty hodnoty), prevod nespĺňa podmienky pre ukončenie vykazovania, nakoľko si prevádzateľ ponechal podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva. Podobne, ak prevádzajúci môže spätne predať prevedený finančný majetok a predajná opcia je výrazne na peniazoch (bez straty hodnoty), prevod nespĺňa podmienky pre ukončenie vykazovania, nakoľko si prevádzateľ ponechal podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva.

(g) *Predajné opcie a kúpne opcie, ktoré sú výrazne mimo peňazí (so stratou).* Vykazovanie finančného majetku, ktorého prevod sa uskutoční len na základe predajnej opcie mimo peňazí (so stratou) držanej prevádzajúcim alebo kúpnej opcie mimo peňazí (so stratou) držanej prevádzateľom sa ukončí. Je tomu tak preto, lebo prevádzateľ previedol podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva.

(h) *Okamžite získateľný majetok, ktorý je predmetom kúpnej opcie, ktorá nie je ani výrazne na peniazoch (bez straty hodnoty) a ani výrazne mimo peňazí (so stratou).* Ak jednotka disponuje kúpnou opciou na majetok, ktorý možno z trhu okamžite získať a opcia nie je ani výrazne na peniazoch (bez straty hodnoty) a ani výrazne mimo peňazí (so stratou), vykazovanie majetku sa ukončí. Dôvodom je skutočnosť, že jednotka (i) si neponechala a ani nepreviedla podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva, a (ii) neponechala si kontrolu. Ak však majetok nemožno okamžite z trhu získať, vo vykazovaní majetku sa bude pokračovať do sumy majetku, ktorá je predmetom kúpnej opcie, pretože jednotka si ponechala kontrolu nad majetkom.

(i) *Majetok, ktorý nie je možné okamžite získať na trhu, a ktorý je predmetom predajnej opcie vypísanej jednotkou, ktorá nie je ani výrazne na peniazoch (bez straty hodnoty) a ani výrazne mimo peňazí (so stratou).* Ak jednotka prevedie finančný majetok, ktorý nemožno okamžite získať na trhu a vypíše predajnú opciu, ktorá nie je výrazne na peniazoch (bez straty hodnoty) a ani výrazne mimo peňazí (so stratou), znamená to, že jednotka si v dôsledku vypísanej predajnej opcie neponechala a ani nepreviedla podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva. Jednotka si ponechá kontrolu nad majetkom v prípade, ak má predajná opcia dostatočnú hodnotu na zamedzenie toho, aby prevádzajúci majetok predal, pričom v takom prípade sa vo vykazovaní majetku bude pokračovať do rozsahu pokračujúcej zainteresovanosti prevádzateľa (pozri odsek AG44). Jednotka prevedie kontrolu nad majetkom v prípade, ak predajná opcia nemá dostatočnú hodnotu na to, aby prevádzajúcemu znemožnila predať majetok, pričom v takom prípade sa vykazovanie majetku ukončí.

(j) *Majetok, na ktorý sa vzťahuje predajná alebo kúpna opcia s reálnou hodnotou alebo forwardová zmluva o spätnom nákupe.* Prevod finančného majetku, na ktorý sa vzťahuje len predajná alebo kúpna opcia alebo forwardová zmluva o spätnom nákupe a realizačná cena alebo cena spätného odkúpenia sa v čase spätného odkúpenia rovná reálnej hodnote finančného majetku, vyúsťuje do ukončenia vykazovania, nakoľko došlo k prevodu podstatnej časti rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva.

(k) *Kúpne alebo predajné opcie s peňažným vyrovnaním.* Jednotka zhodnotí prevod finančného majetku, na ktorý sa vzťahuje predajná alebo kúpna opcia alebo forwardová zmluva o spätnom nákupe, k vyrovnaniu ktorých dôjde vo forme čistej hotovosti za účelom stanovenia, či si ponechala alebo previedla podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva. Ak si jednotka neponechala podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva prevedeného majetku, určí, či si ponechala kontrolu nad prevedeným majetkom. To, že k vyrovnaniu predajnej alebo kúpnej opcie alebo forwardovej zmluvy o spätnom nájupe dôjde formou čistej hotovosti automaticky neznamená, že jednotka previedla kontrolu (pozri vyššie uvedené odseky AG44 a (g), (h) a (i)).

(l) *Odstránenie ustanovenia o účtoch.* Odstránenie ustanovenia o účtoch predstavuje opciu na nepodmienené spätné odkúpenie (kúpna opcia), ktorá udeľuje jednotke právo vymáhať prevedený majetok, na ktorý sa vzťahujú určité obmedzenia. Za predpokladu, že takáto opcia vyúsťuje do situácie, kedy si jednotka neponechá a ani neprevedie podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva, ukončí sa vykazovanie len do rozsahu sumy, ktorá je predmetom spätného odkúpenia (za predpokladu, že prevádzajúci nemôže majetok predať). Ak je napríklad účtovná hodnota a výnosy z prevodu úverového majetku 100 000 CU a jednotlivé úvery možno odkúpiť späť, avšak agregovaná suma úverov, ktoré možno odkúpiť späť nesmie presiahnuť výšku 10 000 CU, časť úverov vo výške 90 000 CU spĺňa požiadavky na ukončenie vykazovania.

(m) *Clean-up kúpne opcie*. Jednotka, ktorá môže byť prevádzateľom, ktorý obsluhuje prevedený majetok, môže mať v držbe clean-up kúpnu opciu na nákup zvyšného prevedeného majetku v prípade, ak nezaplatená čiastka zvyšného majetku dosiahne stanovenú úroveň, pri ktorej sa náklady na obsluhu tohto majetku stávajú v porovnaní s úžitkami plynúcimi z obsluhy príťažou. Za predpokladu, že takáto clean-up kúpna opcia spôsobí, že jednotka si neponechá a ani neprevedie podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva a prevádzajúci nemôže majetok predať, znemožní táto opcia ukončenie vykazovania do rozsahu sumy majetku, na ktorý sa vzťahuje kúpna opcia.

(n) *Podriadené nerozdelené podiely a úverové záruky*. Jednotka môže prevádzajúcemu poskytnúť úverové vylepšenie prostredníctvom podriadenia časti alebo celého jeho podielu nerozdeleného v prevedenom majetku. Ako alternatívne riešenie môže jednotka úverové vylepšenie realizovať formou vystavenia úverovej záruky, ktorá môže byť neobmedzená alebo obmedzená na špecifickú sumu. Ak si jednotka ponechá podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva finančného majetku, musí pokračovať vo vykazovaní finančného majetku ako celku. Ak si jednotka ponechá časť, ale nie podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva a súčasne si ponechá kontrolu, je ukončenie vykazovania znemožnené do rozsahu sumy peňazí alebo iného majetku, ktorých platba by sa od jednotky mohla vyžadovať.

(o) *Swap na celkovú výnosnosť* Jednotka môže predať finančný majetok prevádzajúcemu a uzatvoriť s ním swap na celkovú výnosnosť, čím sú všetky peňažné toky platieb úrokov zo základného majetku poukazované jednotke výmenou za fixnú platbu alebo platbu s premenlivou sadzbou, a jednotka absorbuje všetky zvýšenia alebo zníženia reálnej hodnoty základného majetku. V takomto prípade nesmie dôjsť k ukončeniu vykazovania všetkého majetku.

(p) *Obchodovanie len s úrokovou mierou*. Jednotka môže previesť na prevádzajúceho finančný majetok s fixnou sadzbou a uzatvoriť s prevádzajúcim obchodovanie len s úrokovou mierou za účelom príjmu fixnej úrokovej sadzby a platenia premenlivej úrokovej sadzby vychádzajúcej z fiktívnej sumy, ktorá sa rovná sume istiny prevedeného finančného majetku. Obchodovanie len s úrokovou mierou neobmedzuje ukončenie vykazovania finančného majetku za podmienky, že platby na swap nie sú podmienené platbami realizovanými v súvislosti s prevedeným majetkom.

(q) *Odpisové úrokové swapy*. Jednotka môže previesť na prevádzajúceho finančný majetok s fixnou sadzbou, ktorá sa v priebehu času splatí a vstúpiť s prevádzajúcim do odpisového úrokového swapu za účelom prijatia fixnej úrokovej sadzby a platenia premenlivej úrokovej sadzby na základe fiktívnej sumy. Ak sa fiktívna suma swapu odpíše tak, že sa jej hodnota kedykoľvek rovná sume istiny nesplateného prevedeného majetku, takýto swap obvykle vyúsťuje do situácie, kedy si jednotka ponecháva významné riziko predčasného splatenia, pričom jednotka buď pokračuje vo vykazovaní celého prevedeného majetku, alebo pokračuje vo vykazovaní prevedeného majetku do rozsahu jeho pokračujúcej zainteresovanosti. Naopak, ak amortizácia fiktívnej sumy swapu nesúvisí s nesplatenou sumou istiny z prevedeného majetku, takýto swap nevyústi do situácie, kedy si jednotka ponechá riziko predčasného splatenia. To znamená, že takáto situácia by nevylučovala ukončenie vykazovania prevedeného majetku za predpokladu, že swapové platby nesúvisia s úrokovými platbami za prevedený majetok, a že swap nevyúsťuje do situácie, kedy si jednotka ponecháva významnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva prevedeného majetku.

AG52. Tento odsek naznačuje uplatňovanie prístupu pokračujúcej zainteresovanosti v prípade, ak pokračujúca zainteresovanosť jednotky tvorí súčasť finančného majetku.

Predpokladajme, že jednotka disponuje portfóliom úverov s možnosťou predčasného splatenia, ktorých kupón a Efektivna úroková sadzba je 10 percent, a ktorých suma istiny a upravenej ceny obstarania je 10 000 CU. Jednotka vstúpi do transakcie, v rámci ktorej výmenou za platbu vo výške 9 115 CU získa prevádzajúci právo na všetky inkasá istiny vo výške 9 000 CU a súvisiaci úrok vo výške 9,5 %. Jednotka si ponechá právo na inkasá istiny vo výške 1 000 CU a na súvisiaci úrok vo výške 10 percent, ako aj na prebytkové rozpätie vo výške 0,5 percenta zo zvyšnej istiny v hodnote 9 000 CU. Inkasá z predčasného splatenia sa proporcionálne rozdeľujú medzi jednotku a prevádzajúceho v pomere 1:9, avšak všetky zlyhania sa z podielu jednotky vo výške 1 000 CU odpočítavajú až dovtedy, kým sa tento podiel nevyčerpá. Reálna hodnota úverov k dátumu transakcie predstavuje sumu 10 100 CU a odhadovaná reálna hodnota prebytkového rozpätia vo výške 0,5 % predstavuje sumu 40 CU.

Jednotka stanovuje, že previedla podstatnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva (napríklad významné riziko predčasného splatenia), avšak taktiež si ponechala významnú časť rizík a odmien vyplývajúcich z vlastníctva (z dôvodu podriadeného nerozdeleného podielu) a ponechala si aj kontrolu. Preto jednotka uplatňuje prístup pokračujúcej zainteresovanosti.

IAS 39

Za účelom uplatnenia tohto štandardu jednotka analyzuje transakciu ako (a) ponechanie si plne proporcionálneho nerozdeleného podielu vo výške 1 000 CU, a (b) podriadenie takéhoto nerozdeleného podielu za účelom poskytnúť prevádzajúcemu úverové vylepšenie vo vzťahu k úverovým stratám.

Jednotka vypočíta, že suma 9 090 CU (90 percent z 10 100 CU) z prijatej odmeny vo výške 9 115 CU predstavuje odmenu na plne proporcionálny 90-percentný podiel. Zvyšok prijatej odmeny (25 CU) predstavuje prijatú odmenu za podriadenie jeho nerozdeleného podielu za účelom úverového vylepšenia z hľadiska úverových strát pre prevádzajúceho. Okrem toho prebytkové rozpätie vo výške 0,5 % predstavuje prijatú odmenu za úverové vylepšenie. Na základe vyššie uvedeného predstavuje celková suma prijatej odmeny za úverové vylepšenie hodnotu 65 CU (25 CU + 40 CU).

Jednotka vypočíta zisk alebo stratu z predaja 90-percentného podielu na peňažných tokoch. Za predpokladu, že k dátumu prevodu nie sú k dispozícii samostatné reálne hodnoty prevedenej 10-percentnej časti a nerozdelenej 90-percentnej časti, jednotka rozvrhne účtovnú hodnotu majetku v súlade s odsekom 28 nasledovne:

	Odhadovaná reálna hodnota	*Percento*	*Alokovaná účtovná hodnota*
Prevedená časť	9 090	90 %	9 000
Nerozdelená časť	1 010	10 %	1 000
Celkom	**10 100**		**10 000**

Jednotka vypočíta zisk alebo stratu z predaja 90-percentného podielu na peňažných tokoch odpočítaním alokovanej účtovnej hodnoty prevedenej časti od prijatej odmeny, t. j. 90 CU (9 090 CU - 9 000 CU). Účtovná hodnota časti, ktorú si jednotka ponechala, predstavuje 1 000 CU.

Okrem toho jednotka vykazuje pokračujúcu zaineteresovanosť, ktorá je výsledkom podriadenia jej nerozdeleného podielu na úverových stratách. V súlade s vyššie uvedeným jednotka vykazuje majetok v hodnote 1 000 CU (maximálna suma peňažných tokov, ktorú by jednotka v rámci podriadenosti nezískala) a súvisiaci záväzok v hodnote 1 065 CU (ide o maximálnu sumu peňažných tokov, ktorú by jednotka v rámci podriadenosti nezískala, t.j. 1 000 CU plus reálna hodnota podriadenia 65 CU).

Všetky vyššie uvedené informácie použije jednotka na účtovanie transakcie nasledovne:

	Má dať	*Dal*
Pôvodný majetok	–	9 000
Majetok, vykazovaný z hľadiska podriadenia alebo zvyškový podiel	1 000	–
Majetok za odmenu prijatú vo forme prebytkového rozpätia	40	–
Zisk alebo strata (zisk z prevodu)	–	90
Záväzok	–	1 065
Prijaté peniaze	9 115	–
Celkom	**10 155**	**10 155**

Ihneď po uskutočnení transakcie predstavuje účtovná hodnota majetku sumu 2 040 CU, pozostávajúcu z 1 000 CU, čo sú alokované náklady na nerozdelenú časť a 1 040 CU, čo je dodatočná pokračujúca zainteresovanosť jednotky vyplývajúca z podriadenia ňou nerozdeleného podielu na úverových stratách (zahŕňa prebytkové rozpätie vo výške 40 CU).

V nasledujúcich obdobiach jednotka vykazuje odmenu prijatú za úverové vylepšenie (65 CU) na časovej báze, kumuluje úrok z vykázaného majetku pri použití metódy efektívnej úrokovej miery a vykazuje akékoľvek zníženie hodnoty vykazovaného majetku. Predpokladajme napríklad, že v priebehu budúceho roka dôjde ku strate zo zníženia hodnoty základných úverov vo výške 300 CU. Jednotka zníži sumu vykazovaného majetku o 600 CU (300 CU sa týka nerozdeleného podielu a 300 CU sa týka dodatočnej pokračujúcej zainteresovanosti, ktorá vyplýva z podriadenia nerozdeleného podielu na úverových stratách) a zníži svoj vykazovaný záväzok o 300 CU. Čistým výsledkom je účtovanie zníženia hodnoty úverov vo výške 300 CU do zisku alebo straty.

Bežný nákup alebo predaj finančného majetku (odsek 38)

AG53. Bežný nákup alebo predaj finančného majetku sa vykazuje pomocou účtovania dátumom uskutočnenia alebo účtovania dátumom vyrovnania v súlade s ustanoveniami odsekov AG55 a AG56. Použitá metóda sa konzistentne uplatňuje na všetky nákupy a predaje finančného majetku, ktorý patrí do rovnakej kategórie finančného majetku, aká je definovaná v odseku 9. Za týmto účelom majetok, ktorý je držaný na obchodovanie, tvorí oddelenú kategóriu od majetku určeného v reálnej hodnote v zisku alebo strate.

AG54. Zmluva, ktorá vyžaduje alebo umožňuje čisté vyrovnanie zmeny hodnoty zmluvy, sa nepovažuje za bežnú zmluvu. Namiesto toho sa takáto zmluva účtuje ako derivát v období medzi dátumom uskutočnenia obchodu a dátumom vyrovnania.

AG55. Dátum uskutočnenia obchodu je dátumom, ku ktorému sa jednotka zaväzuje kúpiť alebo predať majetok. Účtovanie dátumom uskutočnenia súvisí s (a) vykazovaním majetku, ktorý sa má prijať a záväzku, za ktorý sa má zaplatiť k dátumu uskutočnenia obchodu, a (b) ukončením vykazovania majetku, ktorý bol predaný, vykázaním akéhokoľvek zisku alebo straty z vyradenia a vykázaním pohľadávky voči nákupcovi za platbu k dátumu uskutočnenia obchodu. Vo všeobecnosti úrok nezačína narastať na majetku a zodpovedajúcom záväzku až do dátumu vyrovnania, keď dôjde k prevedeniu vlastníctva.

AG56. Dátum vyrovnania je dátumom, ku ktorému sa majetok dodá do jednotke, alebo ku ktorému majetok dodá jednotka. Účtovanie dátumu vyrovnania súvisí s (a) vykázaním majetku k dátumu jeho prijatia jednotkou a (b) ukončením vykazovania majetku a vykazovaním akéhokoľvek zisku alebo straty z vyradenia ku dňu, kedy došlo k jeho doručeniu jednotkou. Ak sa používa účtovanie dátumom vyrovnania, účtuje jednotka všetky zmeny reálnej hodnoty majetku, ktorý sa má prijať v období od dátumu uskutočnenia obchodu do dátumu vyrovnania rovnakým spôsobom ako účtuje nadobudnutý majetok. Inými slovami, zmena hodnoty sa nevykazuje za majetok účtovaný v obstarávacej cene alebo upravenej cene obstarania; vykazuje sa v zisku alebo strate za majetok klasifikovaný ako finančný majetok v reálnej hodnote v zisku alebo strate; a pokiaľ ide o majetok klasifikovaný ako k dispozícii na predaj, tento je vykazovaný vo vlastnom imaní.

Ukončenie vykazovania finančného záväzku (odseky 39–42)

AG57. K ukončeniu finančného záväzku (alebo jeho časti) dôjde, ak dlžník:

(a) splní záväzok (alebo jeho časť) zaplatením veriteľovi, štandardne peniazmi, iným finančným majetkom, tovarom alebo službami;

alebo

(b) sa legálne zbaví primárnej zodpovednosti za záväzok (alebo jeho časť) a to zákonným spôsobom alebo pomocou veriteľa. (Aj napriek tomu, že dlžník vystavil záruku, môže byť takáto podmienka splnená.)

AG58. Ak emitent dlhového nástroja takýto nástroj spätne odkúpi, dlh sa umorí aj napriek tomu, že emitent predstavuje hráča na trhu s takýmito nástrojmi alebo ho mieni v krátkej dobe opätovne predať.

AG59. V prípade neexistencie zákonných ustanovení platba tretej strane, vrátane poručníka (niekedy nazývaná „v podstate zrušenie“), sama osebe neruší primárnu povinnosť dlžníka voči veriteľovi.

AG60. Ak dlžník za účelom prevzatia záväzku zaplatí tretej strane a veriteľovi oznámi, že jeho dlhový záväzok prevzala tretia strana, dlžník neukončí vykazovanie dlhového záväzku až do splnenia podmienky uvedenej v odseku AG57(b). Ak dlžník za účelom prevzatia záväzku zaplatí tretej strane a od veriteľa získa zákonné potvrdenie o zrušení jeho dlhu, následne môže dlžník považovať svoj dlh za zrušený. Ak však dlžník súhlasí s realizáciou platieb za dlh tretej strane alebo priamo jej pôvodnému veriteľovi, vykazuje dlžník nový dlhový záväzok voči tretej strane.

AG61. Ak zákonné uvoľnenie, či už súdom alebo veriteľom, spôsobí ukončenie vykazovania záväzku, môže jednotka vykázať nový záväzok, ak nie sú splnené podmienky na ukončenie vykazovania v odsekoch 15–37 pre finančný majetok, ktorý bol prevedený. Ak tieto kritériá splnené nie sú, vykazovanie prevedeného majetku sa neukončí a jednotka vykazuje nový záväzok súvisiaci s prevedeným majetkom.

IAS 39

AG62. Pre účely odseku 40 sú podmienky podstatne odlišné, ak je diskontovaná súčasná hodnota peňažných tokov podľa nových podmienok, vrátane všetkých platených poplatkov po odpočítaní prijatých a diskontovaných poplatkov, pri použití pôvodnej platnej úrokovej sadzby minimálne o 10 % odlišná od diskontovanej súčasnej hodnoty zostávajúcich peňažných tokov pôvodného finančného záväzku. Ak sa výmena dlhových nástrojov alebo modifikácia podmienok účtuje ako zrušenie, všetky vzniknuté náklady alebo poplatky sa vykážu ako súčasť zisku alebo straty zo zrušenia. Ak sa výmena alebo modifikácia neúčtuje ako zrušenie, všetky vzniknuté náklady alebo poplatky upravujú účtovnú hodnotu záväzku a odpisujú sa počas zostávajúceho obdobia modifikovaného záväzku.

AG63. V niektorých prípadoch veriteľ uvoľňuje dlžníka z jeho súčasnej povinnosti platiť, avšak dlžník na seba preberá záručný záväzok zaplatiť v prípade, ak dôjde k zlyhaniu zmluvnej strany, ktorá na seba prevzala primárnu zodpovednosť. Za takýchto okolností dlžník:

(a) vykazuje nový finančný záväzok, založený na reálnej hodnote jeho povinnosti za záruku;

a

(b) vykazuje zisk alebo stratu na základe rozdielu medzi (i) všetkými zaplatenými príjmami, a (ii) účtovnou hodnotou pôvodného finančného záväzku bez reálnej hodnoty nového finančného záväzku.

Oceňovanie (odseky 43–70)

Prvotné oceňovanie finančného majetku a finančných záväzkov (odsek 43)

AG64. Reálnou hodnotou finančného nástroja pri prvotnom vykazovaní je obvykle transakčná cena (t.j. reálna hodnota zaplatenej alebo prijatej odmeny, pozri taktiež odsek AG76). Ak však časť zaplatenej alebo prijatej odmeny tvorí odmenu za niečo iné než za finančný nástroj, je reálna hodnota finančného nástroja odhadovaná pomocou metódy ohodnotenia (pozri odseky AG74–AG79). Napríklad reálnu hodnotu dlhodobého neúročeného úveru alebo pohľadávky možno odhadnúť ako súčasnú hodnotu všetkých budúcich príjmov peňazí diskontovanú pomocou prevládajúcej trhovej úrokovej sadzby (sadzieb) pre podobný nástroj (ide o podobnosť v oblasti meny, splatnosti, typu úrokovej sadzby a iné faktory) s podobnou úverovou bonitou. Akákoľvek ďalšia požičaná suma predstavuje výdavok alebo zníženie výnosu dovtedy, pokiaľ nesplní podmienky pre jej vykázanie ako iného typu majetku.

AG65. Ak jednotka poskytne úver s úrokom, ktorý nekorešponduje s trhovou úrokovou sadzbou (napr. 5 percent v prípade, ak je trhová sadzba pre podobné úvery 8 percent) a ako kompenzáciu obdrží zálohový poplatok, vykazuje jednotka úver v jeho reálnej hodnote, t.j. bez prijatých poplatkov. Jednotka zvýši diskont do zisku alebo straty pomocou metódy efektívnej úrokovej miery.

Následné oceňovanie finančného majetku (odseky 45 a 46)

AG66. Ak bol finančný nástroj predtým vykazovaný ako finančný majetok je oceňovaný v reálnej hodnote a jeho reálna hodnota klesne pod nulovú hodnotu, v súlade s odsekom 47 ide o finančný záväzok.

AG67. Nasledujúci príklad ukazuje účtovanie transakčných nákladov v rámci prvotného a následného ocenenia finančného majetku k dispozícii na predaj. Majetok bol nadobudnutý za hodnotu 100 CU plus nákupná provízia vo výške 2 CU. Prvotne sa majetok vykáže v hodnote 102 CU. Ďalší dátum finančného vykazovania nastane o jeden deň neskôr, kedy sa kótovaná trhová cena majetku dostane na hodnotu 100 CU. Ak by došlo k predaju majetku, bolo by nevyhnutné zaplatiť províziu vo výške 3 CU. K uvedenému dátumu sa majetok ocení na hodnotu 100 CU (bez ohľadu na možnú províziu z predaja) a strata vo výške 2 CU sa vykáže vo vlastnom imaní. Ak sa finančného majetku k dispozícii na predaj týkajú fixné alebo stanoviteľné platby, transakčné náklady sa pomocou metódy efektívnej úrokovej miery odpíšu do zisku alebo straty. Ak sa finančného majetku k dispozícii na predaj fixné alebo stanoviteľné splátky netýkajú, transakčné náklady sa vykazujú v zisku alebo strate v prípade, ak sa ukončí vykazovanie alebo zníži hodnota tohto majetku.

AG68. Nástroje klasifikované ako úvery a pohľadávky sa oceňujú v odpisovaných nákladoch bez ohľadu na úmysel jednotky držať ich do splatnosti.

Úvahy o oceňovaní reálnou hodnotou (odseky 48 a 49)

AG69. Podstatou definície reálnej hodnoty je predpoklad, že jednotka je nepretržitou činnosťou bez zámeru alebo potreby ukončiť alebo významne zmenšiť škálu svojich činností, alebo uskutočniť transakciu za nepriaznivých podmienok. Reálna hodnota z tohto dôvodu nepredstavuje sumu, ktorú by jednotka prijala alebo platila vo vynútenej transakcii, nedobrovoľnej likvidácii alebo exekučnom predaji. Reálna hodnota však odráža úverovú kvalitu nástroja.

AG70. Tento štandard používa pojmy „ponúkaná cena“ a „dopytovaná cena“ (niekedy sa označuje aj ako „skutočná navrhovaná cena“) v kontexte kótovaných trhových cien a pojem „pásmo ponuka-dopyt“ len za účelom zahrnutia transakčných nákladov. Do pojmu „pásmo ponuka-dopyt“ sa iné úpravy, pomocou ktorých možno dospieť k reálnej hodnote (napr. úverové riziko protistrany), nezahŕňajú.

Aktívny trh: Kótovaná cena

AG71. Finančný nástroj sa považuje za nástroj kótovaný na finančnom trhu, ak sú z burzy, od dílera, brokera, priemyselnej skupiny, cenovej alebo regulačnej agentúry okamžite a pravidelne k dispozícii kótované ceny, ktoré odrážajú aktuálne a pravidelne sa opakujúce trhové transakcie na nezávislej báze. Reálna hodnota sa definuje ako suma, ku ktorej dospel súhlasiaci kupujúci a súhlasiaci predávajúci v rámci nezávislej transakcie. Cieľom stanovenia reálnej hodnoty finančného nástroja, s ktorým sa obchoduje na aktívnom trhu, je dospieť k cene, za ktorú by sa k dátumu, ku ktorému je zostavená súvaha, s týmto nástrojom uskutočnila transakcia (t.j. bez modifikácie alebo inej úpravy nástroja) v rámci najvýhodnejšieho aktívneho trhu, na ktorý má jednotka okamžitý prístup. Jednotka však upravuje cenu na výhodnejšom trhu za účelom zahrnutia akýchkoľvek rozdielov v úverovom riziku protistrany medzi nástrojmi, s ktorými sa na tomto trhu obchoduje a nástrojom, ktorý sa práve ohodnocuje. Existencia zverejňovaných cenových kotácií na aktívnom trhu predstavuje najlepší dôkaz reálnej hodnoty, a ak takéto kotácie existujú, používajú sa na ocenenie finančného majetku alebo finančného záväzku.

AG72. Vhodná kótovaná trhová cena pre držaný majetok alebo vydávaný záväzok je zvyčajne skutočná ponúkaná cena a pre nadobúdaný majetok alebo držaný záväzok, dopytovaná cena. Ak má jednotka majetok a záväzky s kompenzáciou trhových rizík, môže použiť stredné trhové ceny ako základ pre ustanovenie reálnych hodnôt kompenzačných rizikových pozícií a podľa potreby použiť ponúkanú alebo dopytovanú cenu na čistú otvorenú pozíciu. Ak nie sú k dispozícii aktuálne ponúkané ani dopytované ceny, cena poslednej transakcie poskytuje dôkaz o aktuálnej reálnej hodnote za predpokladu, že sa od dátumu transakcie nevyskytla významná zmena v ekonomických okolnostiach. Ak sa od dátumu transakcie podmienky zmenili (napr. ide o zmenu bezrizikovej úrokovej sadzby po poslednej cenovej kotácii firemného dlhopisu), odráža reálna hodnota zmenu v podmienkach odkazom na aktuálne ceny alebo sadzby pre podobné finančné nástroje, podľa vhodnosti. Podobne aj v prípade, ak jednotka môže preukázať, že posledná transakčná cena nepredstavuje reálnu hodnotu (napr. preto, že odráža sumu, ktorú by jednotka prijala alebo zaplatila vo vynútenej transakcii, nedobrovoľnej likvidácii alebo exekučnom predaji), je takáto cena upravená. Reálna hodnota portfólia finančných nástrojov je produktom množstva jednotiek nástroja a jeho kótovanej trhovej ceny. Ak neexistuje zverejnená trhová cena pre finančný nástroj ako celok, avšak existujú aktívne trhy pre jeho jednotlivé časti, je reálna hodnota určovaná na základe relevantných trhových cien komponentov.

AG73. Ak sa na aktívnom trhu kótuje sadzba (nie cena), jednotka takúto trhovo kótovanú sadzbu použije ako vstup do techniky ohodnotenia za účelom stanovenia reálnej hodnoty. Ak trhovo kótovaná sadzba nezahŕňa úverové riziko alebo iné faktory, ktoré by účastníci trhu zahrnuli do ocenenia nástroja, musí jednotka vykonať úpravu sadzby pre tieto faktory.

IAS 39

Žiadny aktívny trh: Technika oceňovania

AG74. Ak trh pre finančný nástroj nie je trhom aktívnym, jednotka stanoví reálnu hodnotu pomocou techniky oceňovania. Techniky oceňovania zahŕňajú použitie aktuálnych nezávislých trhových transakcií medzi informovanými a súhlasiacimi stranami, odkazov na aktuálnu reálnu hodnotu iného nástroja, ktorá je v podstate rovnaká, analýzu diskontovaných peňažných tokov a opčné cenové modely. Ak za účelom ocenenia nástroja existuje technika oceňovania spoločne používaná účastníkmi trhu a je dokázané, že výsledkom použitia takejto techniky sú spoľahlivé odhady cien získaných v rámci aktuálnych trhových transakcií, použije jednotka takúto techniku.

AG75. Cieľom použitia techniky oceňovania je určiť, aká by bola transakčná cena v rámci nezávislej výmeny k dátumu oceňovania, na ktorú by sa vzťahovali bežné obchodné úvahy. Reálna hodnota sa odhaduje na základe výsledkov techniky oceňovania, ktorá v maximálnej miere využíva trhové vstupy a v čo najmenšej možnej miere sa spolieha na špecifické jednotkové vstupy. Technika oceňovania povedie k realistickému odhadu reálnej hodnoty, ak (a) primerane odráža skutočnosť, ako by trh ohodnotil nástroj, a (b) vstupy do techniky oceňovania primerane odrážajú trhové očakávania a ocenenia faktorov rizikovej výnosnosti obsiahnutých vo finančnom nástroji.

AG76. Preto technika oceňovania (a) zahŕňa všetky faktory, ktoré by pri stanovení ceny účastníci trhu brali do úvahy a (b) je konzistentná s akceptovanými ekonomickými metodológiami oceňovania finančných nástrojov. Jednotka periodicky porovnáva techniku oceňovania a vykonáva testovanie jej platnosti pri použití cien akýchkoľvek zistiteľných aktuálnych trhových transakcií v rámci toho istého nástroja (t.j. bez modifikácie alebo inej úpravy) alebo na základe akýchkoľvek dostupných zistiteľných trhových údajov. Jednotka získava trhové údaje z toho istého trhu, na ktorom nástroj vznikol, alebo na ktorom došlo ku kúpe nástroja. Najlepším dôkazom reálnej hodnoty finančného nástroja pri prvotnom vykázaní je transakčná cena (t.j. reálna hodnota zaplatenej alebo prijatej odmeny) s výnimkou situácie, ak sa reálna hodnota tohto nástroja porovnáva s inými zistiteľnými trhovými transakciami s tým istým nástrojom (t.j. bez modifikácie alebo iných úprav) alebo na základe techniky oceňovania, ktorej premenlivé veličiny zahŕňajú výlučne údaje zo zistiteľných trhov.

AG77. Prvotné nadobudnutie alebo vznik finančného majetku alebo prevzatie finančného záväzku predstavuje trhovú transakciu, ktorá tvorí základ pre odhadnutie reálnej hodnoty finančného nástroja. Ak je finančný nástroj dlhovým nástrojom (ako napríklad úver), jeho reálnu hodnotu možno stanoviť odkazom na trhové podmienky, ktoré existovali k dátumu akvizície alebo vzniku, a na aktuálne trhové podmienky alebo úrokové sadzby, ktoré jednotka (alebo iné strany) aktuálne uplatňuje na podobné dlhové nástroje (t.j. podobná zvyšková splatnosť, charakter peňažného toku, mena, úverové riziko, záruka a úrokový základ). Za predpokladu, že následne po vzniku dlhového nástroja nedošlo k žiadnej zmene úverového rizika dlžníka a použiteľných úverových rozpätí, je možné odhad súčasnej trhovej úrokovej sadzby odvodiť použitím základnej úrokovej sadzby odrážajúcej vyššiu úverovú kvalitu než základný dlhový nástroj, pričom úverové rozpätie ostane rovnaké a jednotka vykoná úpravu o zmenu základnej úrokovej sadzby odo dňa vzniku. Ak sa od poslednej trhovej transakcie podmienky zmenili, zodpovedajúca zmena reálnej hodnoty finančného nástroja, ktorý sa ohodnocuje, sa stanovuje odkazom na aktuálne ceny alebo sadzby podobných finančných nástrojov, pričom sa podľa potreby upraví o všetky rozdiely z ohodnocovaného nástroja.

AG78. Tie isté informácie nemusia byť k dispozícii ku každému dátumu ocenenia. Napríklad k dátumu, ku ktorému jednotka poskytuje úver alebo nadobúda dlhový nástroj, s ktorým sa aktívne neobchoduje, disponuje jednotka transakčnou cenou, ktorá je aj trhovou cenou. Je však možné, že k dátumu ďalšieho ocenenia nebudú k dispozícii žiadne informácie o novej transakcii a hoci jednotka môže stanoviť všeobecnú úroveň trhových úrokových sadzieb, nemusí vedieť, akú úroveň úverového alebo iného rizika by pri oceňovaní nástroja k takémuto dátumu účastníci trhu brali do úvahy. Jednotka nemusí disponovať informáciami z posledných transakcií za účelom stanovenia vhodného úverového rozpätia nad základnú úrokovú sadzbu v rámci stanovenia diskontnej sadzby pre výpočet súčasnej hodnoty. Pri absencii dôkazov je vhodné predpokladať, že v rozpätí, ktoré existovalo k dátumu poskytnutia úveru, nedošlo k žiadnym zmenám. Od jednotky sa však môže očakávať primeraná snaha pri stanovení dôkazu, či v rámci týchto faktorov došlo k zmenám. Ak existuje dôkaz o zmene, jednotka v rámci stanovenia reálnej hodnoty finančného nástroja zváži účinky takýchto zmien.

AG79. Pri uplatňovaní diskontovaných analýz peňažných tokov používa jednotka diskontné sadzby rovnajúce sa prevládajúcej miere návratnosti z finančných nástrojov, ktoré majú v podstate tie isté podmienky a charakteristiky, vrátane úverovej kvality nástroja, počas zostávajúceho obdobia ktorého je zmluvná úroková sadzba fixná, zostávajúceho obdobia splátok istiny a meny, v ktorej sa majú splátky uskutočňovať. Krátkodobé pohľadávky a záväzky bez určenia úrokovej sadzby možno oceniť v pôvodnej faktúrovanej sume za predpokladu, že účinok diskontovania nie je významný.

Žiadny aktívny trh: Majetkové nástroje

AG80. Reálna hodnota investícií do majetkových nástrojov, ktoré nemajú kótovanú trhovú cenu na aktívnom trhu a prepojených derivátov, ktorých vyrovnanie sa musí uskutočniť dodaním takéhoto nekótovaného majetkového nástroja (pozri odseky 46(c) a 47) je možné spoľahlivo oceniť, ak (a) premenlivosť v rozsahu primeraných odhadov reálnej hodnoty nie je vo vzťahu k takémuto nástroju významná, alebo (b) pravdepodobnosti rôznych odhadov v rámci pásma možno pri stanovení reálnej hodnoty primerane zhodnotiť a použiť.

AG81. Existuje mnoho situácií, v rámci ktorých premenlivosť v rozsahu primeraných odhadov reálnej hodnoty investícií do majetkových nástrojov, ktoré nemajú kótovanú trhovú cenu a prepojených derivátov, ktorých vyrovnanie musí prebehnúť formou dodania takéhoto nekótovaného majetkového nástroja (pozri odseky 46(c) a 47) pravdepodobne nebude významná. Bežne je možné odhadnúť reálnu hodnotu finančného majetku, ktorý jednotka nadobudla od externej strany. Ak je však rozsah primeraných odhadov reálnej hodnoty významný a pravdepodobnosti rôznych odhadov nemožno spoľahlivo zhodnotiť, jednotka nesmie oceňovať nástroj v reálnej hodnote.

Vstupy do techník oceňovania

AG82. Vhodná technika odhadnutia reálnej hodnoty konkrétneho finančného nástroja zahŕňa zistiteľné trhové údaje o trhových podmienkach a iných faktoroch, ktoré pravdepodobne môžu vplývať na reálnu hodnotu nástroja. Reálna hodnota finančného nástroja vychádza z jedného alebo viacerých nasledujúcich faktorov (pravdepodobne aj z iných faktorov).

(a) *Časová hodnota peňazí (t j. úrokový základ alebo bezriziková sadzba).* Základné úrokové sadzby možno obvykle odvodiť zo zistiteľných cien štátnych dlhopisov a často sa uvádzajú vo finančných publikáciách. Takéto sadzby sa obvykle menia spolu s očakávanými dátumami plánovaných peňažných tokov v súlade s výnosovou krivkou úrokových sadzieb pre rôzne časové obdobia. Z praktických dôvodov môže jednotka ako základnú sadzbu používať osvedčenú a okamžite zistiteľnú všeobecnú sadzbu, napríklad LIBOR alebo swapovú sadzbu. (Pretože napríklad LIBOR nie je bezriziková úroková sadzba, úprava úverového rizika súvisiaceho s konkrétnym finančným nástrojom sa stanovuje na základe jeho úverového rizika vo vzťahu k úverovému riziku obsiahnutému v takejto základnej sadzbe.) V niektorých krajinách môžu štátne dlhopisy obsahovať významné úverové riziko a nemusia poskytovať stabilnú základnú úrokovú sadzbu pre nástroje denominované v mene takejto krajiny. Niektoré jednotky v takýchto krajinách môžu mať lepšie úverové postavenie a nižšiu sadzbu na požičiavanie než vláda. V takom prípade sa základné úrokové sadzby stanovujú vhodne odkazom na najkvalitnejšie firemné dlhopisy emitované v mene takejto jurisdikcie.

(b) *Úverové riziko.* Efekt úverového rizika na reálnu hodnotu (t.j. prémia nad základnú úrokovú sadzbu súvisiacu s úverovým rizikom) možno odvodiť zo zistiteľných trhových cien obchodovaných nástrojov rôznej úverovej kvality alebo zo zistiteľných úrokových sadzieb uplatňovaných veriteľmi na úvery s rôznymi úverovými bonitami.

(c) *Ceny za výmenu cudzej meny.* Aktívne trhy, na ktorých sa uskutočňuje výmena cudzích mien, existujú pre väčšinu najdôležitejších mien a ceny sa uvádzajú denne vo finančných publikáciách.

(d) *Ceny komodít.* Pre mnoho komodít sú k dispozícii zistiteľné trhové ceny.

(e) *Ceny vlastného imania.* Ceny (a cenové indexy) obchodovaných majetkových nástrojov sa na niektorých trhoch dajú okamžite zistiť. Techniky založené na súčasnej hodnote sa môžu použiť na odhadnutie súčasnej trhovej ceny majetkových nástrojov, pre ktoré neexistujú zistiteľné ceny.

(f) *Nestálosť (t. j. závažnosť budúcich zmien ceny finančného nástroja alebo inej položky).* Stanovenie nestálosti aktívne obchodovaných položiek možno primerane odhadnúť na základe historických trhových údajov alebo pomocou nestálostí, obsiahnutých v súčasných trhových cenách.

(g) *Riziko predčasného splatenia a riziko odkúpenia.* Očakávanú možnosť predčasného splatenia finančného majetku a možnosť odkúpenia finančného záväzku je možné odhadnúť na základe historických údajov. (Reálna hodnota finančného záväzku, ktorý môže protistrana odkúpiť, nemôže byť nižšia než súčasná hodnota sumy odkúpenia — pozri odsek 49.)

(h) *Servisné náklady súvisiace s finančným majetkom alebo finančným záväzkom*. Servisné náklady možno odhadnúť pomocou porovnaní s aktuálnymi poplatkami účtovanými ostatnými účastníkmi trhu. Ak sú servisné náklady súvisiace s finančným majetkom alebo finančným záväzkom významné a iní účastníci trhu by znášali porovnateľné náklady, emitent ich pri stanovovaní reálnej hodnoty takéhoto finančného majetku alebo finančného záväzku berie do úvahy. Je pravdepodobné, že sa reálna hodnota pri vzniku zmluvného práva na budúce poplatky rovná zaplateným nákladom za ich vznik s výnimkou situácie, ak budúce poplatky a súvisiace náklady nespadajú do pásma porovnateľnosti podobných nástrojov na trhu.

Zisky a straty (odseky 55–57)

AG83. Jednotka uplatňuje IAS 21 na finančný majetok a finančné záväzky, ktoré sú v súlade s IAS 21 peňažnými položkami a sú denominované v cudzej mene. Podľa IAS 21 sa všetky kurzové zisky a straty z peňažného majetku a peňažných záväzkov vykazujú v zisku alebo strate. Výnimkou je peňažná položka, ktorá je označená ako nástroj hedgingu buď v rámci hedgingu peňažných tokov (pozri odseky 95–101) alebo hedgingu čistej investície (pozri odsek 102). Pre účely vykázania kurzových ziskov a strát v súlade s IAS 21 sa finančný majetok k dispozícii na predaj posudzuje tak, ako keby sa účtoval v upravenej cene obstarania v cudzej mene. Pokiaľ teda ide o takýto majetok, sú výmenné rozdiely vyplývajúce zo zmien v upravenej cene obstarania vykazované v zisku alebo strate a iné zmeny v účtovnej hodnote sú vykazované v súlade s odsekom 55(b). Pokiaľ ide o finančný majetok k dispozícii na predaj, ktorý podľa IAS 21 nie je peňažnou položkou (napríklad majetkové nástroje), zisk alebo strata, ktorá sa vykazuje priamo vo vlastnom imaní podľa odseku 55(b), zahŕňa všetky súvisiace súčasti cudzej meny. Ak medzi nederivátovým peňažným majetkom a nederivátovým peňažným záväzkom existuje hedgingový vzťah, zmeny súčasti cudzej meny takýchto finančných nástrojov sa vykazujú v zisku alebo strate.

Zníženie hodnoty a nedobytnosť finančného majetku (odseky 58-70)

Finančný majetok účtovaný v upravenej cene obstarania (odseky 63–65)

AG84. Zníženie hodnoty finančného majetku účtovaného v upravenej cene obstarania je ocenené používaním pôvodnej platnej úrokovej sadzby pre finančný nástroj, pretože diskontovanie aktuálnou trhovou úrokovou sadzbou by v konečnom dôsledku uvalilo ocenenie reálnej hodnoty na finančný majetok, ktorý by bol inak oceňovaný v upravenej cene obstarania. Ak v dôsledku finančných problémov dlžníka alebo emitenta dôjde k úprave podmienok úveru, pohľadávky alebo investície držanej do splatnosti, zníženie hodnoty sa oceňuje pomocou pôvodnej platnej úrokovej sadzby pred zmenou podmienok. Ak je efekt diskontovania nevýznamný, peňažné toky súvisiace s krátkodobými pohľadávkami sa nediskontujú. Ak má úver, pohľadávka, alebo investícia držaná do doby splatnosti premenlivú úrokovú sadzbu, predstavuje diskontná sadzba pre oceňovanie akejkoľvek straty zo zníženia hodnoty v súlade s odsekom 63 súčasnú platnú úrokovú sadzbu (sadzby), stanovenú podľa zmluvy. Veriteľ môže oceňovať zníženie hodnoty finančného majetku účtovaného pomocou upravenej ceny obstarania na základe reálnej hodnoty nástroja a pri použití zistiteľnej trhovej ceny. Výpočet súčasnej hodnoty očakávaných budúcich peňažných tokov kolateralizovaného finančného majetku odráža peňažné toky, ktoré môžu vzniknúť zo zabavenia a predaja bez nákladov na získanie a predaj záruky a to bez ohľadu na pravdepodobnosť zabavenia a predaja.

AG85. Proces odhadu zníženia hodnoty berie do úvahy všetky úverové angažovanosti, nielen angažovanosti týkajúce sa nízkej úverovej kvality. Ak napríklad jednotka používa interný úverový systém analýzy a triedenia, zhodnotí všetky úverové stupne a nielen tie, ktoré odrážajú závažné úverové zhoršenia.

AG86. Výsledkom procesu odhadovania sumy straty zo zníženia hodnoty môže byť jedna suma alebo škála možných súm. Pokiaľ ide o uvedenú škálu súm, jednotka vykáže stratu zo zníženia hodnoty rovnajúcu sa najlepšiemu odhadu v rámci škály (*) a pred zverejnením účtovnej závierky vezme do úvahy všetky dostupné informácie o podmienkach existujúcich k dátumu, ku ktorému je zostavená súvaha.

(*) IAS 37, odsek 39 obsahuje návod na stanovenie najlepšieho odhadu v rámci škály možných výstupov.

AG87. Za účelom kolektívneho zhodnotenia zníženia hodnoty sa finančný majetok zoskupuje na základe podobných charakteristík úverového rizika, ktoré označujú schopnosť dlžníka zaplatiť všetky sumy v súlade so zmluvnými podmienkami (napríklad na základe ohodnotenia úverového rizika alebo procesu zatrieďovania, ktorý berie do úvahy typ majetku, priemysel, geografické umiestnenie, typ záruky, stav nesplatených pohľadávok a iné dôležité faktory). Zvolené charakteristiky sú relevantné vo vzťahu k odhadu budúcich peňažných tokov pre skupiny takéhoto majetku tým, že naznačujú schopnosť dlžníka splatiť všetky splatné sumy v súlade so zmluvnými podmienkami týkajúcimi sa majetku, ktorý je predmetom hodnotenia. Pravdepodobnosti straty a iné štatistiky týkajúce sa strát sa líšia na skupinovej úrovni medzi (a) majetkom, ktorý sa podrobil individuálnemu hodnoteniu ohľadom zníženia hodnoty a jeho hodnota sa neznížila a (b) majetkom, ktorý nebol individuálne hodnotený na zníženie hodnoty s tým výsledkom, že sa môže vyžadovať odlišná suma zníženia hodnoty. Ak jednotka nedisponuje skupinou majetku s podobnými rizikovými charakteristikami, nevykonáva dodatočné hodnotenie.

AG88. Vykázanie strát zo zníženia hodnoty na skupinovej úrovni predstavuje medzikrok identifikácie strát zo zníženia hodnoty jednotlivého majetku v rámci skupiny finančného majetku, ktorý sa kolektívne podrobuje hodnoteniu ohľadom zníženia hodnoty. Ihneď po dostupnosti informácie, ktorá špecificky identifikuje straty zo zníženia hodnoty jednotlivého majetku v rámci skupiny sa takýto majetok zo skupiny odstráni.

AG89. Budúce peňažné toky v skupine finančného majetku, ktorý sa kolektívne podrobuje hodnoteniu ohľadom zníženia hodnoty, sa odhadujú na základe historických skúseností so stratou súvisiacou s majetkom, ktorý má podobné charakteristiky úverového rizika ako majetok v rámci skupiny. Jednotky, ktoré nedisponujú špecifickými skúsenosťami so stratami alebo sú ich skúsenosti nedostatočné, použijú skúsenosti partnerskej skupiny týkajúce sa porovnateľnej skupiny finančného majetku. Historické skúsenosti so stratami sa upravujú na základe súčasných zistiteľných údajov za účelom zahrnutia účinku súčasných podmienok, ktoré nemali vplyv na obdobie, z ktorého vychádza historická skúsenosť so stratami, ako aj za účelom odstránenia účinku podmienok v historickom období, ktoré v súčasnej dobe neexistujú. Odhady zmien budúcich peňažných tokov odrážajú a sú konzistentné so zmenami v súvisiacich získateľných údajoch v jednotlivých obdobiach (napríklad ide o zmeny miery nezamestnanosti, cien nehnuteľností, cien komodít, platobného stavu alebo iných faktorov, ktoré naznačujú vznik strát v skupine a ich význam). Metodológia a predpoklady použité v rámci odhadovania budúcich peňažných tokov sa pravidelne prehodnocujú, čím sa zabráni tvorbe rozdielov medzi odhadmi strát a súčasnými skúsenosťami so stratou.

AG90. Ako príklad použitia odseku AG89, môže jednotka stanoviť, na základe historickej skúsenosti, že jednou z hlavných príčin zlyhania v oblasti úverov poskytovaných v rámci kreditných kariet je úmrtie dlžníka. Jednotka môže zistiť, že v rámci porovnania jednotlivých rokov sa miera úmrtnosti nemení. Bez ohľadu na vyššie uvedené však niektorí dlžníci v rámci skupiny jednotky ohľadom úverov na kreditnú kartu môžu v priebehu ďalšieho roka zomrieť, čo znamená, že došlo k strate zo zníženia hodnoty takýchto úverov a to aj napriek tomu, že jednotka ku koncu roka nemá informácie o tom, ktorí dlžníci zomreli. Vzhľadom na takéto „vzniknuté, ale nevykázané“ straty by bolo vhodné vykázať stratu zo zníženia hodnoty. Nebolo by však vhodné vykazovať stratu zo zníženia hodnoty súvisiacu s úmrtiami, ktoré sa v budúcom období očakávajú, pretože k výskytu udalosti spôsobujúcej stratu (smrť dlžníka) zatiaľ nedošlo.

AG91. Pri používaní historických mier strát v rámci odhadu budúcich peňažných tokov je dôležité si uvedomiť, že informácie o historických mierach strát sa používajú pri skupinách, ktoré sú konzistentné so skupinami, v rámci ktorých sa takéto historické miery zisťovali. Preto by použitá metóda mala umožniť priradenie každej skupiny k informáciám o minulých skúsenostiach so stratami v skupinách majetku s podobnými charakteristikami úverového rizika a relevantnými zistiteľnými údajmi, ktoré odrážajú aktuálne podmienky.

AG92. Prístupy založené na vzorcoch alebo štatistické metódy možno použiť na stanovenie strát zo zníženia hodnoty v rámci skupín finančného majetku (napr. v prípade úverov s nižšou sumou) za predpokladu, že sú konzistentné s požiadavkami uvedenými v odsekoch 63–65 a AG87–AG91. Každý použitý model musí zahŕňať efekt časovej hodnoty peňazí, zvažovať peňažné toky vzhľadom na zvyškovú životnosť majetku (nielen vzhľadom na nasledujúci rok), zvažovať vek úverov v rámci portfólia a nesmie dať podnet na vznik straty zo zníženia hodnoty pri prvotnom vykázaní finančného majetku.

Výnosové úroky po vykázaní zníženia hodnoty

AG93. Ak v dôsledku straty zo zníženia hodnoty došlo k odpísaniu finančného majetku alebo skupiny podobného finančného majetku, výnosový úrok sa následne vykazuje prostredníctvom použitia úrokovej sadzby, použitej na diskontovanie budúcich peňažných tokov za účelom ocenenia straty zo zníženia hodnoty.

IAS 39

Hedging (odseky 71–102)

Nástroje hedgingu (odseky 72–77)

Nástroje spĺňajúce stanovené podmienky (odseky 72 a 73)

AG94. Potenciálna strata z opcie, ktorú jednotka upíše, by mohla byť podstatne väčšia než potenciálny zisk v hodnote súvisiacej hedgovanej položky. Inými slovami, vypísaná opcia nie je efektívnym prostriedkom na zníženie ziskovej alebo stratovej vystavenosti hedgovanej položky. Z tohto dôvodu nie je vypísaná opcia nástrojom hedgingu s výnimkou prípadu, kedy je označená ako kompenzácia kúpenej opcie, vrátane tej, ktorá je vložená do iného finančného nástroja, napríklad vypísaná opcia použitá na hedging splatného záväzku. Naproti tomu kúpená opcia má potenciálne zisky rovnajúce sa alebo väčšie ako straty, a preto má potenciál znížiť vystavenosť zisku alebo straty zo zmien v reálnej hodnote alebo peňažných tokoch. Preto môže spĺňať podmienky klasifikácie nástroja hedgingu.

AG95. Investíciu držanú do splatnosti, ktorá sa účtuje v upravenej cene obstarania, možno v rámci hedgingu rizika cudzej meny označiť za nástroj hedgingu.

AG96. Investícia do nekótovaného majetkového nástroja, ktorý sa neúčtuje v reálnej hodnote, pretože jeho reálnu hodnotu nemožno spoľahlivo oceniť alebo prepojený derivát, ktorého vyrovnanie musí prebehnúť formou doručenia takéhoto nekótovaného majetkového nástroja (pozri odseky 46(c) a 47) nemôže byť označený za nástroj hedgingu.

AG97. Vlastné majetkové nástroje jednotky nie sú finančným majetkom alebo finančnými záväzkami jednotky, a preto ich nemožno označiť ako nástroje hedgingu.

Hedgované položky (odseky 78–84)

Položky spĺňajúce stanovené podmienky (odseky 78–80)

AG98. Firemný záväzok nadobudnúť podnikanie v podnikovej kombinácii nemôže byť hedgovanou položkou s výnimkou kurzového rizika, pretože ostatné hedgované riziká nemôžu byť špecificky identifikované a ocenené. Takéto ostatné riziká sú všeobecnými obchodnými rizikami.

AG99. Investícia podľa metódy vlastného imania nemôže byť hedgovanou položkou pri zabezpečení reálnej hodnoty, pretože metóda vlastného imania vykazuje v zisku alebo strate podiel investora na nerozdelenom zisku alebo strate pridruženého podniku a nie zmeny v reálnej hodnote investície. Z podobných dôvodov investícia do konsolidovanej dcérskej spoločnosti nemôže byť hedgovanou položkou pri zabezpečení reálnej hodnoty, pretože konsolidácia vykazuje v zisku alebo strate podiel materskej spoločnosti na nerozdelenom zisku alebo strate dcérskej spoločnosti a nie zmeny reálnej hodnoty investície. Hedging investície do zahraničnej prevádzky je odlišný, nakoľko ide o hedging vystavenosti v cudzej mene a nie o zabezpečenie reálnej hodnoty súvisiaci so zmenou hodnoty investície.

Označenie finančných nástrojov ako hedgovaných položiek (odseky 81 a 81A)

AG99A. […] Jednotka môže označiť všetky peňažné toky celého finančného majetku alebo finančného záväzku za hedgovanú položku a zabezpečiť ich len voči konkrétnemu riziku (napr. len voči zmenám, súvisiacim so zmenami sadzby LIBOR). Napríklad v prípade finančného záväzku, ktorého efektivna úroková sadzba je 100 základných bodov pod sadzbou LIBOR, jednotka môže označiť za hedgovanú položku celý záväzok (t.j. istinu a úrok na úrovni LIBOR mínus 100 základných bodov) a hedgovať zmenu reálnej hodnoty peňažných tokov celého záväzku, ktorá súvisí so zmenami sadzby LIBOR. Jednotka si taktiež môže zvoliť pomerný činiteľ hedgingu, ktorý je iný než 1:1, a to za účelom zlepšenia účinnosti hedgingu podľa odseku AG100.

AG99B. Okrem toho, ak sa finančný nástroj s fixnou sadzbou hedguje až po uplynutí určitého času od jeho vzniku a medzičasom došlo k zmene úrokových sadzieb, môže jednotka označiť časť rovnajúcu sa základnej sadzbe […]. Napríklad predpokladajme, že jednotka vytvorí finančný majetok s fixnou sadzbou v hodnote 100 CU, na ktorý sa uplatňuje efektivna úroková sadzba 6 percent v čase, keď sa sadzba LIBOR nachádza na úrovni 4 percent. Jednotka začne hedgovať tento majetok trochu neskôr, kedy sa sadzba LIBOR vyšplhala už na 8 percent a reálna hodnota majetku sa znížila na 90 CU. Jednotka vypočíta, že ak by bola kúpila majetok v deň, kedy ho prvýkrát označila za hedgovanú položku za jeho vtedajšiu reálnu hodnotu 90 CU, efektívny výnos by predstavoval 9,5 percenta. […] Jednotka môže označiť časť sadzby LIBOR vo výške 8 percent, ktorá pozostáva čiastočne zo zmluvných úrokových peňažných tokov a čiastočne z rozdielu medzi súčasnou reálnou hodnotou (t.j. 90 CU) a sumou splatnou k dátumu splatnosti (t.j. 100 CU).

Označenie nefinančných položiek ako hedgované položky (odsek 82)

AG100. Zmeny v cene zložky alebo prvku nefinančného majetku alebo nefinančného záväzku všeobecne nemajú predvídateľný, osobitne oceniteľný vplyv na cenu položky, ktorý je porovnateľný s vplyvom povedzme, zmeny v trhových úrokových sadzbách ceny dlhopisu. Preto sa nefinančný majetok alebo nefinančný záväzok považuje za hedgovanú položku len v jeho úplnosti alebo z hľadiska kurzového rizika. Ak existuje rozdiel medzi pojmom nástroj hedgingu a hedgovaná položka (ako napríklad v prípade hedgingu predpokladaného nákupu brazílskej kávy pri použití forwardovej zmluvy na nákup kolumbijskej kávy a pri použití podobných podmienok), môže hedgingový vzťah predsa len spĺňať podmienky klasifikácie hedgingového vzťahu za predpokladu, že boli splnené všetky podmienky, uvedené v odseku 88, vrátane predpokladu, že hedging bude vysoko efektívny. Pre tento účel môže byť suma nástroja hedgingu vyššia alebo nižšia, než suma hedgovanej položky v prípade, ak takýto stav zlepšuje efektívnosť hedgingového vzťahu. Je napríklad možné vykonať regresnú analýzu za účelom ustanovenia štatistického vzťahu medzi hedgovanou položkou (napr. transakcia s brazílskou kávou) a nástrojom hedgingu (napr. transakcia s kolumbijskou kávou). Ak medzi dvoma premenlivými veličinami existuje platný štatistický vzťah (t.j. medzi jednotkovými cenami brazílskej a kolumbijskej kávy), sklon regresnej čiary možno použiť pri ustanovení hedgingového pomerného činiteľa, ktorý maximalizuje očakávanú efektívnosť. Ak je napríklad sklon regresnej čiary 1,02, hedgingový pomerný činiteľ vychádzajúci z množstva 0,98 hedgovaných položiek k množstvu 1,00 nástroja hedgingu maximalizuje očakávanú efektívnosť. Hedgingový vzťah však môže vyústiť aj do neúčinnosti, ktorá sa počas trvania hedgingového vzťahu vykazuje v zisku alebo strate.

Označenie skupín položiek ako hedgované položky (odseky 83 a 84)

AG101. Hedging celkovej čistej pozície (napr. bez započítania všetkého majetku s fixnou sadzbou a záväzkov s fixnou sadzbou a podobnou splatnosťou), a nie špecifickej hedgovanej položky, nespĺňa podmienky pre účtovanie hedgingu. Avšak, približne ten istý vplyv účtovania hedgingu na zisk alebo stratu pre tento typ hedgingového vzťahu možno dosiahnuť označením časti súvisiacich položiek ako hedgovanej položky. Napríklad, ak má banka majetok 100 CU a záväzky 90 CU s rizikami a podmienkami podobného charakteru uskutočňuje hedging čistej vystavenosti v objeme 10 CU, môže označiť 10 CU z tohto majetku ako hedgovanú položku. Toto označenie je možné použiť, ak takýto majetok a záväzky sú nástrojmi s fixnou sadzbou, kedy ide o zabezpečenie reálnej hodnoty, alebo ak sú oba nástrojmi s premenlivou sadzbou, kedy ide o hedging peňažných tokov. Podobne, ak má jednotka firemný záväzok uskutočniť nákup v cudzej mene v hodnote 100 CU a firemný záväzok uskutočniť predaj v cudzej mene v hodnote 90 CU, môže hedgovať čistú sumu vo výške 10 CU nadobudnutím derivátu a jeho označením ako nástroja hedgingu spojeného so sumou 10 CU zo záväznej nákupnej povinnosti 100 CU.

Účtovanie hedgingu (odseky 85–102)

AG102. Príkladom zabezpečenia reálnej hodnoty je hedging vystavenosti zmenám v reálnej hodnote dlhových nástrojov s fixnou sadzbou v dôsledku zmien v úrokových sadzbách. Do takéhoto hedgingu by mohol vstúpiť buď emitent alebo držiteľ.

AG103. Príkladom hedgingu peňažných tokov je použitie swapu na výmenu dlhu s premenlivou sadzbou za dlh s fixnou sadzbou (t.j. ide o hedging budúcej transakcie, v rámci ktorej budúce úrokové platby predstavujú hedgované budúce peňažné toky).

IAS 39

AG104. Hedging firemného záväzku (napr. hedging voči zmene ceny pohonných hmôt, ktorá sa týka nevykázaného zmluvného záväzku elektropodnikom, nakúpiť palivo za fixnú cenu) je hedgingom voči vystaveniu sa zmene reálnej hodnoty. Preto je takýto hedging zabezpečením reálnej hodnoty. Avšak v súlade s odsekom 87 by sa hedging voči kurzovému riziku vyplývajúci z firemného záväzku mohol alternatívne účtovať aj ako hedging peňažných tokov.

Hodnotenie efektívnosti hedgingu

AG105. Hedging sa považuje za veľmi efektívny len v prípade, ak sú splnené obidve nasledujúce podmienky:

(a) Pri zahájení hedgingu a v ďalších obdobiach sa očakáva vysoká efektívnosť hedgingu pri dosahovaní kompenzácie zmien v reálnej hodnote alebo v peňažných tokoch, súvisiacich s hedgovaným rizikom počas obdobia, na ktoré bol hedging označený. Takéto očakávanie možno preukázať viacerými spôsobmi, vrátane porovnania minulých zmien v reálnej hodnote alebo v peňažných tokoch hedgovanej položky, ktoré súvisia s hedgovaným rizikom, s minulými zmenami reálnej hodnoty alebo peňažných tokov nástroja hedgingu alebo preukázaním významnej štatistickej korelácie medzi reálnou hodnotou alebo peňažnými tokmi hedgovanej položky a nástroja hedgingu. Jednotka si môže zvoliť pomerný činiteľ hedgingu, ktorý je iný než 1:1, a to za účelom zlepšenia efektívnosti hedgingu podľa ustanovenia odseku AG100.

b) Súčasné výsledky hedgingu sa pohybujú v pásme od 80 do 125 percent. Ak sú napríklad súčasné výsledky také, že strata z nástroja hedgingu je 120 CU a zisk z peňažného nástroja je 100 CU, kompenzáciu možno oceňovať ako 120/100, čo je 120 percent, alebo ako 100/120, čo je 83 percent. V rámci tohto príkladu a pri predpoklade, že hedging spĺňa podmienku uvedenú v bode (a), jednotka by zistila, že hedging bol veľmi efektívny.

AG106. Efektívnosť sa hodnotí minimálne v čase, kedy jednotka pripravuje svoju ročnú alebo priebežnú účtovnú závierku.

AG107. Tento štandard nešpecifikuje ani jednu metódu na zhodnotenie efektívnosti hedgingu. Metóda, ktorú jednotka uplatňuje pri hodnotení efektívnosti hedgingu, závisí od jeho stratégie riadenia rizika. Ak sa napríklad stratégia riadenia rizika jednotky zameriava na pravidelné úpravy sumy nástroja hedgingu za účelom zahrnutia zmien v hedgovanej pozícii, musí jednotka preukázať, že očakáva vysokú efektívnosť hedgingu len dovtedy, kým nedôjde k ďalšej úprave sumy nástroja hedgingu. V niektorých prípadoch bude jednotka aplikovať rôzne metódy na rôzne typy hedgingu. Dokumentácia jednotky o jej hedgingovej stratégii obsahuje jej postupy pri hodnotení efektívnosti. Tieto postupy určia, či hodnotenie bude obsahovať všetky zisky alebo straty z nástroja hedgingu, alebo či časová hodnota nástroja bude vylúčená.

AG107A. […]

AG108. Ak sú základné podmienky nástroja hedgingu a hedgovaného majetku, záväzku, firemného záväzku alebo vysoko pravdepodobnej transakcie rovnaké, je možné zmeny v reálnej hodnote a peňažných tokoch priraditeľné hedgovanému riziku pravdepodobne plne kompenzovať, a to vtedy, keď sa hedging uzatvára a aj neskôr. Napríklad úrokový swap je pravdepodobne efektívnym hedgingom, ak fiktívne sumy a sumy istiny, podmienky, dátumy precenenia, dátumy príjmov a splátok úrokov a istiny a základ pre oceňovanie úrokových sadzieb sú rovnaké pre nástroj hedgingu aj pre hedgovanú položku. Okrem vyššie uvedeného hedging veľmi pravdepodobného predpokladaného nákupu komodity s forwardovou zmluvou je pravdepodobne veľmi efektívny, ak:

(a) forwardová zmluva slúži na nákup rovnakého množstva rovnakej komodity v rovnakom čase a oblasti ako hedgovaný predpokladaný nákup;

b) je reálna hodnota forwardovej zmluvy na začiatku nulová;

a

(c) buď zmena v diskonte alebo prémii k forwardovej zmluve je vylúčená z hodnotenia efektívnosti a vykázaná priamo do zisku alebo straty alebo je zmena v očakávaných peňažných tokoch veľmi pravdepodobnej predpokladanej transakcie založená na forwardovej cene komodity.

AG109. Nástroj hedgingu niekedy kompenzuje len časť hedgovaného rizika. Napríklad hedging by nebol úplne efektívny, ak by boli nástroj hedgingu a hedgovaná položka uvádzané v odlišných menách a tieto by sa nepohybovali v spojení. Taktiež hedging úrokového rizika používaním derivátu by nebol úplne efektívny, ak časť zmeny v reálnej hodnote derivátu vznikla v dôsledku úverového rizika protistrany.

AG110. Aby boli splnené podmienky pre účtovanie hedgingu, musí hedging súvisieť so špecifickým identifikovaným a označeným rizikom a nielen s celkovými podnikateľskými rizikami jednotky a musí, v konečnom dôsledku, ovplyvniť zisk alebo stratu jednotky. Hedging rizika zastarania fyzického majetku alebo riziko vyvlastnenia vlastníctva štátom nie je vhodné pre účtovanie hedgingu; efektivitu nemožno oceňovať, keďže tieto riziká nie sú spoľahlivo oceňované.

AG111. V prípade úrokového rizika sa efektívnosť hedgingu môže hodnotiť prostredníctvom prípravy rozvrhu splatností finančného majetku a finančných záväzkov, ktoré vykazujú v každom období čistú vystavenosť úrokovej sadzby za predpokladu, že čistá vystavenosť súvisí so špecifickým majetkom alebo záväzkom (alebo špecifickou skupinou majetku alebo záväzkov alebo ich špecifickou časťou) spôsobujúca čistú vystavenosť a efektívnosť hedgingu sa hodnotí vo vzťahu k takémuto majetku alebo záväzku.

AG112. Pri hodnotení efektívnosti hedgingu bude jednotka všeobecne brať do úvahy časovú hodnotu peňazí. Fixná úroková sadzba hedgovanej položky nemusí presne zodpovedať fixnej úrokovej sadzbe swapu označeného ako zabezpečenie reálnej hodnoty. Premenlivá úroková sadzba úročeného majetku alebo záväzku taktiež nemusí byť rovnaká ako premenlivá úroková sadzba swapu označeného ako hedging peňažných tokov. Reálna hodnota swapu pochádza z jeho čistých vyrovnaní. Fixné a premenlivé sadzby swapu možno meniť bez vplyvu na čisté vyrovnanie, ak sú obe zmenené o rovnakú sumu.

AG113. Ak jednotka nespĺňa kritériá efektívnosti hedgingu, ukončí účtovanie hedgingu od posledného dátumu, ku ktorému bol preukázaný súlad s efektívnosťou hedgingu. Ak však jednotka identifikuje udalosť alebo zmenu v okolnostiach, ktoré spôsobili, že hedgingový vzťah nespĺňa kritérium efektívnosti a súčasne preukáže, že pred výskytom takejto udalosti alebo zmeny v okolnostiach bol hedging efektívny, jednotka ukončí účtovanie hedgingu od dátumu vzniku uvedenej udalosti alebo zmeny v okolnostiach.

Účtovanie zabezpečenia reálnej hodnoty pre portfóliový hedging úrokového rizika

AG114. Pokiaľ ide o zabezpečenie reálnej hodnoty úrokového rizika súvisiaceho s portfóliom finančného majetku alebo finančných záväzkov, splní jednotka požiadavky tohto štandardu, ak vykáže súlad s postupmi ustanovenými v bodoch (a) – (i) a v nižšie uvedených odsekoch AG115–AG132.

(a) Ako súčasť procesu riadenia rizika identifikuje jednotka portfólium položiek, ktorého úrokové riziko chce hedgovať. Portfólio môže obsahovať len majetok, len záväzky alebo oboje. Jednotka môže identifikovať dve alebo viacero portfólií (napr. jednotka môže zoskupiť majetok k dispozícii na predaj do oddeleného portfólia), pričom v takom prípade uplatňuje osobitne na každé portfólio nižšie uvedený postup.

(b) Jednotka analyzuje portfólio do časových úsekov precenenia, ktoré vychádza skôr z očakávaných než zmluvných dátumov precenenia. Analýzu do časových úsekov precenenia možno vykonať rôznymi spôsobmi, vrátane rozvrhnutia peňažných tokov do období, v ktorých sa očakáva ich výskyt, alebo rozvrhnutím fiktívnych súm istiny do všetkých období až do očakávaného výskytu precenenia.

(c) Na základe tejto analýzy stanoví jednotka sumu, ktorú chce hedgovať. Jednotka označí za hedgovanú položku sumu majetku alebo záväzkov (ale nie čistú sumu) z identifikovaného portfólia rovnajúcu sa sume, ktorú chce označiť za hedgovanú sumu. […]

IAS 39

(d) Jednotka označí úrokové riziko, ktoré hedguje. Rizikom môže byť časť úrokového rizika v každej z položiek v hedgovanej pozícii, napríklad základná úroková sadzba (napr. LIBOR).

(e) Jednotka označí jeden alebo viacero nástrojov hedgingu pre každé obdobie precenenia.

(f) Prostredníctvom označení uvedených v bodoch (c) – (e) jednotka na začiatku a následne zhodnotí, či očakáva vysokú efektívnosť hedgingu počas obdobia, na ktoré sa hedging vzťahuje.

(g) Jednotka pravidelne oceňuje zmenu reálnej hodnoty hedgovanej položky (v súlade s bodom (c)), ktorá súvisí s hedgovaným rizikom (v súlade s bodom (d)) […]. Za predpokladu, že jednotka pri hodnotení efektívnosti a použití deklarovanej metódy jednotky, ktorá sa týka hodnotenia efektívnosti, označí hedging za veľmi efektívny, vykáže zmenu reálnej hodnoty hedgovanej položky ako zisk alebo stratu v zisku alebo strate a v jednom z dvoch riadkov súvahy v súlade s odsekom 89A. Zmenu reálnej hodnoty nie je potrebné rozvrhnúť na jednotlivý majetok alebo záväzky.

(h) Jednotka ocení zmenu reálnej hodnoty nástroja hedgingu (v súlade s bodom (e)) a vykáže ju ako zisk alebo stratu v zisku alebo strate. Reálna hodnota nástroja hedgingu sa vykazuje v súvahe ako majetok alebo záväzok.

(i) Akákoľvek neúčinnosť (*) sa vykáže v zisku alebo strate ako rozdiel medzi zmenou reálnej hodnoty uvedenou v bode (g) a zmenou uvedenou v bode (h).

AG115. Podrobnosti o tomto prístupe sú uvedené nižšie. Tento prístup sa bude uplatňovať len na zabezpečenie reálnej hodnoty úrokového rizika súvisiaceho s portfóliom finančného majetku alebo finančných záväzkov.

AG116. Portfólio uvedené v odseku AG114(a) môže obsahovať majetok a záväzky. Alternatívne môže ísť o portfólio obsahujúce len majetok alebo len záväzky. Toto portfólio sa použije na stanovenie sumy majetku alebo záväzkov, ktoré si jednotka želá hedgovať. Portfólio samo osebe však nie je označené ako hedgovaná položka.

AG117. Pri uplatňovaní odseku AG114(b) určí jednotka očakávaný dátum precenenia položky spomedzi skoršieho z dátumov očakávanej splatnosti alebo precenenia na trhové sadzby. Očakávané dátumy precenenia sa odhadujú na začiatku hedgingu a počas celého trvania hedgingu na základe historických skúseností a iných dostupných informácií, vrátane informácií a očakávaní týkajúcich sa sadzieb za predčasné splatenie, úrokových sadzieb a interakcií medzi nimi. Jednotky, ktoré nedisponujú špecifickými skúsenosťami alebo ich skúsenosti nie sú dostatočné, použijú skúsenosti partnerskej skupiny týkajúce sa porovnateľných finančných nástrojov. Takéto odhady sa pravidelne prehodnocujú a aktualizujú v súlade so skúsenosťami. V prípade položky s fixnou sadzbou, ktorú je možné predčasné splatiť, je očakávaným dátumom precenenia dátum, ku ktorému sa očakáva predčasné splatenie s výnimkou situácie, kedy dôjde k preceneniu na trhové sadzby ku skoršiemu dátumu. Pokiaľ ide o skupinu podobných položiek, analýza do časových období vychádzajúca z očakávaných dátumov precenenia môže mať formu alokácie percenta skupiny (nie jednotlivých položiek) do každého časového obdobia. Pre takéto alokačné účely môže jednotka použiť aj iné metodológie. Jednotka môže, napríklad, použiť multiplikátor sadzby za predčasné splatenie pri rozvrhovaní odpisovaných úverov do časových úsekov, vychádzajúc z očakávaných dátumov precenenia. Metodológia takéhoto rozvrhnutia však musí zodpovedať cieľom a postupom riadenia rizika jednotky.

AG118. Ako príklad označenia uvedeného v odseku AG114(c), ak v konkrétnom časovom úseku precenenia jednotka odhadne, že disponuje majetkom s fixnou sadzbou v hodnote 100 CU a záväzkami s fixnou sadzbou v hodnote 80 CU a rozhodne sa hedgovať celú čistú pozíciu v hodnote 20 CU, označí za hedgovanú položku majetok v hodnote 20 CU (časť majetku). (**) Označenie sa uvedie ako „suma meny“ (napr. suma dolárov, eúr, libier alebo randov) a nie ako jednotlivý majetok. Všetok majetok (alebo záväzky), z ktorého sa hedgovaná suma čerpá— t.j. celých 100 CU majetku vo vyššie uvedenom príklade — musí byť položkami, ktorých reálna hodnota sa mení v súvislosti so zmenami hedgovanej úrokovej sadzby […].

(*) V tomto kontexte sa uplatňujú tie isté úvahy o význame, ako v rámci IFRS.

(**) Tento štandard umožňuje jednotke označiť akúkoľvek sumu dostupného podmienky spĺňajúceho majetku alebo záväzkov, t.j. v tomto prípade akúkoľvek sumu majetku medzi 0 CU a 100 CU.

AG119. Jednotka musí taktiež vykazovať súlad s inými požiadavkami na označenie a dokumentovanie uvedenými v odseku 88(a). Pokiaľ ide o portfóliový hedging úrokového rizika, špecifikuje toto určenie a dokumentácia metódu jednotky súvisiacu so všetkými premenlivými veličinami, ktoré sa používajú pri identifikácii hedgovanej sumy, ako aj pri spôsobe oceňovania efektívnosti, vrátane nasledovného:

(a) ktorý majetok a záväzky sa majú zahrnúť do portfóliového hedgingu a základ, ktorý sa má použiť na ich odstránenie z portfólia.

b) ako jednotka odhaduje dátumy precenenia, vrátane toho, aké predpoklady týkajúce sa úrokovej sadzby súvisia s predpokladmi sadzieb za predčasné splatenie a základ zmien týchto predpokladov. Rovnaká metóda sa používa pre úvodné odhady realizované v čase zahrnutia majetku alebo záväzku do hedgovaného portfólia, ako aj pre neskoršie revízie uvedených predpokladov.

(c) počet a trvanie časových úsekov precenenia.

(d) ako často jednotka testuje efektívnosť […].

(e) metodológia, ktorú používa jednotka na stanovenie sumy majetku alebo záväzkov, označených ako hedgovaná položka […].

(f) […] stanovenie toho, či jednotka bude testovať efektívnosť pre každé časové obdobie precenenia jednotlivo alebo pre všetky obdobia spoločne, alebo bude používať určitú kombináciu týchto dvoch spôsobov.

Metódy uvedené v rámci označovania a dokumentovania hedgingového vzťahu sa musia realizovať v súlade s cieľmi a postupmi riadenia rizika jednotky. Zmeny v metódach sa nemôžu vykonávať ľubovoľne. Zmeny sú opodstatnené len na základe zmien trhových podmienok a iných faktorov a možno ich zaviesť konzistentne v súlade s cieľmi a postupmi riadenia rizika jednotky.

AG120. Nástroj hedgingu uvedený v odseku AG114(e) môže byť jediný derivát alebo portfólio derivátov, z ktorých všetky obsahujú vystavenosť voči hedgovanému úrokovému riziku označenému v odseku AG114(d) (napr. portfólio úrokových swapov, z ktorých každý obsahuje vystavenosť voči sadzbe LIBOR). Takéto portfólio derivátov môže obsahovať kompenzačné rizikové pozície. Nemôže však obsahovať vypísané opcie alebo čisté vypísané opcie, pretože tento štandard (*) neumožňuje označiť takéto opcie za nástroje hedgingu (s výnimkou situácie, kedy sa vypísaná opcia označí za kompenzáciu k nakúpenej opcii). Ak nástroj hedgingu hedguje sumu označenú v odseku AG114(c) dlhšie, než jedno obdobie precenenia, je rozvrhnutý na všetky časové obdobia, pre ktoré platí. Je však potrebné rozvrhnúť celý takýto nástroj hedgingu na tieto časové úseky precenenia, pretože tento štandard (**) neumožňuje označiť hedgingový vzťah len na časť časového obdobia, počas ktorého nástroj hedgingu ostane nesplatený.

AG121. Ak jednotka oceňuje zmenu reálnej hodnoty predčasne splatnej položky v súlade s odsekom AG114(g), zmena úrokových sadzieb ovplyvňuje reálnu hodnotu predčasne splatnej položky dvoma spôsobmi: ovplyvňuje reálnu hodnotu zmluvných peňažných tokov a reálnu hodnotu opcie na predčasné splatenie, ktorá je obsiahnutá v predčasne splatnej položke. Odsek 81 tohto štandardu umožňuje jednotke označiť časť finančného majetku alebo finančného záväzku zdieľajúceho spoločnú vystavenosť riziku ako hedgovanú položku v prípade, ak sa dá oceniť efektívnosť. […]

AG122. Tento štandard neuvádza techniky na stanovenie sumy uvedenej v odseku AG114(g), menovite zmenu reálnej hodnoty hedgovanej položky, ktorú možno priradiť hedgovanému riziku. […] Nie je vhodné predpokladať, že sa zmeny reálnej hodnoty hedgovanej položky rovnajú zmenám hodnoty nástroja hedgingu.

AG123. Odsek 89A vyžaduje, aby v prípade, že hedgovaná položka vzhľadom na konkrétny časový úsek precenenia predstavuje majetok, zmena jeho hodnoty sa vykazuje v oddelenej riadkovej položke v rámci majetku. V prípade, že hedgovaná položka vzhľadom na konkrétny časový úsek precenenia predstavuje záväzok, zmena jeho hodnoty sa vykazuje v oddelenej riadkovej položke v rámci záväzkov. Ide o osobitné riadkové položky uvedené v rámci odseku AG114(g). Špecifické rozvrhnutie na jednotlivý majetok (alebo záväzky) sa nevyžaduje.

(*) pozri odseky 77 a AG94

(**) pozri odsek 75

IAS 39

AG124. Odsek AG114(i) uvádza, že k neúčinnosti dochádza do tej miery, do akej sa zmena reálnej hodnoty hedgovanej položky, ktorú možno priradiť hedgovanému riziku, odlišuje od zmeny reálnej hodnoty hedgingového derivátu. K výskytu takéhoto rozdielu môže dôjsť v dôsledku rôznych dôvodov, vrátane:

(a) […]

b) dochádza k znižovaniu hodnoty položiek v hedgovanom portfóliu alebo k ukončeniu ich vykazovania;

(c) dátumy platieb nástroja hedgingu a hedgovanej položky sú odlišné;

a

(d) iné príčiny […].

Takáto neúčinnosť (*) sa musí identifikovať a vykazovať v zisku alebo strate.

AG125. Účinnosť hedgingu sa vo všeobecnosti zlepší:

(a) ak jednotka rozvrhne položky s rôznymi charakteristikami predčasného splatenia spôsobom, ktorý berie do úvahy rozdiely v správaní predčasného splatenia.

b) ak sa v portfóliu nachádza väčšie množstvo položiek. Ak portfólio obsahuje len niekoľko položiek, relatívne vysoká neúčinnosť je pravdepodobná v prípade, ak dôjde k skoršiemu alebo neskoršiemu splateniu jednej z položiek, než sa očakáva. Naopak, ak portfólio obsahuje mnoho položiek, systém splácania možno predvídať omnoho presnejšie.

(c) ak sú používané časové úseky precenenia kratšie (napr. 1-mesačné obdobie precenenia namiesto 3-mesačného). Kratšie obdobia precenenia znižujú efekt nesúladu medzi dátumami precenenia a splatnosti (v rámci časového úseku precenenia) hedgovanej položky a nástroja hedgingu.

(d) vyššou frekvenciou úpravy sumy nástroja hedgingu za účelom zahrnutia zmien hedgovanej položky (napr. z dôvodu zmien v očakávaniach predčasného splatenia).

AG126. Jednotka musí pravidelne testovať účinnosť. […]

AG127. Pri oceňovaní efektivity jednotka rozlišuje medzi revíziami odhadovaných dátumov precenenia existujúceho majetku (alebo záväzkov) a tvorbou nového majetku (alebo záväzkov), pričom len prvá uvedená skutočnosť dáva podnet na neúčinnosť. […] Po vykázaní neúčinnosti v súlade s vyššie uvedeným postupom, vytvorí jednotka nový odhad celkového majetku (alebo záväzkov) v každom časovom období, vrátane nového majetku (alebo záväzkov), ktorý vznikol od dátumu, kedy jednotka posledný krát testovala efektivitu, a súčasne jednotka označí novú sumu ako hedgovanú položku a nové percento za hedgované percento. […]

AG128. U položiek, ktoré boli pôvodne zahrnuté do časového obdobia precenenia, je možné ukončiť vykazovanie z dôvodu skoršieho než očakávaného dátumu predčasného splatenia alebo odpísania v dôsledku zníženia hodnoty alebo predaja. Ak dôjde k takejto situácii, je výška zmeny reálnej hodnoty zahrnutá do oddelenej riadkovej položky uvedená v odseku AG114(g), ktorá súvisí s položkou, ktorej vykazovanie sa ukončilo, zo súvahy odstránená a je zahrnutá do zisku alebo straty vyplývajúcej z ukončenia vykazovania takejto položky. Za týmto účelom je potrebné poznať časové obdobie(a) precenenia, do ktorého bola zaradená položka, ktorej vykazovanie sa ukončilo, pretože týmto sa určuje časové obdobie(a) precenenia, od ktorého je položka odstránená, a teda aj suma, ktorá musí byť odstránená z oddelenej riadkovej položky uvedenej v odseku AG114(g). Ak sa ukončí vykazovanie položky, a ak je možné stanoviť, do akého časového obdobia bola táto položka zahrnutá, od takéhoto obdobia je takáto položka odstránená. V opačnom prípade je položka odstránená od najskoršieho časového obdobia, ak ukončenie vykazovania vyplynulo z vyšších než očakávaných predčasných splátok, alebo je rozvrhnuté na všetky časové obdobia obsahujúce položku, ktorej vykazovanie sa ukončilo a to na systematickom a racionálnom základe v prípade, ak došlo k predaju alebo zníženiu hodnoty položky.

AG129. Okrem toho sa každá suma týkajúca sa konkrétneho časového obdobia, ktorej vykazovanie sa po uplynutí daného časového obdobia neukončilo, vykáže k takémuto dátumu v zisku alebo strate (pozri odsek 89A). […]

AG130. […]

(*) V tomto kontexte sa uplatňujú tie isté úvahy o význame ako v rámci IFRS.

AG131. Ak sa hedgovaná suma prvého časového obdobia precenenia zníži bez toho, aby došlo k ukončeniu vykazovania súvisiaceho majetku (alebo záväzkov), suma obsiahnutá v oddelenej riadkovej položke uvedená v odseku AG114(g), ktorý sa zníženia týka, sa bude odpisovať v súlade s odsekom 92.

AG132. Jednotka taktiež môže chcieť uplatňovať prístup uvedený v odsekoch AG114–AG131 v rámci hedgingu portfólia, ktorý sa predtým účtoval ako hedging peňažných tokov v súlade s IAS 39. Takáto jednotka musí zrušiť predchádzajúce označenie hedgingu peňažných tokov v súlade s odsekom 101(d) a uplatniť požiadavky ustanovené v tomto odseku. Jednotka taktiež zmení označenie hedgingu na zabezpečenie reálnej hodnoty a bude uplatňovať prístup uvedený v odsekoch AG114–AG131 postupne v rámci ďalších účtovných období.

IAS 39

PRÍLOHA B

Zmeny existujúcich dokumentov

Zmeny v tejto prílohe sa vzťahujú na ročné obdobia začínajúce dňom 1. január 2005. Ak jednotka uplatňuje tento štandard na skoršie obdobie, vzťahujú sa uvedené zmeny na toto skoršie obdobie.

Zmeny IFRS 1

B1. IFRS 1 *Prvé uplatnenie štandardov medzinárodného finančného vykazovania*sa mení nasledovne.

Štandard

Odseky 25A, 27A, 36A a 47A boli pridané a znenie odsekov 13, 27 a 30 sa mení nasledovne:

13 Jednotka si môže zvoliť jednu alebo viacero z nasledujúcich výnimiek:

(a) ….

(e) zmiešané finančné nástroje (odsek 23);

(f) majetok a záväzky dcérskych spoločností, pridružených podnikov a spoločných podnikov (odseky 24 a 25);

a

(g) označenie predtým vykazovaných finančných nástrojov (odsek 25A).

Označenie predtým vykazovaných finančných nástrojov

25A IAS 39 *Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie* umožňuje označiť finančný nástroj pri jeho prvotnom vykázaní ako finančný majetok alebo finančný záväzok v reálnej hodnote v zisku alebo strate alebo ako k dispozícii na predaj. Napriek tejto požiadavke môže jednotka vykonať toto označenie k dátumu prechodu na IFRS.

27 S výnimkou povolení uvedených v odseku 27A uplatní prvouplatňovateľ perspektívnym spôsobom požiadavky na ukončenie vykazovania uvedené v IAS 39 na transakcie, ktoré sa uskutočnili 1. januára 2004 alebo po tomto dátume. Inak povedané, ak prvouplatňovateľ ukončil vykazovanie nederivátového finančného majetku alebo nederivátových finančných záväzkov podľa predtým uplatňovaných GAAP v dôsledku transakcie, ku ktorej došlo pred 1. januárom 2004, nevykazuje tento majetok a ani záväzky v rámci IFRS (pokiaľ však nesplnia podmienky pre vykazovanie v dôsledku neskoršej transakcie alebo udalosti).

27A Bez ohľadu na odsek 27 môže jednotka uplatniť požiadavky na ukončenie vykazovania uvedené v IAS 39 retrospektívne od dátumu voľby uskutočnenej jednotkou za predpokladu, že informácie potrebné na uplatňovanie IAS 39 na finančný majetok a finančné záväzky, ktorých vykazovanie bolo ukončené v dôsledku minulej transakcie, získala jednotka v čase prvotného účtovania týchto transakcií.

30 Ak pred dátumom prechodu na IFRS jednotka označila transakciu za hedging, avšak takýto hedging nespĺňa podmienky IAS 39 na účtovanie hedgingu, bude jednotka uplatňovať odseky 91 a 101 štandardu IAS 39, podľa ktorých ukončí účtovanie hedgingu. Transakcie, do ktorých jednotka vstúpila pred dátumom prechodu na IFRS nemôžu byť retrospektívne označené za hedging.

Výnimky z požiadavky na prehodnotenie porovnateľných informácií pre IAS 39

36A Jednotka, ktorá pred 1. januárom 2006 adoptuje IFRS, vo svojej prvej účtovnej závierke podľa IFRS prezentuje najmenej jednoročné porovnateľné informácie, avšak tieto porovnateľné informácie nemusia byť v súlade s IAS 32 a IAS 39. Jednotka, ktorá si zvolí možnosť prezentovania porovnateľných informácií, ktoré nie sú v súlade s IAS 32 a IAS 39, musí v rámci prvého roka prechodu:

(a) uplatňovať v porovnateľných informáciách predchádzajúce GAAP vo vzťahu k finančným nástrojom v rozsahu IAS 32 a IAS 39;

b) tento fakt zverejniť spolu so základom pre prípravu týchto informácií;

a

(c) zverejniť charakter hlavných úprav, pomocou ktorých by sa dosiahol súlad informácií s IAS 32 a IAS 39. Jednotka nemusí tieto úpravy kvantifikovať. Jednotka však bude považovať akúkoľvek úpravu medzi súvahou k dátumu vykazovania porovnateľného obdobia (napríklad súvaha, ktorá obsahuje porovnateľné informácie podľa predchádzajúcich GAAP) a súvahou na začiatku úvodného obdobia vykazovania podľa IFRS (t.j. prvého obdobia obsahujúceho informácie v súlade s IAS 32 a IAS 39) ako vyplývajúce zo zmeny účtovnej metódy a uvedenie zverejnenia požadované odsekom 28(a)-(f) IAS 8. Odsek 28(f) sa týka len súm prezentovaných v súvahe k dátumu vykazovania porovnateľného obdobia.

V prípade, ak si jednotka zvolí možnosť prezentácie porovnateľných informácií, ktoré nie sú v súlade s IAS 32 a IAS 39, odkazy na „dátum prechodu na IFRS" budú v prípade IAS 32 a IAS 39 znamenať začiatok prvého obdobia vykazovania podľa IFRS.

Označovanie finančného majetku alebo finančných záväzkov

43A Jednotka smie označiť predtým vykazovaný finančný majetok alebo finančný záväzok ako finančný majetok alebo finančný záväzok v reálnej hodnote v zisku alebo strate alebo ako k dispozícii na predaj v súlade s odsekom 25A. Jednotka zverejní reálnu hodnotu akéhokoľvek finančného majetku alebo finančných záväzkov zaradených do každej kategórie a klasifikáciu a účtovnú hodnotu v predchádzajúcej účtovnej závierke.

Príloha A

Pridané boli nasledujúce definície:

prvé obdobie vykazovania podľa IFRS	Obdobie vykazovania končiace **dátumom vykazovania prvej účtovnej závierky jednotky podľa IFRS**.

Zmeny IAS 12

B2. Štandard IAS 12 *Dane z príjmov* sa mení nasledovne.

Znenie prvej vety odseku 20 sa mení nasledovne:

20. Štandardy medzinárodného finančného vykazovania umožňujú alebo požadujú, aby bol určitý majetok účtovaný v reálnej hodnote, alebo aby bol precenený (pozri napríklad IAS 16, *Nehnuteľnosti, stroje a zariadenia*, IAS 38, *Nehmotný majetok*, IAS 39, *Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie* a IAS 40 *Investičný majetok*).

Zmeny IAS 18

B3. Štandard IAS 18 *Výnos* sa mení nasledovne.

Znenie odseku 30 sa mení nasledovne:

30. ***Výnos bude vykazovaný na nasledovných princípoch:***

(a) úrok bude vykazovaný pomocou metódy efektívnej úrokovej miery podľa ustanovení IAS 39, odseky 9 a AG5–AG8;

b) poplatky za autorské práva budú vykázané na akruálnom princípe, v súlade s podstatou súvisiacej zmluvy;

a

(c) dividendy budú vykazované v prípade, ak je stanovené právo akcionára prijať platbu.

Odsek 31 bol zrušený.

IAS 39

Zmeny IAS 19

B4. [Zmena sa netýka samotných štandardov].

Zmeny IAS 30

B5. IAS 30 *Zverejnenia v účtovných závierkach bánk a podobných finančných inštitúcií* sa mení nasledovne.

Znenie odseku 8 sa mení nasledovne:

8. Banky používajú na vykazovanie a oceňovanie položiek vo svojich účtovných závierkach rozličné metódy. Keď je harmonizácia týchto metód žiadúca, je to nad rozsah tohto štandardu. Za účelom dosiahnutia súladu s IAS 1 *Prezentácia účtovnej závierky* a tým umožnenia používateľom pochopiť princíp, na ktorom sa účtovná závierka banky zostavuje, môže byť potrebné zverejniť účtovné metódy zaoberajúce sa nasledujúcimi položkami:

….

(d) základ pre určenie strát zo zníženia hodnoty úverov a záloh, a odpisovanie nedobytných úverov a záloh (pozri odseky 43–49);

a

….

Znenie odseku 10 sa mení nasledovne:

10. ***Okrem požiadaviek ostatných štandardov by mali zverejnenia vo výkaze ziskov a strát alebo poznámky k účtovnej závierke zahŕňať, ale nemali by sa na ne obmedzovať, nasledujúce položky výnosov a nákladov:***

Úrokový a podobný výnos;

Úrokový náklad a podobné náklady;

Dividendový výnos;

Poplatok a výnos z provízie;

Poplatok a náklad na províziu;

Zisky mínus straty vznikajúce z obchodu s cennými papiermi;

Zisky mínus straty vznikajúce z investícií v nehnuteľnostiach;

Zisky mínus straty vznikajúce z obchodu v cudzích menách;

Ostatné prevádzkové výnosy;

Straty zo zníženia hodnoty úverov a záloh;

Všeobecné administratívne náklady;

a

Ostatné prevádzkové náklady.

Znenie odseku 13 sa mení nasledovne:

13. ***Položky výnosov a nákladov nie sú kompenzované, okrem tých, ktoré sa vzťahujú na hedging a na majetok a záväzky, ktoré boli kompenzované v súlade s IAS 32.***

Znenie odseku 14 sa mení nasledovne:

14. Kompenzácia v prípadoch iných ako tých, ktoré sa vzťahujú na hedging a na majetok a záväzky, ktoré boli kompenzované v súlade s IAS 32, bráni používateľom stanoviť výkonnosť oddelených činností banky a výnosnosť, ktorú získava z jednotlivých tried aktív.

Odsek 23 bol zrušený.

Znenie odsekov 24 a 25 sa mení nasledovne:

24. ***Banka zverejní reálne hodnoty každej triedy svojho finančného majetku a záväzkov v súlade s IAS 32* Finančné nástroje:Zverejnenie a prezentácia.**

25. IAS 39 zabezpečuje štyri klasifikácie finančného majetku: úvery a pohľadávky, investície držané do splatnosti, finančný majetok v reálnej hodnote v zisku alebo strate a finančný majetok k dispozícii na predaj. Banka minimálne zverejní pre tieto štyri klasifikácie reálne hodnoty svojho finančného majetku.

V odseku 26 boli body (b)(iv) a (v) zrušené.

V odseku 28 bola posledná veta zrušená.

Znenie odsekov 43 a 44 sa mení nasledovne:

43. ***Banka zverejní nasledovné:***

(a) účtovnú metódu, ktorá opisuje princíp, podľa ktorého sa nedobytné úvery a zálohy vykazujú ako náklad a odpisujú.

b) detaily pohybov na každom prídelovom účte z hľadiska zníženia hodnoty úverov a záloh počas obdobia. Banka oddelene zverejní vykázanú sumu ako náklad v danom období pre straty zo zníženia hodnoty týkajúce sa nedobytných úverov a záloh, účtovanú sumu v danom období vo vzťahu k odpísaným úverom a zálohám a sumu pripísanú za obdobie predtým odpísaných úverov a záloh, ktoré boli uhradené.

(c) súhrnnú sumu každého prídelového účtu z hľadiska strát zo zníženia hodnoty úverov a záloh k dátumu, ku ktorému je zostavená súvaha.

44. ***Všetky sumy odložené vzhľadom na straty z úverov a pohľadávok okrem strát zo zníženia hodnoty vykázanej v súlade s IAS 39 týkajúcej sa úverov a záloh sa účtujú ako rozdelenia nerozdelených ziskov. Akékoľvek úvery vyplývajúce zo zníženia takýchto súm majú za následok zvýšenie nerozdelených ziskov a nie sú zahrnuté pri určovaní zisku alebo straty za dané obdobie.***

Odsek 45 bol zrušený.

Znenie odseku 46 sa mení nasledovne:

46. Miestne okolnosti alebo legislatíva môžu vyžadovať od banky alebo jej umožniť odložiť sumy týkajúce sa strát zo zníženia hodnoty úverov a záloh okrem tých strát, ktoré boli vykázané v súlade s IAS 39. Akékoľvek takto odložené sumy predstavujú rozdelenia nerozdelených ziskov a nie náklady pri stanovovaní zisku alebo straty. Podobne všetky úvery vyplývajúce zo zníženia takýchto súm majú za následok zvýšenie nerozdelených ziskov a nie sú zahrnuté pri určovaní zisku alebo straty.

IAS 39

Znenie odseku 47 sa mení nasledovne:

47. Používatelia účtovnej závierky banky potrebujú poznať dopad, aký mali na finančnú pozíciu a výkonnosť banky straty zo zníženia hodnoty úverov a záloh; pomáha im to posúdiť účinnosť, s ktorou banka použila svoje zdroje. Preto banka zverejňuje súhrnnú sumu prídelového účtu týkajúceho sa zníženia hodnoty úverov a záloh k dátumu, ku ktorému bola zostavená súvaha a pohyby na prídelovom účte počas daného obdobia. Pohyby na prídelovom účte, vrátane súm skôr odpísaných, ktoré boli získané späť počas obdobia vykazovania sa vykazujú oddelene.

Odsek 48 bol zrušený.

Znenie odseku 49 sa mení nasledovne:

49. Ak úvery a zálohy nemožno vymôcť, odpisujú sa a účtujú oproti prídelovému účtu týkajúceho sa strát zo zníženia hodnoty. V niektorých prípadoch sa neodpisujú, pokiaľ sa neskončili všetky potrebné právne postupy a nebola stanovená konečná suma straty zo zníženia hodnoty. V iných prípadoch sa odpisujú skôr, napríklad, keď dlžník nezaplatil žiaden úrok alebo nesplatil žiadnu istinu, ktorá bola splatná v určitom období. Keďže obdobie, v ktorom sa nedobytné úvery a zálohy odpisujú sa líši, môže hrubá suma úverov a záloh a prídelového účtu na straty zo zníženia hodnoty za podobných okolností významne kolísať. Výsledkom je, že banka zverejní metódy pre odpisovanie nedobytných úverov a záloh.

V odseku 58 sa znenie bodu (c) mení nasledovne:

(c) suma nákladov vykázaná v období pre straty zo zníženia hodnoty úverov a záloh a suma každého prídelového účtu k dátumu, ku ktorému bola zostavená súvaha;

a

…

Zmeny IAS 32

B6. IAS 32 *Finančné nástroje: Zverejnenie a prezentácia* sa mení nasledovne:

Znenie odseku 96 sa mení nasledovne:

96. ***Podnik bude uplatňovať tento štandard počas ročných období začínajúcich 1. januárom 2005. Povoľuje sa aj včasnejšie uplatňovanie. Podnik nebude uplatňovať tento štandard počas ročných období začínajúcich pred 1. januárom 2005, pokiaľ taktiež uplatňuje IAS 39 (vydaný v decembri 2003), spolu so zmenami vydanými v marci 2004. Ak podnik uplatňuje tento štandard pre obdobia začínajúce pred 1. januárom 2005, musí túto skutočnosť zverejniť.***

Zmeny IAS 36

B7. IAS 36 *Zníženie hodnoty majetku* sa mení nasledovne:

Štandard

Znenie odseku 1 sa mení nasledovne:

1. ***Tento štandard sa uplatňuje pri účtovaní zníženia hodnoty všetkého majetku, okrem:***

…

***(e) finančného majetku, ktorý spadá do rozsahu IAS 39* Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie;**

…

Zmeny IAS 37

B8. IAS 37 *Rezervy, podmienené záväzky a podmienený majetok* sa mení nasledovne.

Znenie odsekov 1 a 2 sa mení nasledovne:

1. ***Tento štandard uplatňujú všetkými jednotky pri účtovaní rezerv, podmienených záväzkov a podmieneného majetku, s výnimkou:***

   (a) tých, ktoré sú výsledkom exekučných zmlúv okrem zmluvy, ktorá je nevýhodná;

   b) tých, ktoré vznikajú v poisťovacích spoločnostiach na základe zmlúv s poistencami;

   a

   (c) tých, ktoré spadajú do pôsobnosti iného štandardu.

2. Tento štandard sa neuplatňuje na finančné nástroje (vrátane záruk), ktoré spadajú do pôsobnosti IAS 39 *Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie*. Pokiaľ ide o finančné záruky vyňaté z pôsobnosti IAS 39, tento štandard sa uplatňuje v súlade s odsekom 2(f) IAS 39.

Zmeny SIC 27

B8. [Zmena sa netýka samotného štandardu].